

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra primární a preprimární pedagogiky

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Znalosti žáků 5. ročníku základních škol o svém regionu – Krnov

Bc. Soňa Eliášová

Olomouc 2023

Mgr. Alena Vavrdová, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Aleny Vavrdové, Ph.D. a že jsem použila zdrojů, které cituji a uvádím v seznamu pramenů a literatury.

V Krnově dne

.....

Podpis

.....

Poděkování:

Milá paní doktorko Vavrdová, chtěla bych Vám tímto vyjádřit své upřímné díky za Vaši nepostradatelnou pomoc, podporu a vedení během celého procesu psaní mé diplomové práce. Vaše odborné rady, povzbuzení a trpělivost mi byly neocenitelnou oporou při dosahování cílů tohoto výzkumu.

Děkuji Vám za Vaši oddanost a angažovanost, které jste mi věnovala. Vaše inspirativní přístup k výuce a mentorství je něco, co si budu dlouho pamatovat a cenit.

Chtěla bych poděkovat i svým rodičům, kterým bych chtěla věnovat toto studium. Poněvadž celých 5 let jsem studovala tajně, abych jim zdárný výsledek mohla darovat jako životní překvapení.

Neskutečně děkuji svým třem synům, kteří mi jsou nekonečnou inspirací a vedou mě k velké pokoře.

Poslední, a přesto nejdůležitější osobou, je můj životní přítel, otec mých dětí. Tomu bych chtěla poděkovat za hodiny strávené na dětském hřišti, jen proto, abych si já mohla splnit svůj sen. Moc děkuji.

S úctou a vděčností Soňa Eliášová

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Soňa Eliášová
Katedra:	Katedra primární a preprimární pedagogiky
Vedoucí práce:	Mgr. Alena Vavrdová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2024

Název práce:	Znalosti žáků 5. ročníku základních škol o svém regionu – Krnov
Název v angličtině:	Knowledge of fifth class pupils in primary schools about their region – Krnov
Anotace práce:	Diplomová práce je primárně určena učitelům a žákům 1. stupně ZŠ regionu Krnov. Teoretická část se věnuje charakteristice regionu Krnov, soustřeďuje se na zařazení tématu do RVP ZV. V empirické části nalezneme didaktický test, který jsme použili pro zjišťování znalostí žáků. Následně vyhodnocujeme jeho výsledky. V praktické části přikládáme metodické listy, jako možné pomůcky pro učitele určené k výuce o regionu Krnov.
Klíčová slova:	Region, regionální vlastivěda, Krnov, historie, současnost, region v RVP ZV, znalosti, Člověk a jeho svět,
Anotace v angličtině:	The thesis is primarily intended for teachers and students of the 1st stage of primary schools in the Krnov region. The theoretical part focuses on the characteristics of the Krnov region, emphasizing the integration of the topic into the Framework Educational Programme. In the empirical part, a didactic test is presented, which we used to assess students' knowledge. Subsequently, we evaluate its results. In the practical part, methodical sheets are attached as possible aids for teachers intended for teaching about the Krnov region.
Klíčová slova v angličtině:	Knowledge, region, Krnov, history, present, culture, regional homeland studies, region in RVP ZV, Man and his world
Přílohy vázané v práci:	33 stran
Rozsah práce:	83 stran
Jazyk práce:	Český jazyk

Obsah

Obsah.....	5
ÚVOD.....	8
TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA REGIONU KRNOV.....	10
1.1 Poloha a rozloha.....	10
1.1.1 Cvilín.....	10
1.1.1.1 Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné s křížovou cestou.....	11
1.1.1.2 Rozhledna na Cvilíně.....	12
1.1.1.3 Zřícenina hradu Šelenburk.....	13
1.1.2 Ježník.....	15
1.2 Vodstvo.....	16
1.3 Příroda a přírodní zajímavosti.....	17
1.3.1 Chářovský park.....	18
1.3.2 Staré hlíniště.....	18
1.3.3 Naučná stezka Cvilín.....	19
1.3.4 Naučná stezka Bezručův vrch.....	19
1.3.5 Naučná stezka Kabátův kopec – Horky.....	19
1.3.6 Naučná stezka staré hlíniště.....	20
1.3.7 Ježečkův palouk – lesní hřiště.....	20
1.4 Obyvatelstvo.....	20
2 HISTORIE MĚSTA KRNOVA.....	22
2. 1 Kalendárium Krnova.....	24
3 VÝZNAMNÉ PAMĚTIHODNOSTI.....	26
3.1 Církevní památky.....	27
3.1.1 Kostel svatého Martina.....	27
3.1.2 Evangelický kostel.....	28
3.1.3 Kostel svatého Benedikta.....	28
3.1.4 Kostel svatého Ducha a špitál.....	29
3.1.5 Kostel Narození Panny Marie a klášter Minoritů.....	29
3.1.6 Krnovská synagoga.....	30
3.1.8 Krnovský zámeček.....	31
3.2 Technické památky.....	32
3.2.1 Krnovské varhany.....	32
3.3 Historické vily Krnova.....	33

3.3.1 Flemmichova vila	34
3.3.2 Chlupačkova vila a továrna	35
3.3.3 Vila Aloise Larische	36
3.3.4 Vila Rudolfa Larische.....	36
3.3.5 Vila Karla Larische	37
3.3.6 Steuerova vila	37
3.3.7 Kandlerova vila	38
3.3.8 Geiringerova vila.....	39
3.3.9 Víkendový dům Hanne Larischové	40
4 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI	41
4. 1 Jan Jiří Krnovský.....	41
4.2 Franz Rieger	42
4.3 Hans Kudlich	43
4.4 František Křížík.....	44
4.5 Leopold Bauer.....	44
4.6 Vladimír Blucha.....	46
4.7 Společenské, kulturní a sportovní vyžití	47
4.7.1 Městské muzeum	48
4.7.2 Koncertní síň svatého Ducha	49
4.7.3 Kino Mír 70	49
4.7.4 Městské divadlo.....	50
4.7.5 Městská knihovna.....	50
4.7.6 Kofola Music Club Krnov.....	51
4.7.7 Středisko volného času.....	51
4.7.8 Sportoviště	51
4.7.9 Spolky	52
5 TÉMA REGIONU V RÁMCOVÉM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU.....	53
5.1 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět	53
5.2 Vzdělávací oblast Český jazyk a literatura	55
5. 3 Téma regionu v dalších vzdělávacích oblastech	56
5.4 Naplňování kompetencí.....	57
EMPIRICKÁ ČÁST.....	59
6 CHARAKTERISTIKA A CÍLE VÝZKUMU	59
6. 1 Cíle výzkumu a stanovení předpokladů.....	59
6.2 Výzkumná metoda.....	59

6.3 Výzkumný vzorek.....	60
6.4 Charakteristika škol	60
6.5 Předvýzkum	61
6.6 Průběh výzkumného šetření.....	61
7 ANALÝZA A VYHODNOCENÍ DAT.....	62
7.1 Analýza dat	62
7.2 Celkové vyhodnocení didaktického testu.....	62
7.2.1 Celkové vyhodnocení didaktického testu v jednotlivých položkách	63
7.3 Vyhodnocení škol	63
7.3.1 Vyhodnocení škol v jednotlivých položkách.....	64
7.4 Vyhodnocení dívek a chlapců	74
7.4.1 Vyhodnocení dívek a chlapců v jednotlivých položkách	74
7.5 Vyhodnocení dle bydliště	75
8 OVĚŘENÍ	77
ZÁVĚR	81
SEZNAM ZKRATEK.....	82
SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	83
SEZNAM OBRÁZKŮ	87
SEZNAM TABULEK	88
SEZNAM GRAFŮ.....	89
SEZNAM PŘÍLOH	90
PŘÍLOHY	91

ÚVOD

Ráda bych vás touto diplomovou prací zavedla do Krnova. Pohraniční město, které jako by otvíralo brány do sousedního státu Polska. Přitom nabízí daleko větší potenciál. Jeho historické dědictví nalezneme především v podobě zachovalých budov, památek, kostelů, ale i zámek či historické ulice i jedinečnou radnici, jenž je zdárnou kopií vídeňské radnice. Krnov má značnou tradici také v průmyslu, zejména textilního a strojírenského, který v dobách slávy přinášel městu značnou prosperitu. S tím úzce souvisí převelký počet historických vil, jelikož každý továrník se rád takovým skvostem předváděl. A také díky továrníkům můžeme oslavovat rodáka Leopolda Bauera. Architekt, který byl obdivován pro svou inovativnost, kvalitu a schopnost spojit funkčnost s estetikou, zanechal několik významných budov. Vám jistě bude nejznámější Palác Adria v Praze nebo obchodní dům Breda v Opavě. Krnov je unikátním kulturním místem. Krnované jsou náležitě pyšní na svůj rockový klub Kofola. Nemůžeme pominout ani přírodní krásy tohoto pohraničního města. Krásné lesy, parky, mnoho rybníků, a především kopce Cvilín a Ježník přispívají k možnosti relaxace a aktivnímu odpočinku v přírodě.

Jako téma diplomové práce jsem si zvolila „Znalosti žáků 5. ročníku základních škol o svém regionu – Krnov“, protože jsem přesvědčená, že znalost regionu nejen patří ke všeobecnému přehledu každého jedince, ale přímo formuje naši osobnost. Stejně jako rodina, škola tak i region má vliv na naši osobnost. Navíc dostatečná znalost o našem bydlišti může také posilovat naše pouto k místu, kde žijeme. Což do budoucna působí tak, že z místa nemáme tendenci tolik odcházet a obzvlášť mladí lidé, po vysokých školách, se do svých rodišť tak raději vrací. Což má významný i socioekonomický dopad.

Učivo o místním regionu přináší značný potenciál pro motivaci žáků. Kromě praktického významu pro jejich každodenní život otevírá tato témata i široké možnosti využití jejich předchozích znalostí, které získali na základě osobních zkušeností ve svém okolí. Toto učivo poskytuje rovněž prostor pro různé praktické činnosti, což z něj činí vhodné téma pro žáky, kteří preferují dovednosti před pamětním učením. Místní oblast tak nabízí příležitost pro ty, kteří excelují v praktických dovednostech, zatímco zároveň motivuje žáky nadprůměrné, schopné samostatně a tvořivě pracovat.

Tato diplomová práce je rozdělena do dvou částí – teoretické a empirické. Teoretická část je zaměřena na charakteristiku regionu Krnov. Jeho historický vývoj, důležité osobnosti, které se zde narodili a významně přispěli k rozkvětu regionu, také nalezneme význačné

pamětihodnosti, historické budovy a továrny, nemineme ani společenské, kulturní a sportovní využití. Nalezneme i kapitolu objasňující zařazení tématu regionu v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Hlavním cílem diplomové práce je zjistit, jaké znalosti mají chlapci a dívky 5. ročníku o svém regionu – Krnov, zda jsou srovnatelné a jestli jsou znalosti žáků ze Základní školy Janáčkovo nám. větší než znalosti žáků ze Základní školy Dvořákův okruh. Dalším cílem bylo zjistit, jaké jsou znalosti místních žáků a těch, co bydlí mimo Krnov.

TEORETICKÁ ČÁST

1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA REGIONU KRNOV

1.1 Poloha a rozloha

Krnov (německy *Jägerndorf*, polsky *Karniów* nebo *Krnów*, latinsky *Carnovia*) je hornoslezské město v Moravskoslezském kraji, 22 km severozápadně od Opavy a 18 km severovýchodně od Bruntálu, ležící v Krnovské kotlině, na úpatí Nízkého Jeseníku a na okraji Slezské nížiny v průměrné nadmořské výšce 316 metrů nad mořem. Rozprostírá se na soutoku řek Opavy a Opavice, ve velmi těsné blízkosti hranic s Polskem. Katastr města má rozlohu na 44,3 km². Ve městě žije přibližně 23 tisíc obyvatel. Krnov je 49. největším městem České republiky. (Město Krnov [online])

Obr. č. 1: Poloha Krnova

Zdroj: (Mapy.cz [on-line])

1.1.1 Cvilín

Nejvýraznějším, ne však nejvyšším, přírodním výškovým bodem je vrch jménem Cvilín (423 metrů nad mořem) se zvedá na jihovýchodním okraji Krnova a vyznačuje se dvěma vrcholy. Na Zadním kopci se nalézají zříceniny hradu Šelenburk, zatímco temeno Předního kopce (441 m n. m.) zdobí monumentální stavba barokního poutního kostela sv. Kříže a

Sedmibolestné Panny Marie. V blízkosti kostela nalezneme kamennou rozhlednu, též známou pod názvem Lichtenštejnova rozhledna. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Vznik vrchu Cvilín se datuje do období třetihor, kdy vznikal kulmský skalní podklad hercynského pohoří. Tektonické pohyby posunovaly kry navzájem nahoru a dolů, tak i do stran. V místech, kde je cvilínský kopec zůstaly kry o desítky metrů výše než v okolí. To však ještě nebyl definitivní konec utváření tohoto přírodního výškového bodu. V raných čtvrtohorách, nejmladší geologické době, začínající asi před jedním milionem let a trvající dosud, zasáhl svým působením dvakrát skandinávský ledovec. Díky obrovské váze a jeho posunování, zde můžeme najít písky, štěrky a bludné kameny (těch můžeme ve i ve středu města najít opravdu mnoho). (Blucha, 2007)

Cvilín je pro obyvatele Krnova také místem, kam chodí na procházky, pouštět draky, sáňkovat, běhat nebo zdolávat 218 cvilínských schodů vedoucí ke kostelu. Najdeme tam i několik naučných stezek zaměřených na ekologii a lesnictví, prostřednictvím nich jsou představeny obyvatelé z říše rostlin i živočichů. Je tedy místem s velkou duchovní a kulturní hodnotou.

1.1.1.1 Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné s křížovou cestou

Stěžejní památkou na vrchu Cvilín je poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné. Je vzdálen 1,5 km z centra Krnova. Kostel je dominantou města, ať přijíždíte do Krnova z kterékoliv strany, v jakoukoliv denní dobu, z dálky vás vítá. tmy je dojem umocněn efektním svícením. (Průvodce městem, 2014)

V průvodci města Krnova z roku 2014 se také píše: „*Slavný je především obraz Panny Marie Sedmibolestné, který jako dík za uzdravení dcery, namaloval v roce 1683 krnovský malíř Jindřich Täuber. K obrazu přicházeli poutníci prosit o uzdravení a pomoc.*“

Kostel je zapsán také jako národní kulturní památka. (pamatkovykatalog.cz [online])

Za

Obr. č. 2: Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné

Zdroj: Archiv autorky

V období let 1722 až 1727 byl postaven barokní poutní kostel sv. Kříže a Sedmibolestné Panny Marie na vrchu v Cvilíně. Toto místo bylo vybráno na základě rozhodnutí otce Corneliusa Ottweilera, představeného zdejšího minoritského kláštera, který v roce 1684 rozhodl o vytvoření dřevěné kaple. Stavbu provedli známí krnovští stavitelé Ondřej a Jiří Gansové. Fresková výzdoba interiéru je dílem malíře Františka Ecksteina. Poutníci zde dodnes uctívají Pannu Marii ve dvou obrazech, které vytvořil krnovský měšťan a radní Heinrich Teuber. V roce 1786 byl kostel uzavřen a nařízením císaře Josefa II. měl být zbořen. Byl však vykoupen čtyřmi krnovskými občany. Znovuotevření kostela proběhlo již v roce 1785, ale předtím byla nutná výstavba kolonie Mariánské pole s 18 domy, aby byl dán důvod ke znovuotevření kostela pro její obyvatele. Válečné události v roce 1945 způsobily kostelu značné škody. Z iniciativy nového představeného kláštera minoritů však byl obnoven a znovu posvěcen v září roku 1947. Dnešní podoba kostela pochází z roku 1865, kdy byly po požáru opraveny střechy věže a lodi. V letech 1994 až 1996 byl vedle kostela postaven poutní dům svatého Josefa. Hlavní myšlenkou projektu bylo jednak vytvořit zázemí pro kostel a jeho duchovní správu, a také poskytnout útočiště pro řeholníky a ty, kteří si chtějí na chvíli odpočinout a načerpat nové síly v místě ovlivněném duchovní atmosférou a krásou přírody. Dům je vybaven dvanácti pokoji s maximální kapacitou 37 lůžek, kuchyňkou a dvěma společenskými místnostmi. Poloha domu poskytuje mnoho možností. (V podhůří Jeseníků, 2008)

V roce 1865 vybudovali měšťané 222 kamenných schodů, které umožňují přístup po strmém kopci a pohledově areál úžasně doplňují. (Průvodce městem, 2014)

Obr. č. 3: Cvilínské schody

Zdroj: Archiv autorky

1.1.1.2 Rozhledna na Cvilíně

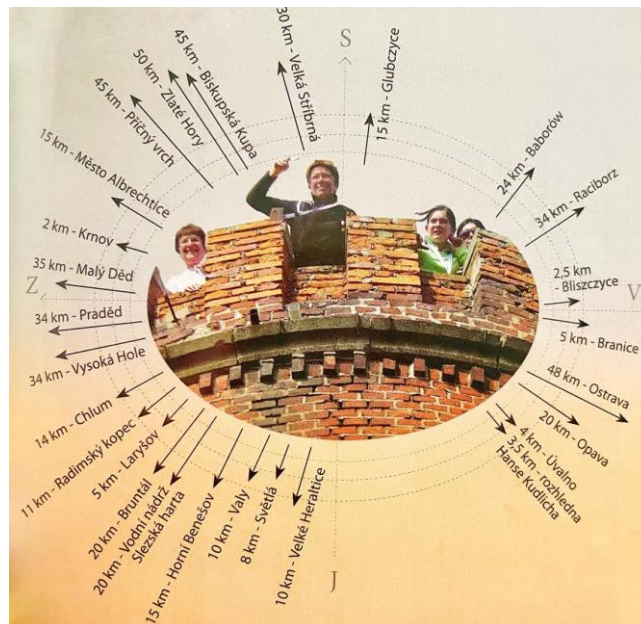
V blízkosti poutního kostela vyrostla na počátku 20. století vyhlídková věž. Jež byla pojmenována podle významného donátora jako Lichnštějnova rozhledna. Věž je vysoká 29 metrů, po 144 dřevěných schodech vystoupá návštěvník na vyhlídkovou terasu s dekorativním cimbuřím. Odkud jsou nádherné výhledy na nejen na město. V loňském roce proběhla věž

celkovou rekonstrukcí a u místních se těší velké oblibě. Stejně jako poutní kostel, je věž ve večerních hodinách nasvícená. (Krnov.cz [online])

Obr. č. 4: Rozhledna na Cvilíně

Zdroj: Archiv autorky

Obr. č. 5: Kam až z rozhledny dohlédneme

Zdroj: Průvodce městem z roku 2014

1.1.1.3 Zřícenina hradu Šelenburk

Na západním kopci Cvilína vznikl pravděpodobně v první polovině 13. století jako zeměpanské sídlo sloužící především k obraně stezky vedoucí podél řeky Opavy do Krnova hrad. Do dnešních dní se z hradu dochovaly pouze zříceniny. V 15. století se začal nazývat Šelenburk, a toto pojmenování mu zůstalo do dnešních dnů. (V podhůří Jeseníků, 2008) Ovšem můžeme se setkat i s názvem hrad Cvilín. Hrad byl postaven na skále, kde byl vytesán mohutný příkop, který tvořil pravidelný čtyřúhelník. První písemné zprávy o něm pocházejí z roku 1253, kdy se podle zakladatele, nazýval Lobenstein. V průběhu let hrad vlastnilo několik rodů, Pro Krnov se stal významné knížectví Krnovské. To se psal rok 1377. Až ve 30. letech 16. století se v centru Krnova začal stavět další hrad a ten převzal funkci tohoto hradu Šelenburk. Hrad Cvilín byl ještě využíván jako lovecký hrádek, Avšak po třicetileté válce byl nadobro opuštěn a začal chátrat. Zdivo z hradu bylo dokonce použito pro stavění císařské silnice z Krnova so Opavy. Roku 1900 byl zdejší kopec, který byl původně holý, zalesněn. Až roku 1998 byla zřícenina očištěna od náletových dřevin a místní spolky se snaží tomuto zeměpanskému sídlu, vrátit alespoň nějaký glanc. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Obr. č. 6: Zřícenina hradu Šelenburk

Zdroj: <https://blog.ijacek007.cz/Blog/zricenina-hradu-cvilin-selemburk>

Cvilín hraje významnou roli také v místních pověstech (viz příloha č. 1).

Můžeme říci, že na jedné straně se tyčí Cvilín s výškou 441 metrů, zatímco naproti němu stojí Bezručův vrch s výškou 412 metrů, a mezi nimi se rozkládá město Krnov. Specificky se část Krnova nazývá Pod Cvilínem, zatímco druhá část se nazývá Pod Bezručovým vrchem. Na rozdíl od Cvilína není Bezručův vrch takzvaně "civilizovaný"; jedná se o přírodní terén, kde lidská činnost zasáhla pouze výstavbou památníku slezskému básníku Petru Bezručovi. Bezručův vrch nabízí skvělou možnost pro krásné turistické vycházky s nádhernými výhledy na panoráma města a polskou rovinu za ním. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Obr. č. 7: Památník Slezského barda Petra Bezruče

Zdroj: Archiv autorky

1.1.2 Ježník

"Ježník se těší vynikající pověsti jako letovisko a výletní místo. A to nejen díky své malebné a chráněné poloze, ale také kvůli úsilí, které město Krnov, ke kterému byl připojen od roku 1903, vynaložilo na zlepšení vybavení a dopravního spojení. V lese vedou početné a dobře udržované vycházkové cesty vybavené odpočívadly. Na severu se tyčí 558 metrů vysoký vrch Vyhlídka s dřevěnou rozhlednou, na jihu Svinná a Kostelecký vrch. Z vrcholu Vyhlídky vede přes kilometr dlouhá sáňkařská dráha." Toto jsou informace z dobových průvodců, které vydávaly místní a zemské spolky pro cestovní ruch na počátku dvacátého století.

Ježník byl a stále je oblíbeným místem. Z hlavního vlakového nádraží v Krnově vedou turisty na Ježník zelené turistické značky. Ježník, hustě porostlý lesem, je oblíbeným místem pro předměstské výlety. Zároveň slouží jako výchozí bod pro pěší výlety a cykloturistiku do Brantické vrchoviny směrem na Radim, Krasov, Zátor a Brantice. Na vrcholu, dnes nazývaném Vyhlídka a původně známém jako Melzerberg, se nachází dřevěná rozhledna. Tato rozhledna stála na stejném místě již od roku 1894. Krnovská pobočka Moravsko-slezského sudetského horského spolku postavila první dřevěnou trámovou věž v okolí Krnova. V prvních letech měla věž na Vyhlídce hojnou návštěvnost. Později, zejména v roce 1903, se veřejný zájem přesunul na mnohem blízkou rozhlednu v Cvilíně, která poskytovala vyšší komfort návštěvníkům a lepší výhled na město. Navíc, dřevěná konstrukce byla významně ovlivněna povětrnostními vlivy a postupně chátrala. Za první republiky už nebyla běžně přístupná, a koncem dvacátých let minulého století musela být stržena. Druhá rozhledna, prakticky totožná s tou předchozí, byla postavena na jaře roku 1934. Byla v provozu až do počátku druhé světové války, během níž nebyl dostatek času ani finančních prostředků na její údržbu. Po válce byla rozhledna opomenuta. Ta pak velmi rychle chátrala. Definitivně zanikla v sedmdesátých letech. Zhruba po třiceti letech, v roce 2001 se za podpory vedení města a nadšenců lesní správy vrátila opět na své místo. Přitom záměrem bylo obnovit rozhlednu v celé její historické podobě. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Obr. č. 8: Ježník – rozhledna
Zdroj: Archiv autorky

1.2 Vodstvo

Území Krnova patří do povodí Odry, resp. Opavy. Město Krnov leží na soutoku řek Opavy a Opavice, přičemž Opava protéká téměř celým městem, zatímco Opavice ho obtéká severním okrajem.

Řeka Opava vzniká spojením tří potoků: Černé, Střední (také nazývané Zlatá) a Bílé Opavy. Tyto potoky se setkávají u Vrbna pod Pradědem a od tohoto bodu pokračuje tok řeky jednotným názvem Opava. Pramen Černé Opavy je na Orlíku (1203 m n.m.), Bílá Opava vyvěrá na jižním svahu Pradědu (1491 m n.m.) a protéká lázně Karlova Studánka, kde vznikl umělý vodopád. Střední Opava pramení na vrcholu Sokol (1186 m n.m.) jihozápadně od Videlského sedla. Historická naleziště zlata se nacházejí v údolí Opavy u Vrbna a na Opavici u Heřmanovic. Řeka směřuje nejprve k Novým Heřminovům, stáčí se severovýchodním směrem ke Krnovu a po soutoku s Opavicí pokračuje směrem k Ostravě, tvořící mezi Krnovem a Opavou hranici s Polskem. Nejvýznamnějším přítokem je Opavice (zleva). Řeka Opavice pramení na svazích Hrubého Jeseníku severozápadně od Heřmanovic a vlévá se do Opavy v Krnově. Jejimi přítoky jsou Kobylí potok, Hůrka, Ježnický potok a potok Mohla přitékající z Polska. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Od roku 2021 vede přímo přes soutok severovýchodní obchvat Krnova. Silnice I/57 značně změnila krajinný ráz. A zrovna vyhledávanému soutoku nepřidala na kráse ani na jeho využití.

Obr. č. 9: Soutok řek Opavy a Opavice

Zdroj: Archiv autorky

Petrův rybník, známý též jako Krnovský Balaton, je největší vodní plochou v městě. Při příjezdu z Opavy nás vlevo vítá Cvilín s kostelem a rozhlednou, zatímco vpravo se rozkládá rozsáhlý Petrov rybník. Dříve zde bylo letiště, dnes je to soustava rybníků – Velký (Petrův), Střední a tři malé rybníky. Nad rybníky se nachází čistírna odpadních vod. Petrov rybník (7,6 ha) nabízí letní koupání a na podzim zde probíhá tradiční výlov. U rybníka je areál krnovského jachting klubu. Pro milovníky vody jsou k dispozici i Městské lázně s krytým bazénem, které fungují od září do června. Nabízejí také rehabilitaci, masáže, sauny a solária. Krnovské letní koupaliště s minigolfem a hřištěm pro plážový volejbal je ideální v horkých měsících. (V podhůří Jeseníků, 2008)

1.3 Příroda a přírodní zajímavosti

Flora

V nejnižších částech katastru se rozptýleně nacházejí horské prvky, což vede ke výskytu některých typicky horských rostlin. Území Krnovské vrchoviny je charakteristické unikátním zastoupením rostlinných společenstev. V této oblasti jsou hojně zastoupeny rostlinné druhy, které preferují teplé podmínky. (Zapletal, 1969)

Fauna

Základem životního prostředí v okolí města jsou zemědělské pozemky, které jej přímo obklopují. Jsou protkány sítí nejrůznějších remízů, mokřin, neobdělávaných pozemků a lesních porostů, ve kterých luční a polní živočichové nacházejí útočiště. Lesní komplexy v západní části (Ježník) a v jižní části (Cvilín) jsou domovem mnohých lesních druhů živočichů jako je jezevec lesní, prase divoké nebo srnec obecný. Vodní prostředí tvoří zejména řeky Opava a Opavice, ale také množství rybníků a drobných vodních ploch. Mimo tyto lokality jsou pro některé živočichy významná i prostředí přímo ve městě tvořená zástavbou, neudržovanými plochami, zahrádkami, zahradami a městskou zelení jako je Chářovský park. Významnou roli v zastoupení druhů v okolí Krnova, hraje poloha města v podhůří Jeseníků na okraji polské roviny, která umožňuje setkání horských druhů živočichů, například ořešník kropenatý, s druhy teplomilnými jako je otakárek fenyklový. (Zapletal, 1969)

Krnov oplývá několika přírodními památkami, naučnými stezkami, sady i lesními hřišti.

1.3.1 Chářovský park

Park vznikl v roce 1899 na území tehdejší obce Chářová díky okrašlovacímu spolku. Později byl opakovaně řazen mezi dendrologicky nejvýznamnější parky v okolí Bruntálska. Publikace z roku 1923 uvádí, že vedení práce předsedal J. Konne, řídící učitel v Chářové, vášnivý obdivovatel nejen místní přírody, ale i exotických rostlin.

Do počátku 2. světové války byl park pečlivě udržován a doplňován. I když válka parku nepřinesla větší škody, následující léta, kdy nebyla prováděna odborná údržba, vedla k postupnému zhoršení celkového zdravotního stavu porostu. Zvláště citlivé druhy uhynuly. V sedmdesátých letech byl park rozšířen výsadbami okrasných dřevin i na plochu přestárlé ovocné zahrady a provedena částečná rekonstrukce celého areálu.

Dnes je Chářovský park zajímavou součástí veřejné zeleně města. Navzdory předchozím ztrátám patří park k pozoruhodným, s mnoha zajímavými taxony dřevin, zejména jehličnatých. Od roku 1998 probíhá obnova parku, která byla urychlena po povodních v letech 1996 a 1997. Návrh nových výsadeb ve zpracovaném projektu zachovává původní sbírkový charakter. Park byl od 3. listopadu 2003 vyhlášen kulturní památkou Ministerstva kultury.

Od roku 2017 je tato významná kulturní památka pod monitorováním. (infokrnov.cz[online])

1.3.2 Staré hlíniště

Tato přírodní památka v Krnově byla prohlášena v roce 1989 za chráněný přírodní výtvar s rozlohou 4,39 ha v nadmořské výšce 332–336 m. Nachází se v oblasti bývalé cihelny a přilehlého lomu poblíž silnice vedoucí k hraničnímu přechodu s Polskem. Jedná se o terasovitě uspořádanou jámu vytěženou po těžbě cihlářských hlín.

Dvě třetiny území jsou zarostlé náletovými dřevinami, včetně břízy, olše, topolu a vrby. Lokalita je domovem kriticky ohrožených druhů obojživelníků, včetně čolka obecného, horského a velkého, ropuchy zelené a obecné, rosničky zelené a velmi ohrožené kuňky žlutobřiché. Je také útočištěm mnoha chráněných ptáků, jako jsou skřivan lesní, žluva hajní, krahujec obecný, bramborníček hnědý, strakapoud prostřední, jižní a další.

V červenci 1997 způsobily povodně podmočení podloží a následná vichřice značné škody v rezervaci. Ochránci přírody z Krnova a okolí se významně podíleli na odstranění těchto škod. Naučná stezka o délce 700 m vede starým hlíništěm, a tato lokalita je volně přístupná. Organizované skupiny si mohou objednat exkurzi s odborným výkladem na Středisku ekologické výchovy. (infokrnov.cz[online])

1.3.3 Naučná stezka Cvilín

Naučná stezka Cvilín zahrnuje 11 zastávek, zaměřených na lesnictví, přírodu a ekologii.

Základní okruh měří přibližně 4 km, což pro pěší znamená zhruba 2 hodiny chůze. Uprostřed okružní trasy se nachází odbočka k dalším 2 zastávkám, které mají délku 2 km. Trasa je dále označena zelenou turistickou značkou a pokračuje do Úvalna přes vrch Strážiště s rozhlednou.

Začátek a konec stezky je u Penzionu Šelenburk. Stezka je otevřená po celý rok, a její provoz není omezen. (infokrnov.cz[online])

1.3.4 Naučná stezka Bezručův vrch

Naučná stezka Bezručův vrch zahrnuje 5 zastavení a má délku 3,5 km.

Trasa začíná v místní části Ježník nebo od Krnova z Bezručova vrchu. Tato trasa není koncipována jako klasická naučná stezka s vyznačeným směrem, ale spíše jako soubor zastavení v příměstském lese. Vede od altánu s vyhlídkou na Krnov přes dětské hřiště s houpačkou a překážkami až po jednoduchá posezení v lese s přírodní výstavou různých typů ptačích budek. (lesycr.cz[online])

1.3.5 Naučná stezka Kabátův kopec – Horky

V seznamu rodinných výletů v Krnově se od pondělí 16. října 2017 můžete těšit na novou naučnou stezku Horky - Kabátův kopec. Tuto stezku vytvořila základní organizace Českého svazu ochránců přírody Levrekův ostrov. Na trase o délce 3,5 km naleznete pět akátových laviček a devět infopanelů, z nichž některé jsou interaktivní a nabízejí hry, skryvačky nebo hádanky. Na některých panelech jsou také umístěny hmyzí domky.

Kabátův kopec, známý též jako Horky, představuje kombinaci luk, remízků a křovin, představující jeden z unikátních teplomilných ostrovů na Krnovsku. Plocha byla historicky využívána jako vojenské cvičiště a v současnosti není systematicky obhospodařována, kromě tří hektarů udržovaných Levrekovým ostrovem. Toto území hostí řadu ohrožených druhů rostlin, včetně vstavače mužského, bělolistu žlutavého, bělolistu rolního a mochny přímé. Bylo také zaznamenáno výskyt 42 druhů denních motýlů, mezi nimiž najdeme modráška lesního, otakárka fenykového a ohniváčka černočárného. V bezobratlých kategoriích se vyskytuje čmelák, zlatohlávek tmavý a drvodělka potulná, která je v ČR vzácná a v Krnově představuje čtvrtou lokalitu v zemi. Celkově je toto místo bohaté na zajímavé druhy živočichů, včetně ještěrky obecné, užovky obojkové, zmije obecné, slepýše křehkého, ťuhýka obecného, krutihlava obecného a dalších. (infokrnov.cz[online])

1.3.6 Naučná stezka staré hlíniště

Lidská činnost v přírodě často nepřináší mnoho užitečného, ale existují vzácné výjimky. Jedna taková výjimka se nachází na předměstí Krnova, kde v minulosti probíhala těžba lýna pro cihlářské účely. V osmdesátých letech minulého století byl provoz cihelny zastaven, a od té doby těžební jáma a její okolí postupně navrácí přírodě. Celá lokalita o rozloze 4,39 hektaru je vlastně lidskou činností vytvořeným biotopem, který se postupně proměnil na útočiště mnoha chráněných druhů obojživelníků, ptáků a plazů.

Zdejší terén je ideální pro rozmanité druhy hub, a prakticky každý větší déšť přináší změny v rozloze vodních ploch. Na Starém Hlíněšti se vyskytují chráněné druhy obojživelníků, jako jsou čolci (velký, horský, obecný), ropucha obecná, kuňka žlutobřichá a další. V oblasti žijí i vzácné plazy, ptáci jako skřivan lesní, krahujec obecný, žluva hajní, strakapoud a dalších osmatřicet druhů.

Staré Hlíněšti bylo vyhlášeno chráněným územím 25. října 1989, a o tři roky později zde byla vybudována naučná stezka s vysvětlujícími panely. (V podhůří Jeseníků, 2008)

1.3.7 Jezečkův palouk – lesní hřiště

Projekt lesního odpočívadla v Krnově vznikl díky aktivní podpoře občanů, kteří se zapojili do kulatého stolu uspořádaného Lesní správou města Krnova a Místní agendou 21 v lednu roku 2004. Architekt Petr Ondruška poté návrhy občanů zaimplementoval do projektu.

V rámci projektu došlo k rozsáhlé rekonstrukci zeleně na palouku, a to včetně nově vysazených stromů jako modřínů, javory, smrky a habry, a řady solitérních keřů, mezi nimiž najdeme lísky, hlohy, brsleny, ptačí zob, kaliny a střemchy. Samotné lesní odpočívadlo, které slouží veřejnosti od roku 2008, je vybaveno přístřeškem, totemem, ohništěm, lavičkami, orientačními tabulemi a lávkami přes Ježnický potok. (infokrnov.cz[online])

1.4 Obyvatelstvo

V roce 2023 bylo v Krnově evidováno 22848 obyvatel. Přičemž ještě v roce 2006 mělo město 25 513 obyvatel s trvalým nebo jakýmkoliv platným pobytem cizince nebo azylanta. Z tohoto celkového počtu bylo 10 449 mužů nad 15 let, 1 953 chlapců do 15 let, 11 304 žen nad 15 let a 1 807 dívek do 15 let. (Město Krnov [online])

Stav obyvatel			
Období 31. 12. 2022			
	Celkem	Muži	Ženy
Počet obyvatel	22 848	10 954	11 894
	0-14	3 202	1 603
v tom ve věku (let)	15-64	14 127	7 142
	65 a více	5 519	2 209
Průměrný věk (let)	44,7	42,8	46,5

Obr. č. 10 : Počet obyvatel Krnov dělený dle věku k 31. 12. 2022
Zdroj: Kurzy.cz/obec/krnov [online]

Pohyb obyvatel			
Období 2022			
	Celkem	Muži	Ženy
Živě narození	174	83	91
Zemřelí	269	138	131
Přirozený přírůstek	-95	-55	-40
Přistěhovalí	701	295	406
Vystěhovalí	423	195	228
Přírůstek stěhováním	278	100	178
Celkový přírůstek	183	45	138
Sňatky	152	.	.
Rozvody	23	.	.

Obr. č.11 : Pohyb obyvatel Krnov dělený
dle věku k 31. 12. 2022
Zdroj: Kurzy.cz/obec/krnov [online]

S odchodem obyvatel „bojuje“ město již několik let. Především studenti vysokých škol nemají tendence se do města vracet. Malý výběr pracovních příležitostí a menší finanční ohodnocení za stejnou práci není zrovna ideálním lákadlem. Podle starosty města Ing. Tomáše Hradila se městu v posledních 5 letech daří přilákat více vysokoškoláků, rodáků, kteří tu mají kořeny a zakládají tu především nové firmy. Starosta podporuje také projekty pro děti.

2 HISTORIE MĚSTA KRNOVA

Poloha Krnova měla v dávné historii strategický význam, což naznačují archeologické nálezy. Ty ukazují, že toto místo bylo osídleno již od starší doby kamenné, přibližně před 30 tisíci lety. Nálezy z mladší doby kamenné dokumentují bohatství objevů z blízkých Brumovic, a opevněná sídliště na obou cvilínských kopcích pocházejí z poslední doby neolitu. Během období kultury lidu popelnicových polí existovalo v Krnově tři hradiště: na předním cvilínském kopci, nad Červeným dvorem na přilehlé části úvalenského katastru a na zadním cvilínském kopci. Z těchto oblastí pocházejí nálezy, včetně zelených nádob a železné sekery z 11. a 12. století př. n. l.

Nejpozději do 7. století bylo osídlení v Krnově výlučně slovanské, jak svědčí písemné zprávy o moravském kmeni Holasiců. Krnov vznikl na křižovatce starých obchodních cest, které spojovaly pobaltská hansovní města s Itálií, a brzy získal městská práva. Přesné datum vzniku samotného města Krnova nelze jednoznačně určit. Pověsti o počátcích města vycházejí z záznamů měšťana Ignáce Klementa (1820-1870), který zaznamenal, že v pravé věži kostela svatého Martina bylo nalezeno privilegium císaře Jindřicha Ptáčníka vydané 27. května 936 na hradě Merseburg. Toto privilegium bohužel není dochováno, protože kostel i věže vyhořely v roce 1779.

Český název města, v podobě Kyrnow, je doložen prvně písemně v roce 1240, zatímco německý název Jägerndorf (v podobě Jegerdorf) se poprvé objevil v roce 1253 za vlády Přemysla Otakara II. Privilegia města byla potvrzena královnou Kunhutou v roce 1279. Krnovský hrad Cvilín, postavený ve 13. století z kamene, se stal knížecím sídlem opavského knížete Mikuláše z vedlejší větve Přemyslovské dynastie. Krnovsko hrálo významnou roli v různých válečných událostech a bojích, během kterých často sehrálo důležitou roli a stalo se předmětem zájmu bojujících stran.

V patnáctém století došlo k významnému střetu mezi Jiřím z Poděbrad a Vladislavem II., kde se Krnov ocitl v boji. Uherský král Matyáš Korvín vpadl do Krnovska, zajal knížete u zámku v Albrechticích a sám se stal pánem Krnovska, zahrnujícího města Krnov, Bruntál, Bavorov a hrad Cvilín, a to až do své smrti v roce 1490. V prvních letech své vlády nechal v Krnově razit královskou minci, konkrétně groš a půlgroš. Po Matyášově úmrtí daroval král Vladislav II. Krnovsko svému kancléři a blízkému spojenci, panu ze Šelenberka a Kosti.

V roce 1523 markrabě Jiří Hohenzollern z Ansbachu koupil knížectví za 58 900 uherských zlatých. S novým vládcem vstoupila do oblasti také nová víra. Zanícený stoupenec Lutherova učení nechal vyhnat z panství katolické řády německých rytířů a františkánské bratry minority. Posledním knížetem z rodu v Krnově byl Jan Jiří Krnovský, který sloužil jako velení vojsk pro "zimního krále" Bedřicha Falckého. Za jeho protihabsburské aktivity bylo krnovské knížectví konfiskováno, majitel byl postaven do klatby a v roce 1622 císař předal zemi Karlu z Lichtenštejna.

Evropa již byla zdrcena třicetiletou válkou, a země krnovská prošla postupným pleněním vojsky dánskými, císařskými, a nakonec byla pustošena švédskými vojsky. Následující období přineslo krnovskému knížectví zásadní ránu, která narušila staletou a pevnou stabilitu jeho hospodářství. Toto významné město bylo odsouzeno ke ztrátě síly a prestiže.

Pruský král Bedřich II. uplatnil nároky na Krnovsko, které považoval za neprávem konfiskované jeho hohenzollernským předkům. Tento spor se rozšířil na celé Slezsko, a vojska Marie Terezie nedokázala ubránit území, které dlouho patřilo české koruně. Mírová dohoda uzavřená ve Vratislavi v roce 1742 znamenala pro Krnovsko ztrátu rozsáhlých území na levém břehu řeky Opavy a Opavice, a odříznutí celého Hlubčicka. Zbývající torzo knížectví bylo nuceno přeorientovat své hospodářské zájmy z Horního Slezska na Moravu a Rakousko. Rozdělení Slezska představovalo konec politického významu Krnova.

V roce 1793 došlo k přestěhování krajského úřadu do Opavy. V roce 1849 došlo k zániku krnovského knížectví, přičemž jeho trvalé jádro a moravská enkláva v osoblažském výběžku posloužily jako základ pro vznik nového politického okresu Krnov. Tento okres se stal jedním ze sedmi okresů Rakouského Slezska. V té době měl okres Krnov 10 čtverečních mílí, 74 obcí a 59 875 obyvatel a existoval až do roku 1960 s několika málo územními změnami.

Krnov zažil nový rozmach na přelomu 19. a 20. století, kdy prudký rozvoj textilní výroby umístil na přední místo v Rakousko-Uhersku. Textilní výroba byla vázána k samým počátkům města, protože již v roce 1379 byl založen obchodní dům se sukny, a v jeho šestnácti komorách se prodávalo zboží vyrobené v městě. V 19. století mělo město sedmnáct továren na výrobu sukna, vlněného a hedvábného zboží. Krnov se stal čtvrtým nejvýznamnějším textilním centrem v Rakousko-Uhersku. Zlomovým bodem byl rok 1862, kdy byla dokončena výstavba železnice do sousedních Glubczyc, což výrazně zlevnilo dopravu uhlí a zároveň umožnilo otevření největší Larischovy textilní továrny vybavené parními stroji.

O deset let později, v roce 1872, byla dokončena i železniční trať Olomouc - Krnov. Průběh industrializace přinesl Krnovu zásadní proměny a zvýšil jeho význam. Město začalo doslova bouřlivě expandovat, zejména první tři desetiletí 20. století byla obdobím rozsáhlé

stavební činnosti. Ještě před druhou světovou válkou byl co do lidnatosti dvanáctým městem v Československu.

Slávu textilní produkce zdejší oblasti nesly především rodinné firmy Larisch, Bellak, Chlupaczek a Flemmich. Není náhodou, že Krnov začal být označován jako "slezský Manchester". Do rozvoje města však bolestivě zasáhla druhá světová válka. Převážně německé obyvatelstvo vítalo příchod Hitlera, ale v dalším období tato euforie stála za mnoha obětmi v řadách německé armády na všech frontách a utrpěla následky porážky hitlerovského Německa při poválečném uspořádání Evropy.

A podobně jako v osmatřicátém roce, kdy zde byli vyhnáni Češi, po válce museli odejít Němci, a Krnov se opět stal českým městem. Po roce 1945 sem přišli lidé z různých částí republiky i ze zahraničí. Přistěhovali se sem reemigranti z Rumunska a Francie, asi 800 volyňských Čechů, a v letech 1948 a 1949 stovky politických emigrantů z Řecka. K menším změnám došlo i v krnovském průmyslu.

Znárodněním, sloučením či zrušením vznikly klíčové podniky a závody. V oblasti textilu to byla společnost Karnola, specializující se na výrobu vlněných látek, a Závody S. K. Neumanna (dnes Pega a. s.), které se zaměřovaly na výrobu stuh, přezek, síťovin, elastických látek atd. V oblasti strojírenství to byl Strojovnit, přední světový výrobce kožešnických strojů, železniční opravy a strojírný, a tradiční výrobce Varhany Rieger - Kloss. Výrobce varhan bohužel skončil v roce 2015.

V letech 1996 a 1997 město utrpělo velké škody při ničivých záplavách. (V podhůří Jeseníků, 2008)

2. 1 Kalendárium Krnova

- Před 30 000 lety bylo území dnešního Krnova osídleno pravěkými lovci
- Před 5 000 lety se kultura začala přesouvat směrem k zemědělství.
- V 6. století n. l. kraj je osídlen slovanským kmenem Holasiců.
- V roce 27. 4. 1240 se v listině českého krále Václava objevuje první zmínka o újezdu Kyrnow.
- V polovině 13. století Přemyslovci povolávají osadníky z Německa a Flander.
- Dne 31. 8. 1279 potvrdila česká královna Kunhuta privilegia města Krnova.
- V roce 1311 se na pečeti města poprvé objevuje podoba městského znaku.
- V roce 1377 vzniklo Krnovské knížectví.

- V roce 1474 byl Krnov dobyt Matyášem Korvínem.
- V roce 1475 byla v Krnově ražena Matyášova královská mince Grossus Carnoviensis.
- V roce 1490 Šelembekové získali Krnov po Přemyslovcích.
- V roce 1523 obdržel Jiří ze Šelemberka souhlas s prodejem Krnovského knížectví Jiřímu Hohenzollernovi za 58 900 uherských zlatých.
- V roce 1622 získal Karel z Lichtenštejna Krnovské knížectví, které bylo konfiskováno za věrné služby Habsburkům.
- V roce 1722 byl slavnostně položen základní kámen kostela na Cvilíně.
- V roce 1742 se Krnov stal pohraničním městem po válce o Slezsko.
- Dne 1. 4. 1779 vypukl po pruské okupaci požár, který téměř zcela zničil město.
- V roce 1872 byl zahájen provoz železniční trati.
- V roce 1882 bylo založeno muzeum v Krnově.
- V roce 1890 město získalo telefonní spojení.
- V roce 1904 dorazil první automobil do Krnova.
- Dne 17. 12. 1918 se v místních kasárnách ubytovalo české vojsko.
- Dne 7. 10. 1938 byl Krnov připojen k hitlerovskému Německu v rámci Sudet.
- Dne 6. 5. 1945 do Krnova vstoupila Rudá armáda.
- Dne 21. 8. 1968 obsadily jednotky Varšavské smlouvy město.
- Dne 25. 3. 1990 došlo k ukončení okupace, a poslední transport Sovětské armády opustil město.
- Dne 7. 7. 1997 postihla Krnov velká povodeň, která zatopila celý jeho katastr. (Průvodce městem, 2014)

3 VÝZNAMNÉ PAMĚTIHODNOSTI

Pamětihodnosti ve městě plní několik klíčových funkcí a nesou v sobě různorodé významy, které obohacují místní prostředí a přispívají k celkovému kulturnímu kontextu:

Historická hodnota: Pamětihodnosti jsou často spojeny s historickými událostmi a představují artefakty, které nám umožňují lépe porozumět minulosti města a celého regionu. Tyto lokality fungují jako historické kroniky, dokumentující vývoj a proměny prostoru.

Kulturní dědictví: Jako klíčová součást kulturního dědictví odrážejí pamětihodnosti umělecké, architektonické a kulturní tradice daného místa. Tímto způsobem přispívají k formování identity města a hrdosti jeho obyvatel na jejich kulturní dědictví.

Turistická atrakce: Města s bohatým historickým dědictvím přitahují mnoho turistů, kteří cestují právě kvůli těmto pamětihodnostem. Turistický ruch může přinést ekonomický prospěch místním podnikům a podporovat rozvoj turistického průmyslu, přičemž zároveň propojuje různé kultury.

Edukace a osvěta: Pamětihodnosti poskytují vzrušující a praktickou formu výuky o historii, kultuře a umění. Slouží jako učební pomůcky pro studenty a širokou veřejnost, podporují vzdělání a pomáhají udržovat historické povědomí.

Sociální setkávání: Pamětihodnosti se stávají centry společenského dění, kde se lidé scházejí, pořádají události a vytvářejí společenství kolem sdílené lásky k historii a kulturnímu dědictví. Tyto místa podporují společenskou interakci a vytvářejí pouta mezi lidmi.

Ochrana před ztrátou paměti: Udržování a ochrana pamětihodností znamená zabezpečení historického dědictví pro budoucí generace. Města vyvíjejí politiky a programy na zachování a obnovu těchto míst, zajistit, že historie a kultura nezapadnou do zapomnění.

Celkově lze konstatovat, že pamětihodnosti jsou nenahraditelnými prvky, které oživují městské prostředí, podporují vzdělávání a hrají klíčovou roli v uchování a sdílení kulturních kořenů.

3.1 Církevní památky

Na svoji velikost se v Krnově nachází poměrně velké množství kostelů a církevních staveb. Svědčí to jednak o vysoké duchovní úrovni tohoto příhraničního města, jednak i v tom se promítají pohnuté dějiny, které tudy procházely.

3.1.1 Kostel svatého Martina

Beze sporu dominuje Krnovu monumentální gotická stavba, kostel svatého Martina, doplněný pozdně barokní přestavbou. Postaven ve 14. a 15. století na místě původního dřevěného kostela z počátku 13. století, kostel disponuje dvěma věžemi, z nichž každá má svůj unikátní vzhled.

Dne 1. dubna 1779 byl kostel těžce poškozen při požáru města, a následujících deset let probíhala jeho rekonstrukce, během níž získal barokní podobu. Rozsáhlá oprava kostela proběhla v letech 1958 až 1966, a během té doby byl zapsán mezi národní kulturní památky. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Kostel uchovává v sobě jedno zajímavé tajemství. Při rekonstrukci elektroinstalace v roce 1967, kdy bylo nutné provést kopání v podlaze kostela, byly objeveny dvě krypty obsahující několik rakví s pozůstatky významných občanů Krnova. Tito vážení občané byli pohřbeni v minulosti. Po zkoumání byly krypty opět zakryty dlažbou, aby ti, kdo zde odpočívají, mohli mít klid.

Obr. č. 12: Kostel svatého Martina
Zdroj: Archiv autorky

Zároveň byl objeven vstup do podzemní chodby v zadní části kostela. Podle pověstí má tato chodba pokračovat pod celým městem a končit až pod troskami hradu Cvilína, dnes známého jako Šelenburk.

Další zajímavost spojená s kostelem je role věžného, který až do roku 1900 plnil funkci městského strážníka. S rodinou žil na věži ve výšce 50 metrů. Jeho úkolem bylo každou hodinu obejít ochoz věže a monitorovat město. V případě, že vše bylo v pořádku, zatroubil jednoduchou melodií do čtyř světových stran. V případě požáru ve městě oznámil údery zvonu a troubením. Směr, kde byl oheň zaznamenán, označil během dne praporkem a v noci rozsvícenou lucernou. (infokrnov.cz [online])

3.1.2 Evangelický kostel

Markrabě Jiří Hohenzollern, známý jako Pobožný, získal v počátku 16. století Krnovské knížectví od Šelenburků a stal se významným podporovatelem učení Martina Luthera, přičemž přispěl k zakotvení evangelické víry na Krnovsku. Avšak dne 29. dubna 1901 získali krnovští evangelíci povolení ke stavbě vlastního kostela. Slavnostní položení základního kamene se uskutečnilo 28. června 1901. Kostel byl vybudován v novogotickém stylu, a ve své dvašedesát metrů vysoké věži byly umístěny tři bronzové zvony. Slavnostní otevření a vysvěcení kostela se konalo 29. června 1903. Dne 11. října 1923 proběhla změna vlastníka, a Německá evangelická církevní obec v Krnově nahradila dosavadní Evangelickou církev augsburského vyznání. V roce 1986 byl kostel prohlášen národní kulturní památkou. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Obr. č. 13: Evangelický kostel

Zdroj: <https://www.megapixel.cz/foto/74447>

3.1.3 Kostel svatého Benedikta

Kostel svatého Benedikta na krnovském předměstí Kostelec na první pohled působí nenápadně, avšak ukrývá několik unikátních prvků. Nejvýraznějším z nich je románská rotunda pocházející z 12. až 13. století, která se stala součástí kostela z 15. století. Tato rotunda ilustruje starobylý původ města Krnova, což potvrzují i archeologické nálezy z roku 2003. Během tohoto

výzkumu byly objeveny pozdně románské, gotické a renesanční fresky, které trvalo několik let důkladně zrestaurovat. Cyklus zobrazující život svatého Benedikta, scénu Korunování Panny Marie a okamžik Proměnění na hoře Tábor, které oživily v zakristii kostela, nyní přitahují turisty se zájmem o bohatou historii Krnova. (V podhůří Jeseníků, 2008)

V příloze č. 2 přikládám pověst, která se k tomuto kostelu váže.

3.1.4 Kostel svatého Ducha a špitál

Kostel svatého Ducha patří mezi nejstarší stavby ve městě. Byl postaven na místě staršího kostela z 13. století a dnešní zazděný jednolodní gotický kostel byl vybudován na přelomu 14. a 15. století. Již od poloviny 17. století je spojen s budovou špitálu, což vedlo k jeho pojmenování "špitální". V roce 1851 postavil varhanář František Rieger krnovskému kostelu nové varhany. V první polovině padesátých let 20. století započaly restaurátorské práce, a v druhé polovině sedmdesátých let proběhl archeologický výzkum. V následujících letech byl kostel rekonstruován a přeměněn na koncertní síň s vynikající akustikou, což je jeho hlavním využitím v současné době. (V podhůří Jeseníků, 2008)

3.1.5 Kostel Narození Panny Marie a klášter Minoritů

Dějiny minoritského kláštera a přilehlého kostela Narození Panny Marie jsou od konce 13. století pevně spjaty s historií města. Minorité, známí též jako Rád menších bratří (latinsky Ordo Fratrum Minorum), byli založeni svatým Františkem z Assisi v roce 1209, a členové jsou nazýváni františkáni podle něj. Jejich charakteristickým oděvem je hnědý hábit převázaný v pase bílým provazem s třemi uzly, symbolizujícími pravidla řádu: chudobu, poslušnost a čistotu. Minorité nejen vytvářeli duchovní atmosféru a kulturu v Krnově, ale také se podíleli na společenském a politickém významu města. Zvláště v 15. století, kdy zde sídlili provinciálové Česko-polské provincie, která zahrnovala 50 klášterů na území dnešního Česka, Polska, Litvy, Běloruska, Ukrajiny a po roce 1430 i Ruska a Moldávie, získal Krnov prestiž nejen v okolí, ale i ve středovýchodní Evropě.

Minorité sloužili jako vyslanci a prostředníci v kontaktech mezi západem a východem, pracovali ve službách papeže a vládců. V roce 1523 Jan z Ansbachu, braniborský vévoda, zavedl reformaci v Krnově a vyhnal minority z kláštera. Po bitvě na Bílé hoře v roce 1623 daroval císař Ferdinand Krnovsko knížeti Karlu Lichtenštejnovi, a ten vrátil klášter řádu. V roce 1950 byl klášter státem zabrán a činnost řádu byla zakázána. V roce 1991 se klášter opět vrátil do správy minoritů, avšak stoletá voda v roce 1997 způsobila rozsáhlé škody zaplavením

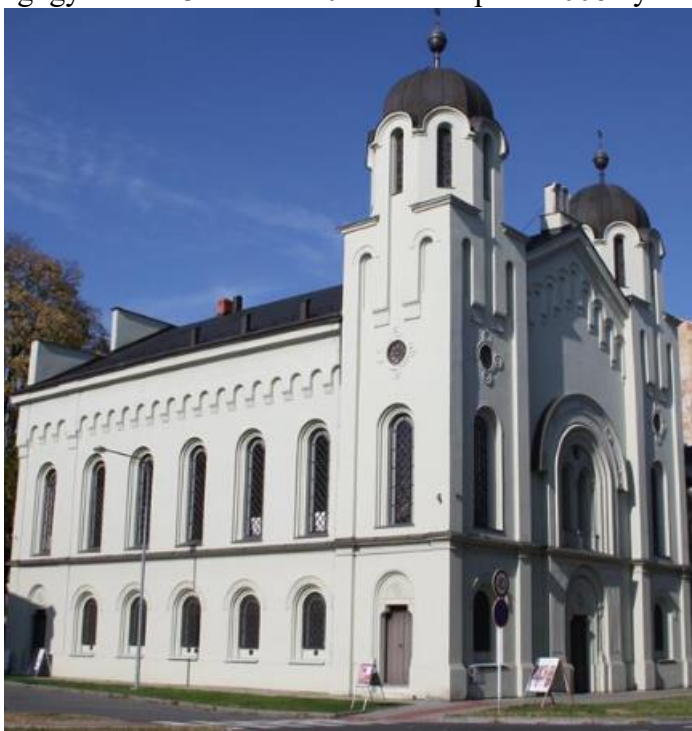
celého areálu. V roce 2000 proběhla provinční kapitula a následně byl obnoven život minoritů v klášteře. (V podhůří Jeseníků, 2008)

3.1.6 Krnovská synagoga

Krnovská synagoga je v Moravskoslezském kraji jedinou, která přežila Křišťálovou noc roku 1938 a nepodlehla ani přestavbám následujících desetiletí.

Budova synagogy v Krnově byla postavena v letech 1871-1872 pod vedením stavitele Ernsta Latzela v novorománském slohu, s interiéry v maurském stylu, inspirujícím se staviteli sefardských Židů.. Tato stavba odráží prosperitu místní židovské komunity, ze které vzešlo mnoho podnikatelů a významných osobností. Bohoslužby v synagoze skončily v roce 1938 po německé okupaci, avšak na rozdíl od většiny synagog v regionu byla uchráněna před zničením během nacistického období. Po válce byla adaptována na městskou tržnici a později využívána jako sklad a okresní archiv.

K slavnostnímu znovuotevření synagogy došlo 13. června 2014. V listopadu 2008 byla na vstup do hlavního sálu symbolicky umístěna mezuzá, vyjadřující naději na návrat budovy k jejímu původnímu účelu. V roce 2019 se Krnovská synagoga stala součástí projektu 10 hvězd, který zahrnuje deset významných židovských objektů v rámci Evropských cest židovského kulturního dědictví. V současné době slouží jako aktivní synagoga, kde se pravidelně konají šabatové bohoslužby a slaví židovské svátky. (krnovska-synagoga.cz [online])

Obr. č. 14: Krnovská synagoga

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/krnovska-synagoga/os-1385>

3.1.7 Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné

Tento kostel jsem popsala již v kapitole 1.1.1.1, jelikož je dominantou kopce Cvilín a jeho neodmyslitelnou součástí.

3.1.8 Krnovský zámek

V roce 1514 zakoupil Krnovsko Hohenzollernský markrabí Georg Braniborsko-Ansbachský zvaný Pobožný. V období let 1530 až 1533 provedl přestavbu původního zámku, který byl sídlem krnovských Přemyslovců. Nová stavba nahradila starý zámek, který byl postaven ze dřeva a hrázděných zdí. Hohenzollernové, cizinci na Krnovsku, rozhodli o výstavbě nového pevnostního zámku s masivními zdmi a věžemi, nazývaného Burgschloss.

I přesto, že nese prvky renesance, má své vlastní charakteristické rysy. Na nádvoří zámku byly stáje pro koně, které se využívaly při turnajích na dvoře. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Požár Krnova 1. dubna 1779 zasáhl i zámek, a jeho obnova byla zahájena na počátku léta téhož roku. Plány na přestavbu vytvořil lichtenštejnský dvorní architekt Jan Kryštof Fabich, a stavební práce vedl stavitel Haucke. Tato rozsáhlá rekonstrukce, probíhající až do konce 18. století, výrazně ovlivnila architektonický charakter objektu.

Zámek má nepravidelný půdorys a nachází se v blízkosti starého městského jádra. Budovy a hradební zdi uzavírají nepravidelné nádvoří. Na severní straně vede silná zeď s vjezdem do nádvoří, nesoucí v patře zaklenutou chodbu s pilířovou arkádou. Arkády jsou zdobeny renesančními sgrafity s reliéfním figurálním dekorem, představujícím pravděpodobně (zleva doprava) hudbu, dramatické umění a zpěv. Tato sgrafita, objevená náhodou v říjnu 1888, byla restaurována v roce 1964. V původním stavu se dochovala část přízemí hlavního traktu a jádro hradební zdi s baštami a arkádovou chodbou.

(zamekkrnov.cz

[online])

Obr. č. 15: Krnovský zámek

Zdroj: <https://www.zamekkrnov.cz/fotogalerie/>

3.2 Technické památky

S ohledem na svou historii není překvapením, že Krnov oplývá bohatým dědictvím technických památek. Když se vydáme z Opavského předměstí do centra města a překročíme řeku Opavu po železném mostě vyrobeném v roce 1900 v Sobotinských železárnách, začneme vnímat technické skvosty města.

Pokračujeme po Rýnském okruhu, kde nám v dálce zaujme průčelí továrních budov soukenické továrny Floriana Schmidta a syna. Tato stavba, s dochovanou bohatě zdobenou stukovou fasádou z počátku 20. století, byla vybudována ve třech stavebních etapách mezi lety 1882 a 1912, kdy bylo sjednoceno průčelí.

Na levém břehu řeky dominuje bílá budova bývalé soukenické továrny Aloise Larische a synů, jednoho z nejvýznamnějších textilních podniků v Krnově. Postupně budovaný areál byl v roce 1922 uzavřen novostavbou skladu a prádelny podle projektu Franze Ehrenbergera.

A konečně, třetí perla textilního průmyslu - starší a nesourodou stavbu továrny na stuhy a příze Franze Gablera (nyní PEGA) doplnila v roce 1912 dominantní pětipodlažní železobetonová budova tkalcovny prýmky. Na uličním průčelí tato stavba vyniká prosklenou fasádou.

Posledním zajímavým prvkem je skříňka s barometrem z konce 19. století, umístěná ve Smetanově parku. Kamenný sokl nese litinovou skříňku s kovovou stříškou zdobenou kovářsky zpracovanými krakorci. (V podhůří Jeseníků, 2008)

3.2.1 Krnovské varhany

Ve Slezsku je varhanářství dlouhou tradicí. Již koncem 16. století působil v Opavě varhanářský mistr Ignác Eckhardt. Na tuto tradici navázal František Rieger v Krnově, který se vyučil u varhanáře J. Sieberta ve Vídni. V roce 1844 zřídil ve svém domě na Dřevěném trhu v Krnově varhanářskou dílnu, kde vyráběl mechanické nástroje zásuvkové soustavy.

Firma prosperovala i pod vedením jeho dvou synů, Otty Antonína a Gustava, kteří se vyučili v Německu a Rakousku. Po návratu v roce 1873 postavili svůj první nástroj nazvaný OPUS 1, který získal velkou pozornost na světové výstavě ve Vídni v roce 1873. Rozhodující pro rozvoj krnovské firmy bratří Riegerů měla světová výstava v Paříži v roce 1878, kde získali uznání a zakázky z celého světa.

Během třiceti let bylo postaveno celkem 1078 nástrojů, které byly dodávány do Rakousko-Uherska, Německa, Norska, Anglie, Španělska, Ruska, Turecka, Itálie, Dánska, Portugalska a

Palestiny. V roce 1880 byl Otto Rieger vyznamenán císařem Františkem Josefem I. a továrna obdržela titul "c. a k. dvorní dodavatel". Papež Lev XIII. jmenoval Otta Riegera rytířem Řádu Svatého hrobu.

Po první světové válce následovalo období prosperity. Od roku 1924 do 1939 bylo v Krnově vyrobeno téměř 1000 nástrojů, firma zaměstnávala stovky zaměstnanců a její výrobky směřovaly do celé Evropy, Asie, Afriky a Jižní Ameriky.

Světová válka přerušila slibný vývoj společnosti, ale po jejím skončení se firma rychle zotavila. Po znárodnění v roce 1948 se spojila s další krnovskou varhanářskou firmou Kloss a byla zaregistrována ochranná známka RIEGER-KLOSS. Společnost se znovu rychle vrátila na své pozice na světových trzích.

Po společenských změnách v roce 1989 prošel podnik složitou transformací a byl privatizován v roce 1994. Firma RIEGER-KLOSS VARHANY s.r.o. sice nepatří mezi velké společnosti s okolo 50 zaměstnanci, ale stále se řadí mezi přední světové výrobce a exportéry píšťalových varhan. Do dnešního dne bylo vyrobeno již 3 730 nástrojů, které najdete téměř ve všech světadílech. Kromě výstavby nových nástrojů se firma RIEGER-KLOSS věnuje i opravám a přestavbách historických varhan. (V podhůří Jeseníků, 2008)

Produkce varhan pokračovala až do roku 2015. Bohužel v roce 2018 je firma v návrhu na insolvenční řízení.

3.3 Historické vily Krnova

V druhé polovině 19. a první polovině 20. století prošlo město Krnov výrazným rozvojem. Z malého města, obklopeného hradbami, se stalo významným průmyslovým centrem severní Moravy. S přibývajícím počtem továrních budov a průmyslových areálů zažilo město období nebývalého stavebního rozmachu. V tomto období vznikaly nejen církevní a veřejné budovy, ale také rodinné domy, které se staly těžištěm novodobé architektury v Krnově.

Zvláštní pozornost byla věnována pohodlnějším vrstvám obyvatelstva, schopným finančně podporovat stavbu nápaditějších rodinných sídel. Ty byly projektovány významnými architekty, pocházejícími nejen z Krnova, ale i z jiných měst Rakousko-Uherska. Tři významné krnovské stavební firmy, vlastněné Ernstem Latzelem, Eduardem Frankem a ke konci 19. století i Josefem Hartelem, měly výrazný vliv na podobu těchto staveb.

Rozvoj těchto firem přitáhl do Krnova i architekty a stavitele z Brna a Vídně, jako například Otto Prutscher, Franz Seidl, Bruno Bauer, Franz Ehrenberg a další. Rodinné vily,

navržené jejich rukama, dodnes patří mezi architektonické poklady nejen města Krnova, ale i Moravskoslezského kraje. (krnov.cz [online])

V Krnově sehrála klíčovou roli rodina Larischů, vlastníků nejen nejstarší, ale také největší textilní továrny ve městě. Alois Larisch (1810–1880), zakladatel firmy, nebyl pouze renomovaným továrníkem, ale též významným politikem, a v letech 1864 až 1872 zastával funkci starosty města.

V šedesátých letech 19. století začal budovat moderní mechanickou továrnu na vlněné zboží, kterou umístil přímo v centru města na levém břehu Opavy. Zřejmě již v roce 1862 byl v továrně instalován parní stroj, což bylo ve městě první. Synové zakladatele vstoupili do firmy v roce 1868, což vedlo k úpravě názvu společnosti.

Po druhé světové válce a následném znárodnění byla firma s více než stoletou tradicí sloučena s dalšími na území města do státního podniku Karnola, který zanikl koncem 90. let minulého století. Část areálu v současnosti vlastní Zemský archiv v Opavě a část patří městu Krnovu. Součástí městského majetku je prádelna, která je národní kulturní památkou. Součástí tohoto komplexu je také dezignatura (vzorkovna) s funkcionalními historickými stroji a vzácným archivem návrhů a vzorků. (Průvodce Krnovem, 2014)

3.3.1 Flemmichova vila

V současné době je Město Krnov vlastníkem vily a využívá ji jako Městské muzeum. Vila je zároveň nemovitou kulturní památkou.

Historie této vily sahá k Flemmichovým, starobylé krnovské rodině, jejichž přítomnost ve městě lze vystopovat již za třicetileté války.

Obr. č. 16: Flemmichova vila

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/flemmichova-vila/os-1301>

Prostorový koncept Flemmichovy vily vychází z modelu „anglického domu“, kde středem nebyla patrová hala, ale dvě nad sebou situované jednopodlažní haly propojené

schodištěm. Vyřezávaný pilíř této vertikální komunikace se stal „kloubem“ vily, průsečíkem os, kde se setkávali návštěvníci a obyvatelé. Všechny společenské místnosti byly propojeny zasklenými dveřmi, což vytvářelo dynamickou prostorovou spojitost.

Interiér vily odpovídal vysokým nárokům na reprezentaci a pohodlí. Architekt navrhl vyřezávané obložení, tepané mříže, těžký nábytek, koberce, barevné tapety a jemnou štukovou dekoraci stropů.

Po druhé světové válce byla vila znárodněna a rozdělena na byty. V letech 1951–2003 sloužila Kojeneckému ústavu.

Zajímavostí je, že Theodor Flemmich obýval svůj nádherný dům necelých deset let před svou smrtí kvůli selhání ledvin. Přestože nebyl přímým vlastníkem vily, ale jeho továrny, trvalo několik let, než se vlastnické právo převedlo na jeho manželku Theresii a tři dcery prostřednictvím valné hromady. Nejstarší dcera se později provdala za Hermanna Larische, spolumajitele největší textilní firmy v Krnově, který později získal i podíly ve Flemmichově a Kurzově společnosti. (krnov.cz [online])

3.3.2 Chlupačková vila a továrna

Jeden z významných textilních výrobců v Krnově, Jan Chlupáček, si v roce 1891 nechal postavit rodinné sídlo od místního stavitele Ernsta Latzela. Konkrétně šlo o dvě identické vily navržené v duchu vídeňského neobaroka.

Obr. č. 17: Chlupačková vila

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/chlupackova-vila/os-1304>

V letech 1923–1925 pak syn zakladatele, Alois Chlupáček, provedl rozsáhlou renovaci sídla. Tuto úpravu svěřil architektovi Leopoldu Bauerovi, přičemž podmínky pro zadání projektu stanovila jeho manželka Marie. Bauer obě vily propojil přístavbou haly, jídelny a salonu a věnoval velkou pozornost interiéru, který zdobil stukovými ornamenty, dřevěným táflováním stěn, tepanými mřížemi, vitrážemi a masivním nábytkem. Přímo naproti tomuto rodinnému sídlu se nachází areál současné společnosti PEGA a.s., kde dříve stávala továrna na vlněné zboží Jan Chlupáček a syn. (Průvodce městem, 2014)

3.3.3 Vila Aloise Larische

Vila Aloise Larische mladšího, umístěná na rohu ulic Dělnická a Říční okruh, byla postavena v roce 1885 na pozemku bývalého hradního příkopu. Projekt této vily náleží krnovskému staviteli Ernstu Latzelovi, který jej s pomocí své firmy také realizoval.

Obr. č. 18: Vila Aloise Larische

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/larischova-vila/os-1308>

Tato rezidence reprezentuje typický příklad obytného domu z konce 19. století, s hlavním halovým prostorem a rozlehlým schodištěm. Přízemní místnosti sloužily jako kanceláře, zatímco první patro bylo určeno pro obytné účely. Na rozdíl od sousední vily Karla (později Hermanna) Larische, která prošla dvěma fázemi úprav, zůstal vzhled domu Aloise Larische téměř nezměněn a dodnes působí jako reprezentativní neorenesanční palác. Přišlo se na to, že mramorové schodiště, zábradlí, štuková výzdoba a další prvky byly pečlivě zachovány. V současné době slouží veřejnosti jako Penzion Larischova vila. (infokrnov.cz[online])

3.3.4 Vila Rudolfa Larische

Nejmladší syn, zakladatele textilního impéria, Rudolf Larisch, se rozhodl postavit svůj dům na nábřeží, ale na západní hranici areálu továrny, blízko zámeckých hradeb.

Obr. č. 19: Vila Rudolfa Larische

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/vila-rudolfa-larische/os-1306>

Nejmladší syn, zakladatele textilního impéria, Rudolf Larisch, se rozhodl postavit svůj dům na nábřeží, ale na západní hranici areálu továrny, blízko zámeckých hradeb. Na rozdíl od

svých bratrů, kteří oslovili místního stavitele, Rudolf v roce 1888 pověřil autory z Vídně. Vsadil na nadějnou kariéru Hanse Miksche a Juliana Niedzielského, kteří již zvítězili v soutěži na stavbu divadla v Liberci, postavili sportovní halu a později se proslavili kolonádou v Mariánských Lázních. Pro Larische vytvořili reprezentativní a efektní sídlo, ve kterém se snoubí motivy severské renesance s hravým manýrismem. Fasáda je utvářena různě tvarovanými věžemi, rizality a štíty. Od roku 1902 navrhoval pro Rudolfa Larische exkluzivní nábytek a honosné úpravy interiéru Leopold Bauer. (Průvodce městem, 2014)

Dnes je vila ve vlastnictví Československé obchodní banky a je veřejnosti nepřístupná.

3.3.5 Vila Karla Larische

V roce 1910 se vila dostala do vlastnictví Hermanna Larische, syna svého strýce Karla, který byl technickým ředitelem rodinného podniku. Pro její přestavbu požádal svého rodinného přítele Leopolda Bauera. V období 1911-1913 vytvořil srdce domu, kterým byla schodišťová hala s velkým sochařsky pojatým krbem. Jídlna s vysokými okny byla umístěna vedle haly a umožňovala přístup do zahrady u nábřeží. Velká pozornost byla věnována jedinečným interiéřům a vybavení domu. V roce 1926 byla podle Bauerova projektu v horním patře instalována ložnice majitele. (SlavneVily.cz [online])

Obr. č. 20: Vila Karla Larische

Zdroj: <https://www.slavnevily.cz/>

3.3.6 Steuerova vila

V roce 1931 firma Koch a Kindermann v Krnově realizovala výstavbu vily textilního továrníka Heinricha Steuera na Zápalořové ulici. Dvoupodlažní budova si uchovala svou autentičnost téměř beze změn pozdějšími přestavbami či úpravami. V interiéřu lze obdivovat prostornou, dřevem obloženou halu přes dvě patra, impozantní dřevěné schodiště a bohatě zdobený krb se dvěma sloupy a římsou, zdobenou reliéřy s antickými motivy.

Po druhé světové válce sloužila budova jako jesle a v počátku 90. let 20. století zde měl své sídlo Finanční úřad. Následně se sem přestěhovalo Městské informační a kulturní středisko a od roku 1996 zde sídlilo také městské muzeum, využívající část bývalých reprezentačních a obytných místností pro výstavní účely. V současné době vila slouží jako penzion, restaurace a kavárna. (infokrnov.cz[online])

Obr. č. 21: Steuerova vila

Zdroj: <https://www.booking.com/hotel/cz/villa-cafe.cs.html?activeTab=photosGallery>

3.3.7 Kandlerova vila

Gustav Kandler (1852 – 1931) se stal majitelem velkého parního mlýna v Krnově v roce 1879 a kolem roku 1888 si nechal postavit výstavnou neorenesanční vilu vedle mlýna.

Obr. č. 22: Kandlerova vila

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/kandlerova-vila/os-1311>

Projekt vytvořil místní stavitel Josef Hartel (1843 – 1914). Rodina Kandlerů užívala vilu až do začátku druhé světové války. Po Gustavově smrti přešla vila i s mlýnem do vlastnictví

pana Mukúsche, následně přešla do majetku státu a zůstala pod ním do roku 1945. Od roku 2005 je v majetku Krnovské škrobárny, která provedla postupné opravy, včetně části interiérů a nové fasády. Díky současnému řediteli a majiteli škróbáren Ing. Gogolínovi se do vily vrátil i nábytek navržený Leopoldem Bauerem.

Zajímavostí je, že v roce 1907 požádal Kandler architekta Leopolda Bauera o přestavbu vily. Bauer vytvořil tři verze projektu, ale Kandler se nakonec rozhodl pro nejlevnější variantu. Modernizace vily byla původně motivována zasnoubením Kandlerova syna s dcerou Larische, ale sňatek byl nakonec zrušen. Bauer byl zklamán omezeným rozsahem práce a s Kandlerem se dostal do sporu, který skončil soudním řízením. I když Bauer vyhrál a získal honorář, právní náklady byly vyšší než získaná odměna. (krnov.cz [online])

3.3.8 Geiringerova vila

V současné době je Geiringerova vila využívána jako lékařské středisko.

Obr. č. 23: Geiringerova vila

Zdroj: <https://www.infoknov.cz/geiringerova-vila/os-1309>

Jacob Geiringer (6. 4. 1862 – 28. 11. 1930) byl významným obchodníkem v textilním průmyslu na evropském trhu. Pro svůj obchod s látkami nechali Jacob Geiringer a Gustav Reitler postavit "Palác Slezska", dnes známý jako "Palác Silesia", který byl dokončen v roce 1907 pod vedením architekta Edwarda Franka. Sál v přízemí byl využíván pro podnikatelské účely, kde se shromažďovaly kožešiny a látky, a sklepní prostory sloužily jako sklad pro zboží. Palác Silesia se nachází vlevo od Geiringerovy vily. (infoknov.cz[online])

3.3.9 Víkendový dům Hanne Larischové

Leopold Bauer, významný architekt, zanechal svůj poslední známý projekt v Krnově na Ježníku realizovaný v letech 1935–36. Tato budova sloužila jako venkovské sídlo pro majitelku Johannu, manželku Rudolfa Larische. Má charakteristický přízemní dřevěný obytný komplex obdélníkového půdorysu se sedlovou střechou. Umístěná v upraveném parku s bazénem připomíná severoamerickou venkovskou architekturu.

Obr. č. 24: Víkendový dům Hanne Larischové

Zdroj: https://www.krnov.cz/assets/File.ashx?id_org=7455&id_dokumenty=24373

Dům je vstupně laděn krytou verandou, kterou tvoří čtyři kamenné sloupy a široké prosklené dveře. Interiér si uchoval autentičnost s původními dveřmi a zabudovanými skříněmi. V současné době je tento architektonický skvost ve vlastnictví soukromé osoby. (SlavneVily.cz [online])

4 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

Významné osobnosti často sehrály klíčovou roli v historii města. Jejich přínosy mohou ovlivnit porozumění historického vývoje, událostí a kulturního dědictví dané oblasti.

Některá města jsou často známá díky svým významným občanům, kteří přispěli k rozvoji kultury, vědy, umění nebo sportu. Zmiňování těchto osobností pomáhá zdůraznit kulturní bohatství a prestiž dané oblasti.

Významné osobnosti mohou být atraktivní pro turisty, kteří se zajímají o historii a kulturu města. To může podporovat turistický ruch a přispívat k hospodářskému rozvoji.

Zmiňování o významných osobnostech může sloužit k osvětě o historii a vývoji daného místa. Přispívá k lepšímu chápání kontextu, ve kterém se město nachází.

Celkově lze říci, že uznání a připomínání významných osobností města přispívá k bohatšímu porozumění jeho identitě, historii a kulturnímu dědictví.

4.1 Jan Jiří Krnovský

Jan Jiří Krnovský (1577-1624) zastával roli posledního člena rodu Hohenzollernů v Krnově. Jako markrabě braniborský a vévoda krnovský se stal významným představitelem radikálního odporu stavovského hnutí proti Habsburkům. Zaujal pozici hlavního představitele slezské stavovské protestantské opozice, vedl slezské stavovské vojsko a plnil úlohu místopředsedy braniborské marky a komisaře krále Fridricha Falckého. Kvůli svým aktivitám proti Habsburkům mu byl veškerý majetek zkonfiskován. (Průvodce městem, 2014)

Obr. č. 25: Jan Jiří Krnovský
Zdroj: zamekkrnov.cz [online]

Razil v Krnově mince s titulem Dux carnovieninsis a měl klíčovou roli v raných fázích třicetileté války. Jan Jiří byl synem braniborského kurfiřta Jáchyma Friedricha a Kateřiny, dcery Jana I. Braniborsko-Küstrimského. Studoval na kalvínské akademii ve Štrasburku společně se svým bratrem Janem Zikmundem, pozdějším kurfiřtem. Byl aktivním stoupencem reformace, což vedlo k jeho zvolení biskupem evangelických věřících ve Štrasburku. Později rezignoval na tento úřad a získal knížectví krnovské, Bytomsko a Bohumín podle závěti bezdětného markraběte Jáchyma Bedřicha z roku 1606.

Po příjezdu do Krnova přijal hold a slib stavů, stal se členem protestantské Unie a v červnu 1608 byl zvolen vrchním velitelem slezského vojska. Jeho úsilím byl uzavřen česko-slezský obranný spolek v roce 1609 a byl vynucen císaři Rudolfovi II. slezský Majestát zaručující náboženskou svobodu v roce 1609.

V roce 1610 se oženil s Evou Kristinou, dcerou Württemberského vévody, což mu zajistilo cenné spojení s říšskými knížaty. Udržoval také konspirativní spojení s předáky stavů, jako byli Karel st. ze Žerotína a Petr Vok z Rožmberka. Jeho postavení se však zhoršilo, když se stal neoblíbeným u císaře Matyáše Habsburského.

V období českého stavovského povstání patřil k nejradikálnějším stoupcům protihabsburského odboje, podporoval krále Bedřicha Falckého a stavovskou konfederaci. Po Bílé hoře odmítl rozpustit své vojsko a pokračoval v boji, zatímco český národ zažíval kruté tresty. Organizoval novou armádu v Kladsku a Nise, spoléhaje na spojení se sedmihradským vévodou Gáborem Bethlenem. Nicméně Bethlen ho zradil a uzavřel příměří s císařem v lednu 1622. Podobný scénář se opakoval v roce 1623. Jan Jiří Krnovský se po těchto zklamáních rozhodl opustit Bethlena v Košicích a vrátit se k příbuzným do Berlína. Smrt ho však zastihla na zpáteční cestě v Levoči.

Tento vladař, často opomíjen v českých spisech o stavovském povstání, byl ve skutečnosti jedním z nejoddanějších a nejodvážnějších odporců Habsburků. (infokrnov.cz [online])

4.2 Franz Rieger

Franz Rieger (1812-1885), původem ze Sosnové, absolvoval uznávaný varhanní mistr Josef Seybert ve Vídni. V roce 1873 založil uměleckou dílnu pro výrobu varhan, kterou později úspěšně předal svým synům Ottovi a Gustavovi. Dnes známá firma pod názvem Rieger - Kloss je hrdá výrobou několika tisíc varhan umístěných v církevních stavbách a koncertních sálech po celém světě. (Průvodce městem, 2014)

Od dětství projevoval František velký zájem o hudbu a řemeslo, a tato kombinace se mu podařila dokonale sladit ve své varhanářské práci. V roce 1844 úspěšně složil mistrovské zkoušky a vrátil se do Krnova jako mistr varhanář. Již od začátku své kariéry byl uznáván po celém Slezsku jako varhanář s výjimečnou

Obr. č. 26: Franz Rieger
Zdroj: mikskrnov.cz [online]

kvalitou. Kromě výroby varhan se věnoval také výrobě flašinetů. Jeho firma byla zapsána do obchodního rejstříku rakouské monarchie v roce 1852.

Franz Rieger se specializoval na mechanické nástroje a získal si vynikající pověst pro svou kvalitní výrobu varhan. Během svého života postavil a opravil 30–50 varhan, které označoval jako "opusy" a přiřazoval jim pořadová čísla. Jeho varhany se staly mezi evropskými varhanami nezpochybnitelnými.

Před první světovou válkou převedl František Rieger firmu na své syny Otta Antona Riegera (1847–1903) a Gustava Riegera (1848–1905). Oba synové pokračovali ve varhanářském řemesle, studovali ve Vídni a přejmenovali firmu na "Franz Rieger & Söhne," začínající čísla opusů od nuly. František Rieger ponechal synům volnost v řízení firmy až do roku 1880, kdy stále zastával roli konzultanta. (mikskrnov.cz [online])

4.3 Hans Kudlich

Hans Kudlich (1823-1917) se narodil jako nejmladší z 11 dětí robotou povinného sedláka v sousední obci Úvalno. Hans studoval na gymnázium v Opavě. Studoval nejprve filozofii a pak práva vna Vídeňské univerzitě. Bydlel u tchána svého nejstaršího bratra, vídeňského notáře Dr. Augusta Eltze, jehož syny vyučoval jako domácí učitel.

V roce 1848 se stal nejmladším poslancem rakouského sněmu a předložil návrh na zrušení poddanských vztahů včetně všech z toho vypovídajících povinností jako roboty a desátků.

Po potlačení revoluce emigroval a dokončil lékařská studia v Curychu a Bernu. V roce 1854 byl v Rakousku odsouzen k smrti v nepřítomnosti, což ho donutilo vystěhovat se do USA. Se svou vlastní udržoval dopisní kontakt. I přes své americké státní občanství se hlásil k německví. Aktivně se zapojil do občanské války ve prospěch zrušení otroctví. Do své vlasti se se svými devíti dětmi podíval několikrát, až po roce 1866, kdy mu císař František Josef I. udělil milost. (Průvodce městem, 2014)

Obr. č. 27: Hans Kudlich
Zdroj: Databazeposlancu.cz
[online]

4.4 František Křižík

Obr. č. 28: František Křižík
Zdroj: infokrnov.cz[online]

František Křižík (1847-1941) krátce spojil svůj život s Krnovem jako český vynálezce. V letech 1872-1873 byl přidělen vídeňským ředitelstvím k právě dokončované Moravskoslezské dráze Olomouc - Krnov - Opava. Během svého pobytu v Krnově konstruoval nový typ železničního návěstidla ovládaného elektricky. Získal světové uznání za vynález obloukové lampy v roce 1878, která oslavila úspěchy na světové výstavě v Paříži. Problém velmi účinných obloukových lamp bylo uhořívání uhlíkových elektrod, které se původně nastavovaly ručně, později různými regulátory. Křižík zkonstruoval jednoduché elektromagnetické zařízení,

které pomocí dvou cívek a kuželových železných jader udržovalo stálý elektrický proud v lampě.

4.5 Leopold Bauer

Leopold Bauer (1872-1938), významný architekt, designér, výtvarný teoretik a profesor Vídeňské akademie, se často vracel do svého rodného města za pracovními účely. Kromě nových veřejných staveb provedl mnoho přestaveb a navrhoval řadu interiérů pro významné obyvatele Krnova. Jeho známé práce zahrnují i stavby v okolních městech, jako například lázeňský dům Priessnitz v Jeseníku nebo obchodní dům Breda & Weinstein v Opavě. Autorovo poslední dílo vzniklo také v rodném kraji, a to památník padlým z 1. světové války a kostel svaté Hedviky v Opavě. Na začátku své kariéry byl žák Otto Wagnera vášnivým zastáncem idejí

Obr. č. 29: Leopold Bauer
Zdroj: infokrnov.cz [online]

výtvarné moderny. Později se však jeho tvorba více opírala o interpretaci historie a tradice. (Průvodce městem, 2014)

Pro Krnov je to tak významná osobnost, že na náměstí má svůj památník. Ale myslím, že nejlepšími památníky jsou budovy, které prošly jeho rukama. Zde jsou nejvýznamnější z nich:

- 1904–1909 **Střelecký dům** (Dobrovského 16, Krnov) – Krnovský společenský dům vznikl na místě starší budovy. Znatelná je inspirace renesancí i místní architekturou. Veřejné prostory jsou dvojúrovňové. Do prvního patra vede velké dvouramenné schodiště s historizujícími sochami.
- 1911–1913 **Vila Hany Larischové** (Říční okruh 4a, Horní předměstí 6, Krnov) – Přestavba starší (arch. Ernst Latzel, 1884–1885) vily na letní dům.
- 1923–1924 **Vila J. Chlupaczka** (Textilní 3, 5, Opavské předměstí 156, Krnov) – Bauer na přání majitele spojil prostornou vestavbou s bohatou vnitřní výzdobou dvě vedle sebe stojící novobarokní vily.
- 1928–1930 **Hotel Tiroler** (Náměstí hrdinů 2, Horní předměstí 22, Krnov) – Rozsáhlá přestavba Bauerově rodině patřícího novorenesančního hotelu. V přízemí průčelí dominují střídme oblouky nad okny. Navržená kavárna byla později zničena.
- 1929 **Vila Rudolfa Larische** (Říční okruh 14, Horní předměstí 4, Krnov) – Přestavba starší budovy (arch. Hans Miksch a Julian Niedzielski, 1888)
- 1932–1933 **Tělocvična** (Petrovická 2, Horní předměstí 341, Krnov) – Jedná se o mistrovskou realizaci, která skloubila historizující prvky (průčelí, střecha) spolu s konstruktivistickou účelností veřejné budovy (pravidelnost, železobeton, dramatické oblíny na stranách, které nesou terasy se zábradlími). (pamatkovykatalog.cz [online])

Obr. č. 30: Pomník Leopolda Bauera na Hlavním náměstí v Krnově
Zdroj: mapy.cz [online]

4.6 Vladimír Blucha

Vladimír Blucha, krnovský historik, se věnoval psaní mnoha článků a několika knih o historii Krnova. Byl významným a činorodým učitelem, dlouholetým kronikářem města a obdivuhodným badatelem. Jeho vášeň pro historii vedla k tvorbě literatury, která nám přibližuje dávné události a osobnosti z oblasti Krnova. Narodil se 6. července 1931 v Mokřých Lazcích na Opavsku a po válce, která způsobila ztrátu jeho domova, se s rodiči přestěhoval do Krnova. Absolvoval gymnázium v Krnově a následně získal učitelskou kvalifikaci v oboru matematika – zeměpis.

V období do října 1998 působil jako učitel na krnovských školách. Blucha se mnoho let věnoval vlastivědné práci a stal se kronikářem města, přispíval do novin a časopisů. Je čestným členem Matice slezské. Pod jeho vedením pokračuje krnovská pobočka Matice slezské ve své aktivitě. Jeho nejznámější kniha je "Velký požár" (2002), jejíž děj se odehrává v Krnově během pruské okupace v 18. století. Žánr knihy by se dal označit jako "historický obraz", kde jednotlivé kapitoly popisují příběhy jednotlivých obyvatel Krnova v různých historických obdobích, vytvářející dohromady celkový obraz té doby. Tato kniha připomíná obrazy Hieronyma Bosche, kde sledujeme drobné scény, jež dohromady vytvářejí zvláštní atmosféru celého vyobrazení. (infokrnov.cz [online])

Obr. č. 31: Fotografie Vladimíra Bluchy
Zdroj: bruntalskydenik.cz [online]

Díla Vladimíra Bluchy:

Historie města Krnova (1970)

Klíč k domovu (1995)

Vysoké nebe (1998)

Velký požár (2002)

Město mezi dvěma řekami (2007)

Řeka mého rodu a rod mé řeky: obrázky ze života obyčejného slezského rodu (2011)

Králův syn: osudy opavského vévody Mikuláše ve 13. a 14. století (2012)

Klíč k domovu: Čtení o Krnovsku pro mládež i dospělé (2013; 2. vydání)

Příběh bronzových rolniček v újezdu Kyrnow (2014) (infokrnov.cz [online])

4.7 Společenské, kulturní a sportovní vyžití

V současnosti je Krnov moderním městem, kde působí mnoho organizací, spolků a občanských sdružení. Ty zajišťují společenské, kulturní a sportovní vyžití nejen místních obyvatel.

Společenské, kulturní a sportovní vyžití zastávají klíčovou roli ve formování společnosti a ovlivňují životy jednotlivců i celých komunit. Tyto aktivity přinášejí mnoho významných prvků, které obohacují a posilují společenský život:

- Společenská integrace je jedním z hlavních aspektů těchto aktivit. Společenské události a setkávání umožňují lidem navazovat nová přátelství, komunikovat a budovat sociální vztahy, čímž přispívají k posílení společenské soudržnosti a integrace.
- Fyzické zdraví je podporováno zejména sportovními aktivitami, které přinášejí příležitosti k pravidelnému pohybu, udržování kondice a prevenci nemocí. Zlepšení psychického zdraví je rovněž důležité, ať už prostřednictvím kultury a uměleckých aktivit nebo sportu, který působí jako prostředek relaxace a odreagování od každodenního stresu.
- Kulturní rozvoj je podporován kulturními událostmi, které lidem umožňují objevovat nové formy umění, tradice a kulturní dědictví. Tyto aktivity přispívají k rozvoji kulturního povědomí a estetického cítění.
- Edukace a osvěta jsou důležitými aspekty kulturních a sportovních událostí, které nabízejí možnost učení se o různých kulturách, historii a hodnotách. Tyto aktivity poskytují vzdělávací příležitosti pro širokou veřejnost.
- Ekonomický prospěch je také spojen s kulturními a sportovními událostmi, které přitahují turisty a diváky, generují příjmy pro místní podniky, ubytovací zařízení, restaurace a další služby.
- Výchova a výcvik mladých lidí je často podporována prostřednictvím sportu, který učí týmové spolupráci, fair play, disciplíně a dalším životním dovednostem.
- Identita a sounáležitost jsou podporovány kulturními tradicemi a sportovními týmy, které často slouží jako symboly spojující lidi a posilující jejich příslušnost k danému místu.

Celkově lze konstatovat, že společenské, kulturní a sportovní aktivity přinášejí do společnosti mnoho pozitivních vlivů, posilují individuální a kolektivní rozměr života a přispívají k celkovému rozvoji společnosti.

Největší organizací v obci je Městské informační a kulturní středisko. To provozuje Městské muzeum Krnov, kino Mír 70 Krnov, Městské divadlo Krnov a Středisko ekologické výchovy. Dále tu najdeme Středisko volného času Krnov, unikátní místo je Kofola music club Krnov a další níže uvedená místa.

4.7.1 Městské muzeum

Podnět k založení muzea v Krnově vzešel od ředitele reálky, Josefa Wünsche, který podal žádost o zřízení muzea dne 3. 5. 1882. Městské zastupitelstvo kladně vyhovělo této žádosti, a tak byly vyčleněny dvě místnosti v nově postavené budově reálky pro účely muzea. Zde byly shromážděny a veřejnosti přístupné předměty z různých oblastí. V počátečních letech své existence se muzeum setkalo s omezeným zájmem a omezenými podmínkami pro rozvoj, spíše připomínalo školní kabinet.

Dnes muzeum hostí podstatnou část svého sbírkového fondu věnovanou historickým předmětům, s důrazem na numismatiku, archeologii, textilnictví, národopis, uměleckohistorické předměty a fotografické materiály dokumentující historický vývoj města a okolí. Významnou část tvoří numismatická sbírka, zatímco archeologický fond obsahuje materiál z místních výzkumů a nálezů. Další sbírky zahrnují textilnictví, uměleckohistorické předměty, zbraně, mapy, nábytek, knihy a různé drobné předměty ze dřeva, kovu a textilu. Předměty sbírek mají převážně lokální původ, s výjimkou koptských tkanin a sbírkových exponátů z Orientu.

Mimo trvalé expozice prezentující bohatý sbírkový fond muzea, se muzeum věnuje také pořádání výtvarných výstav, které reflektují různorodost umění v mezinárodním kontextu. Důležitou součástí výstavních aktivit jsou i tematicky zaměřené výstavy, které přispívají k obohacení kulturního života ve městě. (infokrnov.cz [online])

Obr. č. 32: Interiér muzea – zimní zahrada

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/mestske-muzeum-zimni-zahrada/g-1900>

4.7.2 Koncertní síň svatého Ducha

Koncertní síň v Krnově disponuje vynikajícími varhanami od renomované firmy Rieger-Kloss, na jejichž konstrukci se podílel Ing. Bohumil Plánský, uznávaný odborník v oblasti varhanářství. K tomu připojený mistrný klavír od značky Petrof rozšiřuje možnosti pro pořádání koncertů. Prostory bývalého špitálu byly transformovány na pohodlný prostor s foyer, bufetem, šatnami pro veřejnost i umělce a klubovnou. Mimo hudebních vystoupení jsou prostory koncertní síně využívány pro svatební obřady, slavnostní předávání maturitních vysvědčení a závěrečných vysvědčení ze základní školy, aukce, besedy a setkání s občany. Kromě toho patří k této kulturní instituci také upravené nádvoří se zelení a zvoničkou, kde se v letních měsících pravidelně konají venkovní koncerty. (infokrnov.cz [online])

Obr. č. 33: Interiér koncertní síně
Zdroj:https://www.infokrnov.cz/en/vismo/galerie3.asp?id_org=101357&id_fotopary=2034&n=kostel%2Dsvateho%2Dducha%2Da%2Dspital&prehravac=1&p1=1454

4.7.3 Kino Mír 70

Budova Kina Mír 70 byla původně postavena v roce 1903 jako Dělnický dům. Po několika opravách, úpravách a rekonstrukcích, které zahrnovaly jak technické, tak stavební změny, se toto místo dnes pyšní statutem kina s kapacitou sálu 322 míst. Kino je vybaveno špičkovým zvukovým systémem dolby digital surround ex.

Jedinečným rysem tohoto kina je jeho schopnost promítat filmy ze 70mm pásu, což byl dříve používaný formát filmového záznamu s vyšší kvalitou obrazu než současné kopie ve standardním formátu široké 35mm. Kino Mír 70 tak jako jediné ve zemích Visegrádské čtyřky disponuje kompletní technickou infrastrukturou pro tento historický formát filmu, což přináší divákům jedinečný zážitek při sledování filmových produkcí. (infokrnov.cz [online])

Součástí kina je i Art klub. Což je v podstatě malý kinosál. Poskytuje pouze 20 pohodlných křesel. Je určen buď k pronájmu, nebo nabízí speciální filmy, které neoslovují většinu veřejnosti.

4.7.4 Městské divadlo

Městské divadlo Krnov vzniklo v letech 1927-1928 na podnět starosty města. Město a další lokální podniky, živnostníci a zemědělci se podíleli na financování této stavby. Až do roku 1991 byla budova využívána i jako Národní kino pro pravidelná filmová představení.

Obr. č. 34: Krnovské divadlo

Zdroj: <https://www.infokrnov.cz/divadlo/os-1294>

V roce 2005 bylo Městské divadlo Krnov prohlášeno za kulturní památku a v současné době spadá pod správu Městského informačního a kulturního střediska Krnov (MIKS). (infokrnov.cz[online])

4.7.5 Městská knihovna

Městská knihovna Krnov je příspěvkovou organizací města Krnova, poskytující veřejné knihovní služby s univerzálními knižními fondy. Vznikla v pátek 7. března 1947, ve městě s převážně německy mluvícím obyvatelstvem do roku 1945.

Otevřena byla nově zrekonstruovaná budova 16. prosince 2003 a poskytuje rozšířené služby. V prvním patře se nachází oddělení pro dospělé a hudební oddělení, ve druhém patře je dětské oddělení a ve třetím patře studovna s oddělením regionálních služeb a letní terasou.

Městská knihovna má také dvě pobočky na Jiráskově ulici a v Kostelci. Nabízí půjčení knihy, časopisů, novin, hudebních nosičů, deskových her, čteček elektronických knih a dalších médií. Poskytuje bibliografické, referenční a faktografické informace, s přístupem k PC, veřejnému internetu a Wi-Fi. Knihovna též organizuje meziknihovní výpůjční službu a umožňuje vrácení půjčených materiálů prostřednictvím biblioboxu. (knihkrnov.cz [online])

Kromě toho knihovna shromažďuje, zpracovává a poskytuje informace o městě, buduje a zpřístupňuje fond regionální literatury.

Knihovna v našem městě je skvělou organizátorkou nejrůznějších akcí. K pravidelným patří například: Noc s Andersenem, hraní deskových her i přes noc, počteníčko pro nejmenší děti (1-3 roky), velkou tradici má literární kavárna pro seniory, poskytují také talk show, zvou velmi zajímavé osobnosti a mnoho dalších i jednorázových akcí.

4.7.6 Kofola Music Club Krnov

Jestli v Krnově hledá opravdu něco výjimečného, pak to bude tento jedinečný klub.

Kofola Music Club v Krnově si udržuje svou prestiž jako jedno z nejvyhledávanějších koncertních míst v České republice již 30 let. Ročně hostí přibližně sto kapel, zahrnující jak hudební, tak divadelní a další umělecká seskupení. Jako jeden z největších a technicky nejlépe vybavených hudebních klubů na Moravě, má schopnost uspořádat i technicky náročná vystoupení. Jeho dvacetiletá historie je jasným dokladem spolehlivosti a kvalitní práce celého týmu Kofola Music Clubu. (kofolamusicclub.cz [online])

4.7.7 Středisko volného času

Historie Střediska volného času Krnov, p. o., sahá až do roku 1950, kdy byl v budově bývalého Střeleckého domu zřízen Dům pionýrů a mládeže. Zde měly děti možnost účastnit se zájmových činností, besed, zábavy a her, a tato tradice pokračuje dodnes.

SVČ Krnov je školským zařízením a jeho hlavním posláním je realizace volnočasových aktivit. Nabízí rozmanité možnosti pro trávení volného času pro děti, mládež i dospělé.

Na dvou pracovištích a více než 14 místech v Krnově a okolí poskytuje přes 100 zájmových útvarů různého zaměření pro všechny věkové kategorie. Připravuje nejen výukové a herní programy pro školky a školy, ale také různorodé akce pro veřejnost, včetně letních táborů. V rámci naší činnosti také pořádáme předmětové soutěže MŠMT. (svckrnov.cz[online])

Součástí SVČ je i Loutkářský soubor Krnováček, který založilo v roce 1953 jedenáct nadšenců, dodnes jím prošlo kolem 70 členů. Mezi dnešní dvacítkou členů souboru jsou i lidé, jež jako malí sami chodili na jeho představení a dnes hrají pro své děti. Za rok odehraje soubor kolem 25 představení.

4.7.8 Sportoviště

Co se týká sportovišť, je Krnov velmi bohatě vybaven. A já je zmíním jen jejich výčtem:

- Atletický stadion - disponuje 400m atletickou dráhou, sektory určené pro skoky, vrhy a hody. Kromě toho zahrnuje také házenkářské hřiště s kvalitním umělým povrchem a antukové volejbalové hřiště.
- Zimní stadion Krystal, 10 velkých tělocvičen a 5 malých, 15 víceúčelových hřišť, Skate/bike park, In-line hřiště, Herna stolního tenisu TJ Krnov, Kuželna TJ Krnov, Minigolf, Sportovní střelnice, Tenisová hala K, 6 tenisových kurtů, Venkovní beach volejbal hřiště, 4 bowlingová centra, SVČ Krnov, Speeningové centrum, 5 fitness center
- Aeroklub - poskytujeme tandemové seskoky, základní výcvik, školení v CRW (Canopy Relative Work) a kurzy paraglidingu, ale také modelářské kroužky pro děti atd.
- Krytý bazén - Plavecký bazén o délce 25 metrů s šesti plaveckými drahami, vybavený lázněmi, saunou a rehabilitačními prostorami.
- Venkovní koupaliště
- Yachting klub - Vodní plocha o rozloze pouze 36 hektarů, vhodná pro aktivity jako windsurfing a jachetní třídy malých plachetnic.
- Vodní turistika - Výuka vodních sportů – kanoe, kajak, raft, (technika), záchranářské kurzy, záchrana na divoké vodě, sportovní akce na vodě (jachtařské, sjezdy, skútry), zajištění instruktora k výuce, techniky na tekoucích vodách, výukové akce pro rodiny s dětmi (sjezdy řek).

Na těchto sportovištích může trénovat 40 sportovních organizací a oddílů, které Krnov sdružuje. V Krnově má dlouhou historii především turistika, později přibyl fotbal, stolní tenis, basketbal, orientační běh, cyklistika, box, řeckořímský zápas, plavání, potápění a aktivity na letišti.

4.7.9 Spolky

Spolky jsou ve městě nezastupitelným prvkem pro podporu rozmanitosti, společenského propojení a individuálního rozvoje. Jsou nezbytné pro tvorbu bohatého a aktivního městského života.

Krnov podporuje přibližně 40 spolků, převážně spolky se zaměřením na kulturní a umělecký rozvoj a sportovní aktivity.

5 TÉMA REGIONU V RÁMCOVÉM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU

V této části se zaměříme na začlenění tématu regionu do Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP VZ z června 2023).

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV) je klíčový dokument, který stanovuje a detailně specifikuje cíle, formy, délku a obsah základního vzdělávání. Tento dokument poskytuje základní rámec pro tvorbu školních vzdělávacích programů a slouží také k hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Je to důležitý nástroj pro organizaci a standardizaci vzdělávacího procesu na úrovni základních škol.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání je strukturován do devíti vzdělávacích oblastí. Každá z těchto oblastí následně obsahuje jeden či více vzdělávacích oborů. Tato struktura je navržena tak, aby poskytovala systematický rámec pro vzdělávání na úrovni základních škol. Každá vzdělávací oblast může zahrnovat specifické dovednosti, znalosti a témata, která jsou relevantní pro daný obor.

V diplomové práci řadíme téma regionu dominantně do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a jazyk český a literatura. Tyto oblasti užili žáci hlavně při didaktickém testu. Především pak v rámci tematických okruhů „Místo, kde žijeme“ a „Rozmanitost přírody“ žáci názorně poznávají hlavní rysy obce a jejího nejbližšího okolí a učí se chápat v elementární rovině základní vazby mezi přírodou a společností v místní krajině.

Téma regionu se rozhodně najde i v dalších vzdělávacích oblastech jakou jsou: matematika a její aplikace, informační a komunikační technologie, hudební výchova, výtvarná výchova, člověk a svět práce, dramatická výchova, taneční a pohybová výchova.

Obecně můžeme říct, že téma regionu bychom mohli přiřadit do jakékoliv vzdělávací oblasti a ke každému oboru.

5.1 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

Diplomová práce se zaměřuje na žáky 5. ročníků, budeme citovat očekávané výstupy za 2. období.

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy ve 2. období:

- ✓ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

- ✓ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury jednoduchým způsobem posoudí význam identifikovaných regionálních zvláštností
- ✓ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle světových stran a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

Učivo:

- ✓ domov
- ✓ škola
- ✓ obec (město), místní krajina
- ✓ okolní krajina (místní oblast, region)
- ✓ mapy obecně zeměpisné a tematické

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy ve 2. období:

Žák

- ✓ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- ✓ využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti
- ✓ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Učivo

- ✓ orientace v čase a časový řád
- ✓ současnost a minulost v našem životě
- ✓ regionální památky
- ✓ báje, mýty a pověsti

ROZMANITOST PŘÍRODY

- ✓ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- ✓ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

- ✓ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

Učivo

- ✓ voda a vzduch
- ✓ nerosty a horniny, půda
- ✓ rostliny, houby, živočichové.
- ✓ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

5.2 Vzdělávací oblast Český jazyk a literatura

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 2. období:

Žák

- ✓ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.
- ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.
- ✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.
- ✓ vede správně dialog.
- ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.
- ✓ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.

Učivo

- ✓ čtení
- ✓ naslouchání
- ✓ mluvený projev
- ✓ psaný projev

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 2. období:

Žák

- ✓ porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.
- ✓ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.
- ✓ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základy vět.
- ✓ odlišuje větu jednoduchou a souvětí.

Učivo

- ✓ slovní zásoba a tvoření slov
- ✓ tvarosloví
- ✓ skladba
- ✓ pravopis

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy - 2. období:

Žák

- ✓ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ✓ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Učivo

- ✓ poslech literárních textů
- ✓ tvořivé činnosti s literárním textem
- ✓ základní literární pojmy

5.3 Téma regionu v dalších vzdělávacích oblastech

Matematika a její aplikace

Žák matematiku využívá při provádění písemných početních operací v oboru přirozených čísel. Také ji aplikuje při řešení úloh, ve kterých uplatňuje naučené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Dále matematiku využívá při vyhledávání, třídění a sběru dat, a také při řešení jednoduchých praktických slovních úloh a problémů, jejichž řešení částečně nezávisí na obvyklých algoritmech a postupech školní matematiky.

Informační a komunikační technologie

Žáci využívají informační a komunikační technologie k vyhledávání informací na internetu, v online portálech nebo v knihovnách. V dekodování zašifrovaných informací.

Výtvarná výchova

Žáci zakomponovávají výtvarnou výchovu při obrazném vyjadřování a projevech svých zkušeností. Jako zdroj inspirace mohou být nejen pamětihodnosti, ale i významné osobnosti. Nebo rovnou nová pojetí starých známých míst.

Hudební výchova

Žáci na základě studia historie varhan mohou zjistit, že jsou ideální skladby pro hru na varhany nebo skladby naprosto nevhodné. Seznamují se také s místními hudebními styly a žánry.

Člověk a svět práce

Žáci využívají své tvořivosti k činnostem z různých materiálů. Především z keramické hlíny, která má ve městě širokou oblibu. Používají nejrůznější nástroje, pracují dle postupu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu.

Dramatická výchova

Žáci na základě studia místních pověstí dramaticky ztvární jednu z nich. Skupiny žáků si rozdělí role a vytvoří jednoduchý scénář. Nemusí to být jen klasická dramatizace, ale i pantomima nebo doprovázená vypravěčem.

Taneční a pohybová výchova

Z doplňujících vzdělávacích oborů můžeme aplikovat taneční a pohybovou výchovu při nácviku tanců. Žák by měl při tanci pohybem vnímat a vyjádřit jednoduché rytmické modely (Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Část C, 2023 [online]).

5.4 Naplňování kompetencí

Jedním ze znaků konceptu vzdělávání v rámcových vzdělávacích programech je posun od memorování velkého množství faktů k rozvoji klíčových kompetencí nezbytných pro život. V těchto programech jsou klíčové kompetence definovány jako "soubory vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot nezbytných pro osobní rozvoj jednotlivce, jeho aktivní začlenění do společnosti a budoucí úspěch v životě". (RVP ZV červen 2023)

Při výuce a aktivitách zaměřených na téma regionu dochází k rozvoji řady obecných dovedností, které přispívají k postupnému naplňování klíčových kompetencí. V rámci následujících skupin kompetencí žák zejména:

- **Kompetence k učení a k řešení problémů:**

- Efektivně pozoruje prostředí místního regionu/obce.
- Identifikuje různé problémové situace.
- Dokáže vyhledávat a třídit informace, kriticky je posuzovat.
- Dává do souvislostí a využívá informace k návrhům řešení problémů.

- **Kompetence komunikativní, sociální a personální:**

- Rozumí nejrůznějším typům zdrojů informací.
- Vhodně a logicky argumentuje a obhajuje své myšlenky.
- Respektuje názory jiných a je schopen spolupracovat ve skupině.
- Zapojuje se do diskuze, prezentuje výsledky své práce a využívá moderních informačních a komunikačních prostředků.

- **Kompetence občanské:**

- Zajímá se o aktuální dění v místním regionu/obci.
- Respektuje a chrání tradice, kulturní a historické dědictví.
- Chová se zodpovědně a s ohledem na ochranu životního prostředí a trvale udržitelný rozvoj.
- Zapojuje se do vybraných aktivit podporujících společenství.

- **Kompetence pracovní:**

- Osvojuje si algoritmus postupu při řešení problémových situací.
- Na přiměřené úrovni používá metody pozorování, analýzy, komparace a syntézy.
- Výsledky dovede aplikovat v běžném životě.

EMPIRICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA A CÍLE VÝZKUMU

6.1 Cíle výzkumu a stanovení předpokladů

Hlavním cílem výzkumného šetření bylo zjistit, jaké znalosti mají žáci 5. ročníku základních škol o svém regionu Krnov. Dílčím cílem bylo zjistit, zda jsou znalosti dívek a chlapců srovnatelné a zda jsou srovnatelné znalosti žáků i ve dvou krnovských základních školách, kde výzkum probíhal, tj. ZŠ Janáčkovo náměstí 17 a ZŠ Dvořákův okruh 2.

Na základě těchto cílů jsme stanovili následující předpoklady:

Předpoklad 1: Předpokládáme, že žáci nemají dostatečné znalosti o svém regionu.

Předpoklad 2: Předpokládáme, že žáci ze ZŠ Janáčkovo nám. a ZŠ Dvořákův okruh mají srovnatelné znalosti o svém regionu.

Předpoklad 3: Předpokládáme, že znalosti dívek a chlapců jsou srovnatelné.

Předpoklad 4: Místo bydliště má vliv na úroveň znalostí o městě Krnově, a proto předpokládáme, že menší míru úspěšnosti v testu budou mít žáci žijící mimo město Krnov.

6.2 Výzkumná metoda

Ve výzkumu je použita metoda didaktického testu.

Didaktický test se orientuje na objektivní zjišťování úrovně zvládnutí učiva u určité skupiny osob. Od běžné zkoušky se didaktický test ovšem liší zejména tím, že je navrhován, ověřován, hodnocen a interpretován podle určitých, předem stanovených pravidel. Stručná a výstižná je definice didaktického testu podle P. Byčkovského (1982): „didaktický test je nástroj systematického zjišťování (měření) výsledků výuky“.

V pedagogických výzkumech je možné setkat se s různými druhy didaktického testu. Tyto testy můžeme rozlišit podle toho, jaké informace díky nim získáváme (Chráška, 2007).

Na základě stanovených předpokladů jsme sestavili nestandardizovaný didaktický test (příloha č. 3), který prověřoval úroveň znalostí žáků 5. ročníku o svém regionu Krnov.

V didaktickém testu bylo možné získat maximální počet 16 bodů. Test se skládal z 10 testových otázek. Některé otázky byly rozděleny na dvě podotázky. V testu bylo použito 6

otevřených úloh se stručnou odpovědí doplňovacího typu, 4 úlohy uzavřené s výběrem odpovědi (2 z nich kombinované s vyznačením odpovědi – do mapy či znázornit na osu).

6.3 Výzkumný vzorek

Zjišťovali jsme znalosti žáků 5. ročníku o svém regionu Krnov, tzn. že výzkumný vzorek byl vybrán záměrně. Žáky jsme testovali na dvou krnovských základních školách, které jsme oslovili a byly ochotné projít si tímto pedagogickým výzkumem. Jednalo se konkrétně o největší krnovskou základní školu ZŠ Janáčkovo náměstí 17 a o nejmenší krnovskou základní školu ZŠ Dvořákův okruh 2. Didaktického testu se celkově zúčastnilo 96 žáků 5. ročníku, z toho 59 žáků ze školy ZŠ Janáčkovo nám. a 39 žáků ze ZŠ Dvořákův okruh.

6.4 Charakteristika škol

Školy, které jsme oslovily, se nacházejí přímo ve městě Krnov.

Základní škola Janáčkovo náměstí 17, vykonává činnost základní školy a školní družiny. Školní vzdělávací program se nazývá „Škola pro všechny“. Prezentuje se jako škola, která vás chytne za srdce. K datu, kdy probíhalo didaktické šetření, se v 27 třídách vzdělávalo 641 žáků, dvanáct z nich plnilo povinnou školní docházku v zahraniční škole. Díky své velikosti a počtu žáků, nabízí i poradenství, na kterém se podílí stále přítomný školní psycholog, speciální pedagogové, sociální pedagog, výchovný poradce a kariéerní poradce. (zsjn.krnov.cz [online])

Tato škola je zařazena do mnoha projektů. Momentálně pilotuje projekt pro rozvoj nadaných dětí. Školu můžeme spatřit také v dokumentu České televize: Jak se dělá dobrá škola? Také je to jedna z prvních škol z České republiky, kde se pilotovala výuka matematiky dle Hejného. Dnes už tímto typem matematiky učí ve všech třídách. Nabízí největší škálu i odpoledních zájmových činností. Velmi aktivní klub rodičů a školní parlament. Tato škola je největší základní školou v Krnově. A místní ji nazývají „pětkou“, podle dřívějšího pojmenování krnovských škol. U místních je vnímána jako škola s progresivním přístupem a inkluzivní výukou.

Druhá základní škola se jmenuje Základní škola Dvořákův okruh 2. Taktéž vykonává činnost základní školy a školní družiny. Školní vzdělávací program se nazývá „Škola pro život“. Prezentuje se jako škola, která vede děti k základním dovednostem, učí je přemýšlet v souvislostech, být ohleduplným a laskavým člověkem, mít svůj názor, řídit si svůj život a odpovídat za své činy. Dle sdělení vedení se k datu didaktického šetření, v 17 třídách

vzdělávalo cca 360 žáků. I Dvořákův okruh nabízí i poradenství, na kterém se podílí stále výchovný poradce, kariérní poradce, přítomný školní speciální pedagog, speciální pedagogové.

Tato škola je nejmenší školou v Krnově. Místní ji pojmenovávají jako „jednička“. Má velmi aktivní sdružení rodičů a školní parlament. Zapojuje se do obvyklých projektů.

6.5 Předvýzkum

Samotnému výzkumnému šetření předcházela předvýzkum (květen 2023), kde byli náhodně vybráni 3 žáci, na kterých byl vyzkoušen didaktický test, především z pohledu srozumitelnosti. Jeden chlapec a dvě dívky byli ze ZŠ Janáčkovo nám. Žáci neměli žádný problém s vyplňováním dotazníku a zadané otázky považovali za srozumitelné. Tuto zkušenost jsme využili při následném výzkumném šetření.

6.6 Průběh výzkumného šetření

Realizace proběhla v polovině června 2023. Testování jsme se osobně účastnili. Žákům byl vždy test hromadně vysvětlen a mohli se doptávat, pokud něčemu nerozuměli, ale nestalo se tak. Žáci dostali test v papírové formě. Po odevzdání jsme test ihned kontrolovali, abychom se přesvědčili, že jsou vyplněné všechny položky. Návratnost dotazníku byla 100 %. Na test měli žáci jednu vyučovací hodinu, většina byla do 20 minut hotová. Příjemné překvapení byl zájem učitelů o výsledky. Ani ne tak mezi jednotlivými třídami, jako mezi oběma školami.

7 ANALÝZA A VYHODNOCENÍ DAT

7.1 Analýza dat

Ke každé položce byl přiřazen odpovídající počet bodů. Body za jednotlivé položky jsou znázorněny v tabulce č. 1, na jejímž základě jsme data opravili a vyhodnotili. Výsledky didaktických testů jsme následně zaznamenali do tabulek a grafů.

Tabulka č. 1 – Maximální počet bodů v jednotlivých položkách

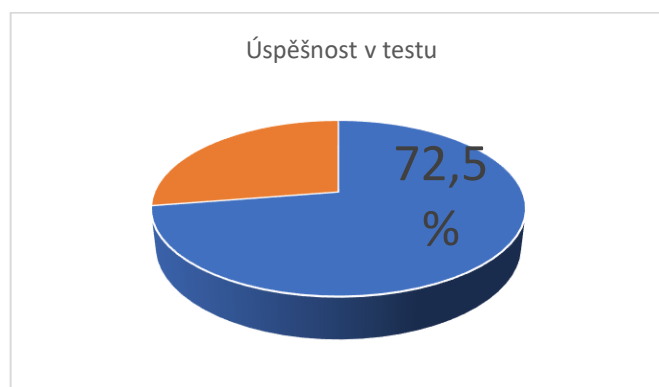
Číslo položky	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Maximální počet získaných bodů	2	1	2	1	1	4	1	1	1	2

7.2 Celkové vyhodnocení didaktického testu

V didaktickém testu bylo možné získat celkem 16 bodů. Z tabulky č. 2 můžeme vyčíst, že nejvyšší dosažená hodnota testu je 16 bodů a nejnižší dosažená hodnota je 5 bodů. Žáci dosáhli průměrně 11,6 bodů a jejich celková úspěšnost je 72,5 %. Hodnota s nejvyšší četností (modus) jsou 9 a 11 (multimodální modus) bodů a prostřední hodnota (medián) je 11 bodů.

Tabulka č. 2 – Celkové vyhodnocení didaktického testu

Úspěšnost v %	Průměr bodů	Minimum	Maximum	Modus	Medián
72,5	11,6	5	16	11,9	11

Graf č. 1 – Úspěšnost žáků v testu

7.2.1 Celkové vyhodnocení didaktického testu v jednotlivých položkách

Tabulka č. 3 nám předkládá úspěšnost žáků v jednotlivých položkách. Ve druhém řádku tabulky vidíme maximální počet bodů, které mohli získat všichni žáci dohromady, následující třetí řádek pak si můžeme přepočítat počet bodů, které žáci získali dohromady a v posledním řádku pak vidíme procentuální úspěšnost žáků.

Tabulka č. 3 – Celkové vyhodnocení testu v jednotlivých položkách

Číslo položky	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Maximální možný počet bodů	192	96	192	96	96	384	96	96	96	192
Počet získaných bodů	166	77	150	88	19	233	94	61	83	170
Úspěšnost žáků v %	86,4	80,2	78,1	91,7	19,8	60,7	97,9	63,5	86,5	88,5

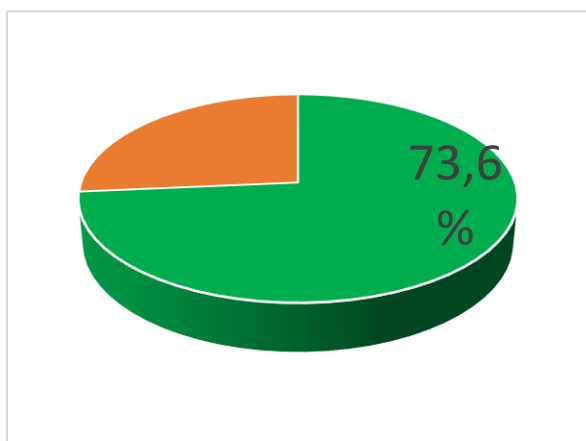
7.3 Vyhodnocení škol

Porovnávali jsme, zda se liší znalosti žáků, kteří navštěvují ZŠ Janáčkovo nám. se žáky ze ZŠ Dvořákův okruh.

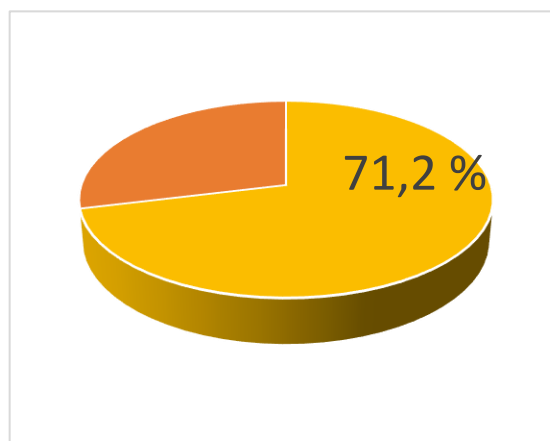
Výzkumného šetření se zúčastnilo 59 žáků ze ZŠ Janáčkovo nám. a 37 žáků ze ZŠ Dvořákův okruh. Žáci ze ZŠ Janáčkovo nám. mohli získat dohromady maximálně 944 bodů (16 bodů krát 59 žáků). Celkem získali 695 bodů. Žáci ze druhé školy ZŠ Dvořákův okruh mohli získat dohromady maximálně 592 (16 bodů krát 37 žáků). Celkem získali 422. Konkrétní údaje jsou uvedeny v tabulce č. 4. Z grafů č. 2a, 2b můžeme vidět, že úspěšnost žáků ze ZŠ Janáčkovo nám. je 73,6 % a úspěšnost žáků ze ZŠ Dvořákův okruh je 71,2 %.

Tabulka č. 4 – Celkové vyhodnocení škol

Škola	Počet žáků	Získaný počet bodů	Průměr bodů	Minimum	Maximum	Modus	Medián
ZŠ Janáčkovo nám.	59	695	11,8	5	16	9	11
ZŠ Dvořákův okruh	37	422	11,4	6	16	11,13	12
Suma	96	1117	11,6	5	16		

Graf č. 2a – Úspěšnost testu ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 2b – Úspěšnost testu ZŠ Dvořákův okruh

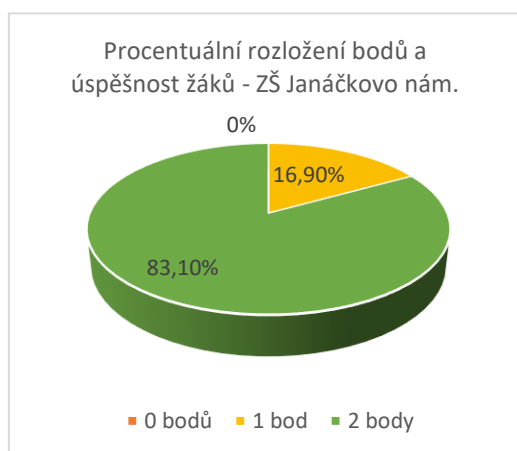
7.3.1 Vyhodnocení škol v jednotlivých položkách

Položka č. 1:

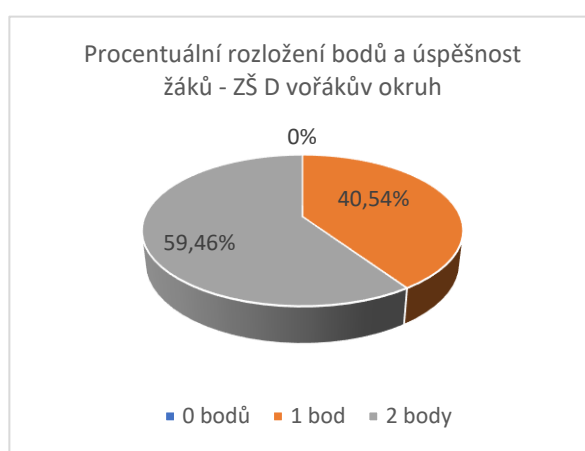
Pracuj s mapou: Vybarvi pastelkou kraj, ve kterém se nachází město Krnov, a napiš jeho krajské město.

Tabulka č. 5 – Položka č. 1

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	0	0,00	0	0,00	0
1 bod	10	16,90	15	40,54	25
2 body	49	83,10	22	59,46	71
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 3a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 1 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 3b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 1 na ZŠ Dvořákův okruh

Za správně vybarvenou oblast Moravskoslezského kraje na mapě České republiky bylo možné získat 1 bod. Druhý bod žáci mohli obdržet za napsání krajského města Ostrava. Jak je vidět z grafů všichni žáci věděli alespoň jednu informaci správně. Vesměs žákům nedělalo problém vyznačit správný kraj, ale spíše napsat správně krajské město. Někteří za krajské město napsali Bruntál, či Opavu.

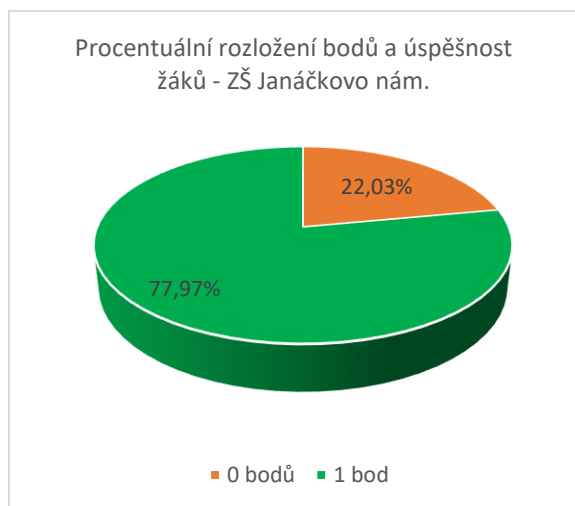
V této úloze byla úspěšnější ZŠ Janáčkovo nám. Oba body získalo celých 83,1 % žáků. V případě ZŠ Dvořákův okruh obdrželo dva body jen 59,46 % žáků.

Položka č. 2:

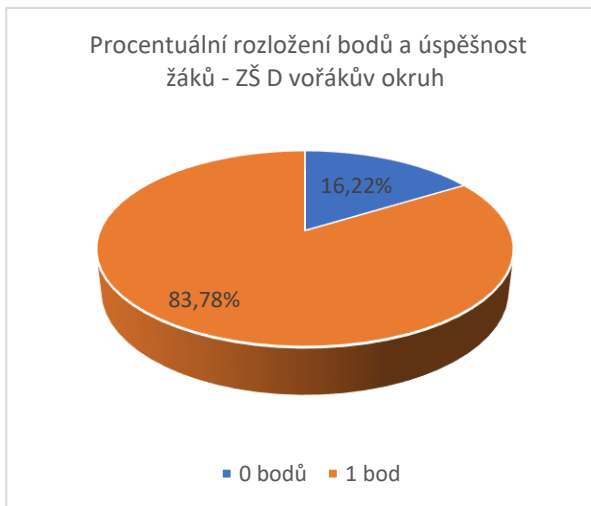
Kolik obyvatel žije v Krnově, vyber jednu položku, která nejlépe vystihuje současný stav?

Tabulka č. 6 – položka č. 2

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	13	22,03	6	16,22	19
1 bod	46	77,97	31	83,78	77
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 4a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 2 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 4b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 1 ZŠ na ZŠ Dvořákův okruh

V této otázce mohli žáci získat 1 bod, za správnou odpověď, že počet obyvatel města Krnova je přibližně 22600. Na výběr měli žáci ještě čísla 2600, a 122 600. Celkově 13 dětí zadrželo možnost s počtem 2600 obyvatel. A jen 6 dětí si myslelo, že správný počet obyvatel je 122 600.

V této položce byla úspěšnější škola ZŠ Dvořákův okruh s 31 správnými odpověďmi (83,78 %). Avšak ZŠ Janáčkovo nám mělo úspěšnost 77,97 %, což činí rozdíl necelých 6 %.

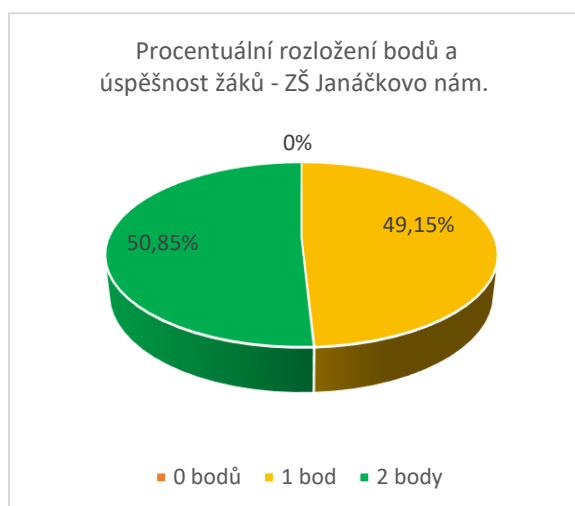
Když bych brala celkový pohled, tak 80,2 % žáků vědělo, jaký je současný počet obyvatel.

Položka č. 3:

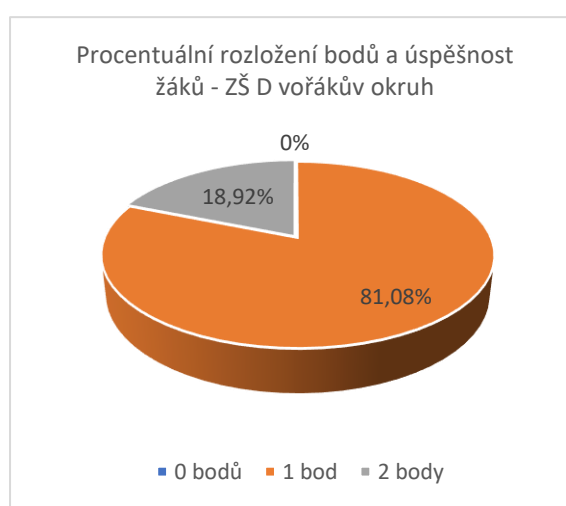
Z následujících možností vyber, kdo stojí v čele města Krnova.

Tabulka č. 7 – položka č. 3

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	0	0,00	0	0,00	0
1 bod	29	49,15	30	81,08	59
2 body	30	50,85	7	18,92	37
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 5a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 3 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 5b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 3 na ZŠ Dvořákův okruh

Aby žáci získali dva body museli správně vybrat možnost za b) starosta, a uvést jeho jméno Tomáš Hradil.

Z grafů vidíme, že úspěšnější byla škola ZŠ Janáčkovo nám. (50,85 %), ZŠ Dvořákův okruh měl úspěšnost pouze 18,92 %.

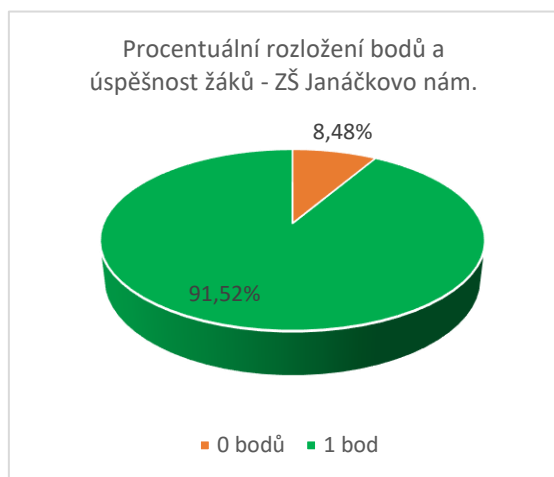
V získání jednoho bodu byli úspěšní úplně všichni. Vesměs správně určili, že ve vedení města stojí starosta. Náročnější byla odpověď, jak se jmenuje uvedlo z celkového počtu jen 37 dětí. Některé děti uváděli jméno pana prezidenta Petra Pavla, nebo neuvedli nic, ale znali odpověď, kdo stojí v čele města.

Položka č. 4:

Na časovou osu vyznač rok 1240, datum první zmínky o městu Krnov.

Tabulka č. 8 – položka č. 4

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	5	8,48	1	2,70	6
1 bod	54	91,52	36	97,30	90
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 6a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 4 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 6b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 4 na ZŠ Dvořákův okruh

Kdybych posoudila stav celkově, tak 91,7 % žáků umělo zanést na časovou osu rok 1240. V procentuálním rozložení s ohledem na školy, byla úspěšnější ZŠ Dvořákův okruh

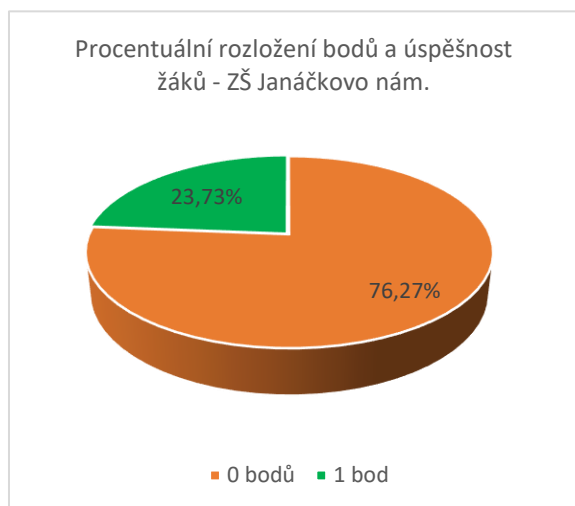
s úspěšností (97,3 %). ZŠ Janáčkovo nám. pak získalo 54 bodů, které přinesli úspěšnost 91,52 %.

Položka č. 5:

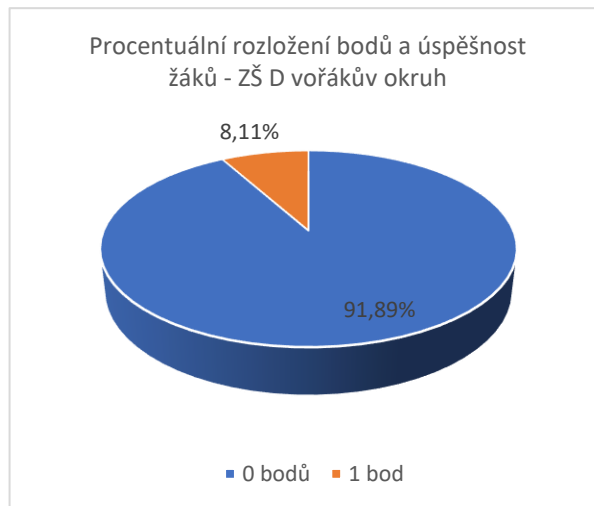
Jak se jmenuje osobnost, kterou vystihuje následující popis.

Tabulka č. 9 – položka č. 5

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	45	76,27	34	91,89	79
1 bod	14	23,73	3	8,11	17
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 7a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 5 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 7b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 5 na ZŠ Dvořákův okruh

Žáci mohli získat 1 bod za správné pojmenování osobnosti. Plný počet bodů získalo 17 žáků (17,7 %), 14 žáků ze ZŠ Janáčkovo nám. (14,58 %), a pouze 3 žáci ze ZŠ Dvořákův okruh (3,12 %).

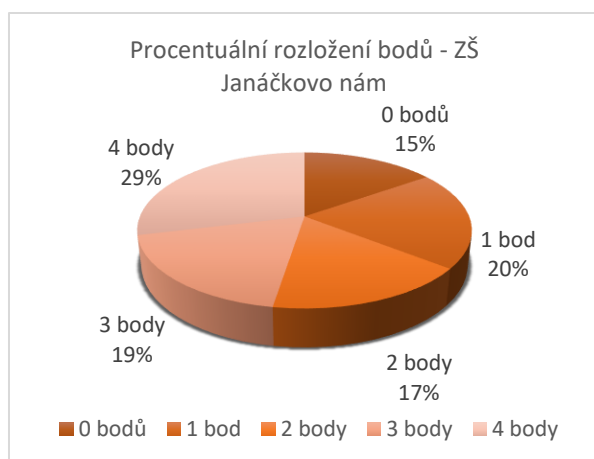
Co se týká úspěšnosti, tak v této položce byli úspěšnější žáci ze ZŠ Janáčkovo nám. s 23,73 %. Žáci z druhé školy měli úspěšnost jen 8,11 %.

Položka č. 6:

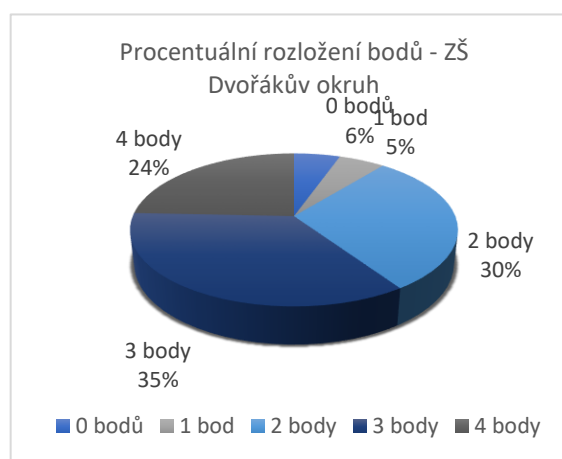
K obrázkům doplň název stavby.

Tabulka č. 10 – položka č. 6

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	9	15,25	2	5,41	11
1 bod	12	20,34	2	5,41	14
2 body	10	16,95	11	29,72	21
3 body	11	18,64	13	35,14	24
4 body	17	28,82	9	24,32	26
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 8a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 6 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 8b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 6 na ZŠ Dvořákův okruh

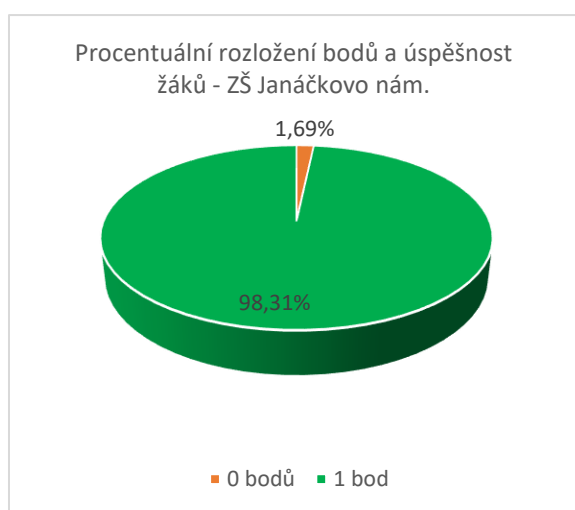
Žáci v této úloze mohli získat celkem 4 body. Za správné pojmenování každé stavby po jednom bodu. Dokonce 11 žáků nevedlo správný název ani u jedné stavby. Devět žáků ze ZŠ Janáčkovo nám. (15,25 %) a jen dva žáci ze ZŠ Dvořákův okruh (5,41 %). Jeden bod získalo celkově 14 žáků. Deset žáků ze ZŠ Janáčkovo nám (20,34 %) a pouze dva žáci ze ZŠ Dvořákův okruh (5,41 %). Po dvou bodech si pak vysloužilo celkem 21 žáků. Deset ze ZŠ Janáčkovo nám. (16,95 %) a jedenáct ze ZŠ Dvořákův okruh (29,72 %). Celkově tři body si připsalo 26 žáků z obou škol. Jedenáct ze ZŠ Janáčkovo nám. (18,64 %) a třináct žáků ze ZŠ Dvořákův okruh (35,14 %). Maximální počet 4 bodů získalo 26 žáků, přičemž 17 jich bylo ze ZŠ Janáčkovo nám. (28,82 %) a 9 ze ZŠ Dvořákův okruh (24,32 %).

Položka č. 7:

Zakroužkuj znak, který patří městu Krnov.

Tabulka č. 11 – položka č. 7

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	1	1,69	0	0,00	1
1 bod	58	98,31	37	100,00	95
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 9a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 7 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 9b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 7 na ZŠ Dvořákův okruh

V této úloze bylo možné získat maximálně jeden bod. Toho dosáhlo z celkového počtu 95 z 96.

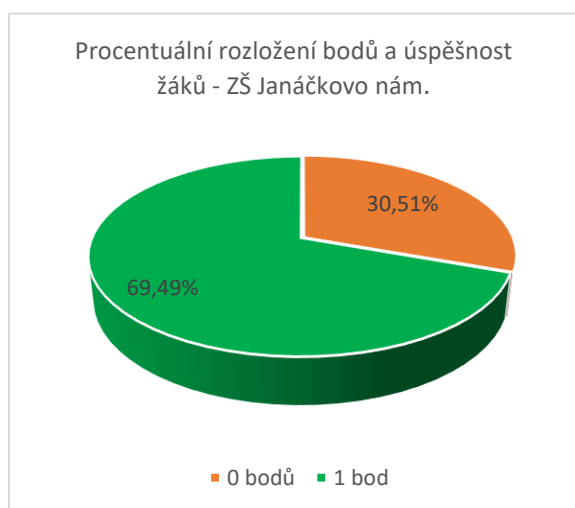
Z obou základních škol pouze jeden žák (1,04 %) zakroužkoval nesprávný znak města. Tento žák byl ze ZŠ Janáčkovo nám. Úspěšnost u obou škol byla vynikající. ZŠ Dvořákův okruh získal celých 100 %. ZŠ Janáčkovo nám 98,3 %.

Položka č. 8:

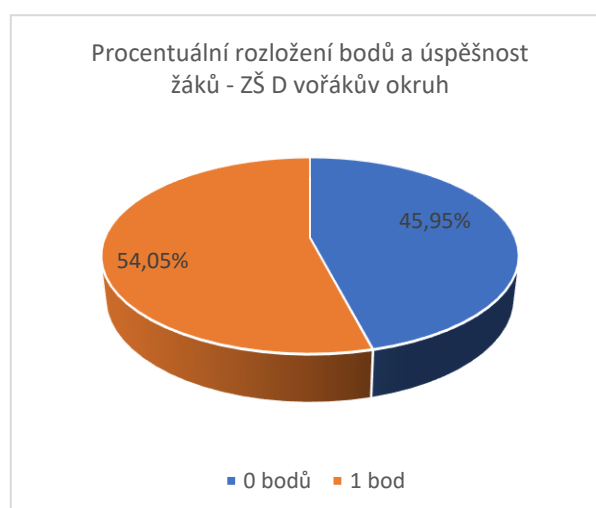
Jak se nazývá největší krnovský rybník, kolem kterého vede cyklostezka?

Tabulka č. 12 – položka č. 8

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	18	30,51	17	45,95	35
1 bod	41	69,49	20	54,05	61
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 10a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 8 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 10b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 8 na ZŠ Dvořákův okruh

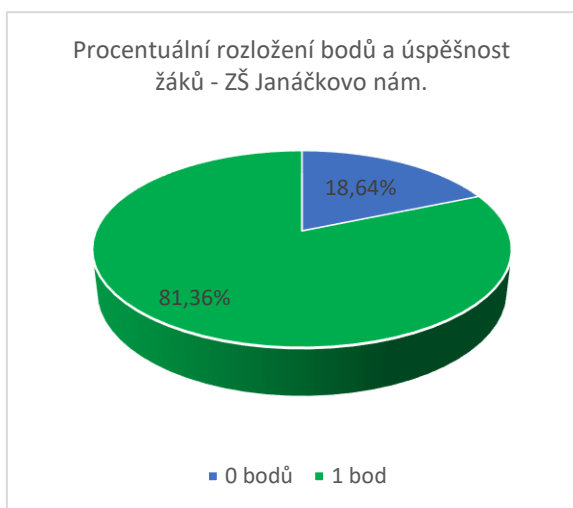
Žáci zde mohli získat maximálně jeden bod za správné pojmenování rybníku. Celkově na tuto otázku správně odpovědělo 61 žáků (63,56 %) z obou základních škol. Přičemž 41 žáků bylo ze ZŠ Janáčkovo nám., kde byla úspěšnost 69,49 %. U ZŠ Dvořákův okruh pak správně odpovědělo 20 žáků s úspěšností 54,05 %. V této položce tak byli úspěšnější žáci ze ZŠ Janáčkovo nám.

Položka č. 9:

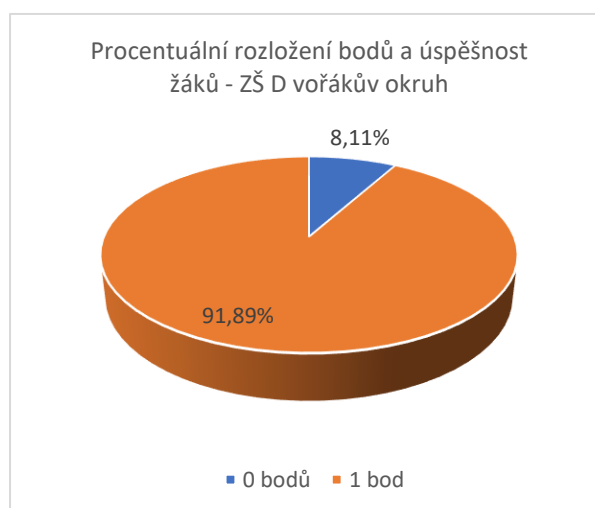
Jak se nazývá nejznámější vrch, kde nalezneme rozhlednu i kostel?

Tabulka č. 13 – položka č. 9

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	11	18,64	3	8,11	14
1 bod	48	81,36	34	91,89	82
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 11a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 9 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 11b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 9 na ZŠ Dvořákův okruh

V této otázce mohli žáci získat 1 bod. Získalo ho celkem 82 žáků (85,41 %), 48 ze ZŠ Janáčkovo nám. a 34 ze ZŠ Dvořákův okruh. Nula bodů získalo 14 žáků (14,59 %), 11 ze ZŠ Janáčkovo nám a 3 ze ZŠ Dvořákův okruh.

Z grafů č. 11a a 11b je patrné, že žáci ze ZŠ Dvořákův okruh byli úspěšnější – 91,89 % úspěšnost. Žáci z druhé základní školy dosáhli úspěšnosti 81,36 %.

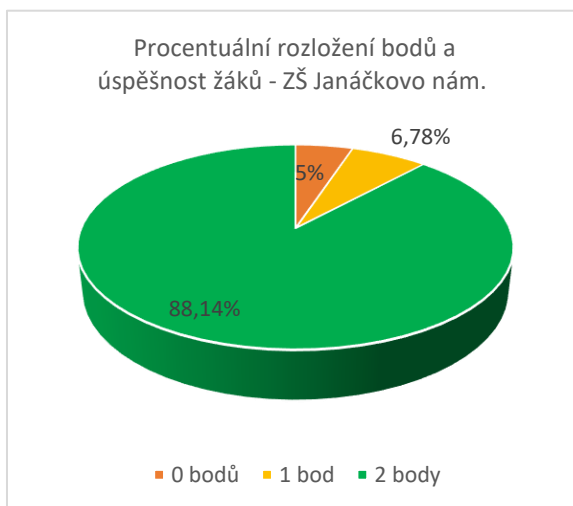

Položka č. 10:

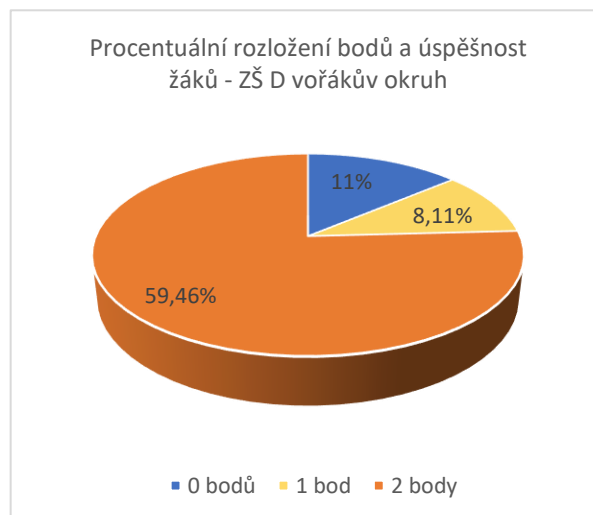
Jak se jmenují řeky, které protékají Krnovem?

Tabulka č. 14 – položka č. 10

Počet získaných bodů	ZŠ Janáčkovo nám.		ZŠ Dvořákův okruh		Četnost celkem
	Četnost žáků	Relativní četnost v %	Četnost žáků	Relativní četnost v %	
0 bodů	3	5,08	4	10,81	7
1 bod	4	6,78	3	8,11	7
2 body	52	88,14	30	81,08	82
Celkem	59	100,00	37	100,00	96

Graf č. 12a – Procentuální rozložení bodů v položce č. 10 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 12b – Procentuální rozložení bodů v položce č. 10 na ZŠ Dvořákův okruh

Žáci v této úloze mohli získat 2 body za správné uvedení obou řek, tedy Opavy a Opavice. Plný počet bodů získalo 82 žáků (85,42 %), 52 žáků ze ZŠ Janáčkovo nám. (88,14 %) a 30 žáků ze ZŠ Dvořákův okruh (81,08 %). Pouze jednu odpověď správně mělo celkově 7 dětí. A 0 bodů celkově získalo také 7 dětí.

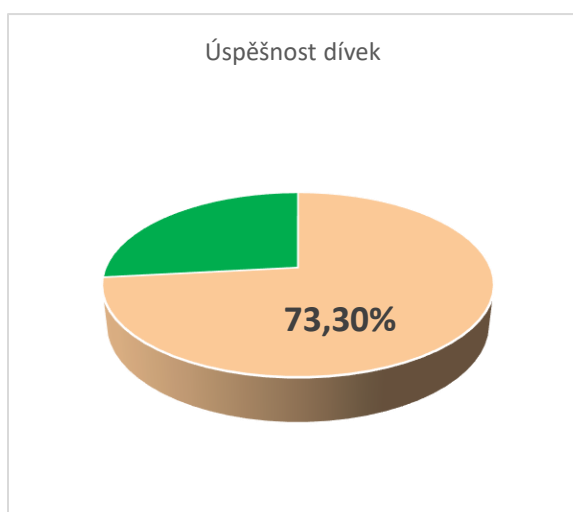
V této úloze byli úspěšnější žáci ze ZŠ Janáčkovo nám, jejichž úspěšnost je 88,14 %, žáci z druhé školy si vedli také dobře – 81,08 % úspěšnosti.

7.4 Vyhodnocení dívek a chlapců

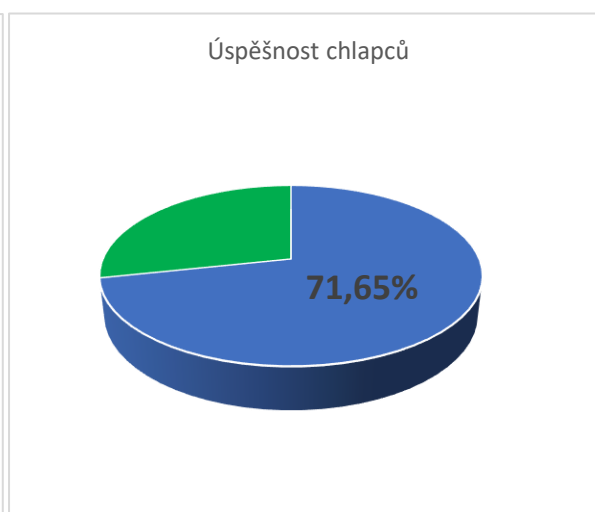
Výzkumného šetření se zúčastnilo celkem 55 dívek a 41 chlapců. Dívky mohly získat dohromady 880 bodů a chlapci 656 bodů. Dívky získaly celkem 645 bodů a chlapci 470. Po vyhodnocení výsledků je patrný jen velmi malý rozdíl. Chlapci byli v testu úspěšní ze 71,65 %, a úspěšnost dívek je s malým rozdílem větší jen o 1,65 % – 73,3 %. Můžeme říct, že v úspěšnosti byl nepatrný rozdíl.

Tabulka č. 15 – Vyhodnocení dívek a chlapců

Pohlaví	Počet žáků	Celkový počet získaných bodů	Maximální počet získaných bodů	Průměr bodů	Minimum	Maximum	Modus
Dívky	55	645	880	11,72	6	16	11
Chlapci	41	470	656	11,46	5	16	10
Dohromady	96	1115	1536	11,59	5	16	

Graf č. 13a – Úspěšnost dívek

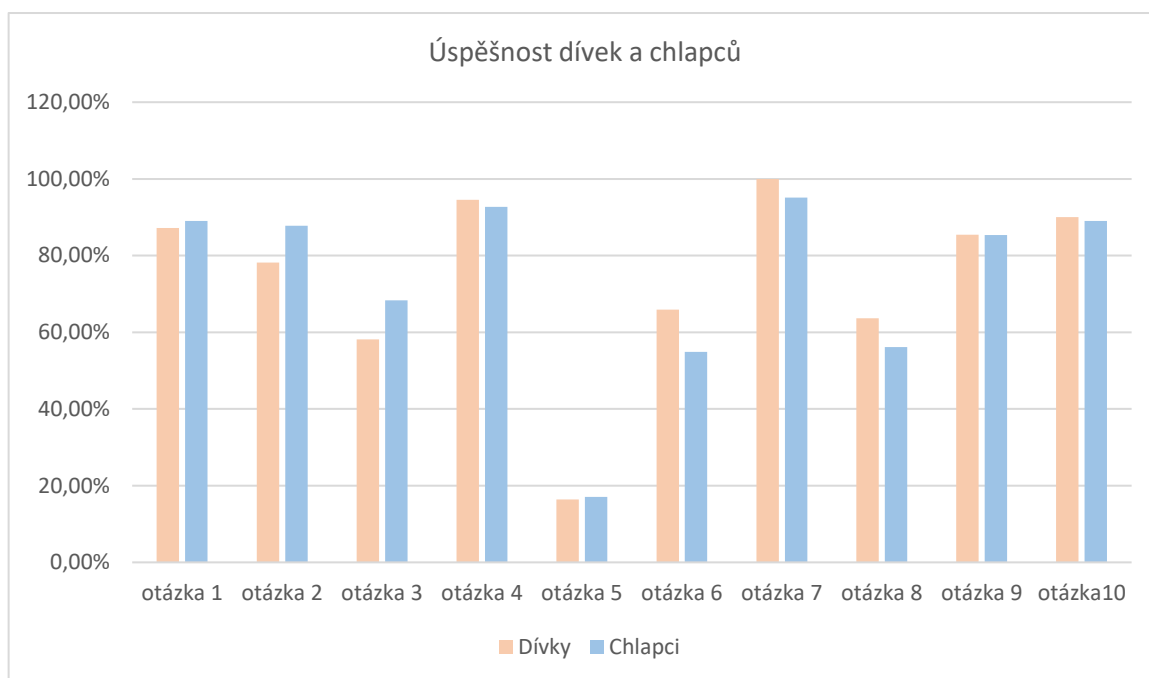

Graf č. 13b – Úspěšnost chlapců

7.4.1 Vyhodnocení dívek a chlapců v jednotlivých položkách

Tabulka č. 16 – Úspěšnost dívek a chlapců v jednotlivých položkách

Číslo položky	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dívky	87,18 %	78,18 %	58,18 %	94,54 %	16,36 %	65,91 %	100,0 %	63,64 %	85,45 %	90,00 %
Chlapci	89,02 %	87,80 %	68,29 %	92,68 %	17,07 %	54,88 %	95,12 %	56,10 %	85,37 %	89,02 %

Graf č. 14 – Procentuální úspěšnost dívek a chlapců v jednotlivých položkách

Z tabulky č. 16 můžeme vyčíst úspěšnost dívek a chlapců v jednotlivých otázkách. Dívčím se lépe dařilo v otázkách číslo 4,6,7,8,9,10 a chlapci dosáhli větší úspěšnosti v otázkách 1,2,3,5.

Nejlepší výsledek dosáhly dívky v otázce č. 7, celých 100 %. I chlapci byli v této otázce neúspěšnější – 95,12 %. Chlapci a dívky byli nejméně úspěšní v otázce číslo 5, kde úspěšnost dívek dosáhla 16,36 % a úspěšnost chlapců 17,07 %.

7.5 Vyhodnocení dle bydliště

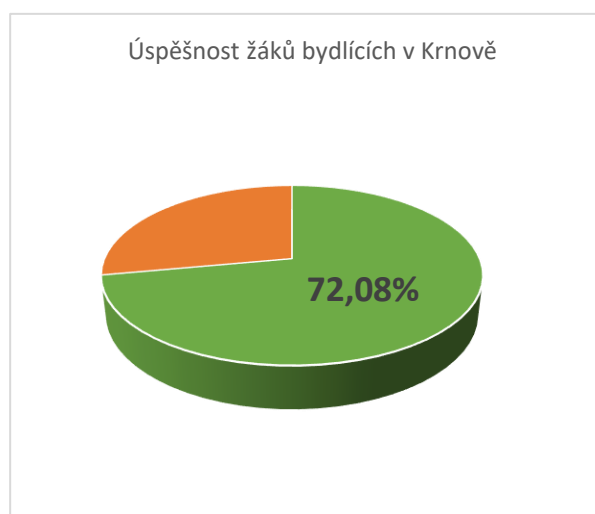
Výzkumného šetření se zúčastnilo celkem 96 žáků, z toho 10 bydlících mimo město Krnov a 86 žáků bydlících právě v Krnově. Mimo krnovští mohli získat dohromady maximálně 160 bodů. Krnovští mohli získat až 1376 bodů. Žáci bydlící mimo Krnov získali 124 bodů a žáci bydlící v Krnově obdrželi 991 bodů. Úspěšnost žáků bydlících mimo Krnov v testu je 77,5 %, žáků bydlících v Krnově je 72,02 %.

Tabulka č. 17 – Vyhodnocení žáků bydlících v Krnově a mimo něj

Bydliště	Počet žáků	Celkový počet získaných bodů	Maximální počet získaných bodů	Průměr bodů	Minimum	Maximum	Modus
Krnov	86	991	1376	11,52	5	16	11
Mimo Krnov	10	124	160	12,40	9	16	Multimodální 9, 13, 16
Dohromady	96	1115	1536	11,96	5	16	

Graf č. 15a – Úspěšnost žáků bydlících mimo

Graf č. 15b – Úspěšnost žáků bydlících v Krnově

Tabulka č. 18 – Úspěšnost žáků bydlících v Krnově a mimo něj v jednotlivých položkách

Číslo položky	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Krnov	88,8 %	81,4 %	61,6 %	93,0 %	15,1 %	60,5 %	98,8 %	60,5 %	84,9 %	88,4 %
Mimo Krnov	95 %	90 %	70 %	100 %	30 %	62,5 %	90 %	60 %	90 %	100 %

Z tabulky č. 18 můžeme vyčíst úspěšnost žáků v jednotlivých položkách. Žáci bydlící v Krnově byli úspěšnější jen ve dvou otázkách, a to v otázce č. 7 a otázce č. 8. Nejvyšší úspěšnost a to rovnou 100 % dosáhli žáci bydlící mimo Krnov hned dvakrát, u otázek č. 4 a 10. Shodně byla nejmenší úspěšnost v otázce č. 5, kde úspěšnost krnovských byla 15,1 % a mimo krnovských 30 %.

8 OVĚŘENÍ

Na začátku jsme si stanovili 4 předpoklady, které jsem se snažili potvrdit.

Předpoklad 1: *Předpokládáme, že žáci nemají dostatečné znalosti o svém regionu.*

Tento předpoklad se nepotvrdil. V některých úkolech je sice úspěšnost žáků pod 70 % (konkrétně v položkách 5, 6 a 8), v prvním případě se jednalo o otázku, která byla zaměřena na poznání významné osobnosti, dle fotografie a popisu jeho díla. Otázka č. 6 pak byla náročná na uvedení správné stavby, kterou žáci měli rozpoznat dle fotografie. A v otázce 8 žáci měli určit název nejvýznamnějšího krnovského rybníku.

V ostatních otázkách žáci měli vyšší úspěšnost než 70 %. V otázkách č. 4 a 7, dokonce úspěšnost překonala 90 %. Otázka č. 4 se věnovala jen zanesení letopočtu na číselnou osu. V otázce č. 7 pak žáci vybírali ze čtyř znaků ten, který přísluší městu Krnovu.

Celková úspěšnost žáků činila 72,5 %.

Předpoklad 2: *Předpokládáme, že žáci ze ZŠ Janáčkovo nám. a ZŠ Dvořákův okruh mají srovnatelné znalosti o svém regionu.*

Tento předpoklad se nám potvrdil. Rozdíl mezi oběma školami v úspěšnosti byl jen 2,4procentního bodu ve prospěch ZŠ Janáčkovo nám. U obou škol byla celková úspěšnost vyšší než 70 %.

U poloviny otázek byla úspěšnější škola ZŠ Janáčkovo nám. Jednalo se o otázky č. 1, 5, 6, 8 a 10. U zbývajících otázek pěti otázek byla úspěšnější druhá škola, ZŠ Dvořákův okruh.

Největší rozdíly pak byly v odpovědích č. 1 *Pracuj s mapou: Vybarvi pastelkou kraj, ve kterém se město Krnov nachází a napiš jeho krajské město*, kde rozdíl mezi školami činil 23,64procentních bodů. U otázky č. 5: *Jak se jmenuje osobnost, kterou vystihuje následný popis*, činil rozdíl 15,62procentních bodů a u poslední otázky č. 10: *Jak se jmenují řeky, které protékají Krnovem?* Byl rozdíl 28,68procentních bodů. Ve všech třech otázkách ve prospěch ZŠ Janáčkovo nám. U otázek č. 6 a 8 byl rozdíl menší než 6 % mezi oběma školami.

ZŠ Dvořákův okruh, pak měla lepší výsledky v otázce č. 3: *Z následujících možností vyber, kdo stojí v čele města Krnova*, kde žáci obdrželi 29,23procentních bodů více než žáci z druhé školy. U zbývajících otázek č. 2,4,7,9, kde měla ZŠ Dvořákův okruh sice lepší výsledky, ale rozdíl se školou ZŠ Janáčkovo nám. byl menší 10procentních bodů.

ZŠ Janáčkovo nám. mělo celkovou úspěšnost 73,6 %. ZŠ Dvořákův okruh dosáhlo 71,2 % celkové úspěšnosti.

Předpoklad 3: *Předpokládáme, že znalosti dívek a chlapců jsou srovnatelné.* Tento předpoklad se potvrdil. Zjistili jsme, že úspěšnost dívek je 73,3 %, a úspěšnost chlapců 71,65 %. Rozdíl 1,65 procentního bodu považujeme za zanedbatelný. To znamená, že nemůžeme prohlásit, že by znalosti dívek byly znatelně vyšší než znalosti chlapců. I ve statistickém vyhodnocení otázek je možné vyčíst, že dívky byly úspěšnější v šesti otázkách. Konkrétně v úloze č. 4, 6, 7, 8, 9 a 10. V otázce č. 7: *Zakroužkuj znak, který patří městu Krnov*, byly dívky úspěšné ze 100 %. Což se chlapcům nepodařilo ani u jedné z otázek. V ostatních otázkách (1, 2, 3, 5) byli úspěšnější chlapci. U obou pohlaví byla nejproblematictější otázka č.5: *Jak se jmenuje osobnost, kterou vystihuje následný popis*, kde dívky byly úspěšné ze 16,36 % a chlapci dosáhli čísla 17,07 %. Největšího rozdílu v úspěšnosti, si můžeme povšimnout v otázce č. 6: *K obrázkům doplň název stavby*, kde dívky byly úspěšné ze 65,91 %, ale chlapci dokonce jen 54,88 % úspěšnosti.

Předpoklad 4: *Místo bydliště má vliv na úroveň znalostí o městě Krnově, a proto předpokládáme, že menší míru úspěšnosti v testu budou mít žáci žijící mimo město Krnov.* Tento předpoklad se nepotvrdil. Žáci bydlící mimo Krnov byli v testu dokonce úspěšnější (výsledek 77,5 %) než žáci bydlící v Krnově (úspěšnost 72,08 %).

Pouze ve dvou otázkách byli úspěšnější Krnováci. A to v otázce č. 7: *Zakroužkuj znak, který patří městu Krnov*, kde byla úspěšnost 98,8 %. Bydlící mimo Krnov měli 90 % úspěšnosti. Druhá otázka, tj. č. 8: *Jak se nazývá největší krnovský rybník, kolem kterého vede cyklostezka*, byli žáci bydlící v Krnově úspěšní z 60,5 %, bydlící mimo Krnov měli úspěšnost v této otázce 60 %. Což z výsledku vidíme, že je zanedbatelný rozdíl. Ještě za zmínku by stála otázka č. 5: *Jak se jmenuje osobnost, kterou vystihuje následující popis*, kde žáci bydlící mimo Krnov měli úspěšnost 30 % a žáci bydlící v Krnově jen 15,1 %.

V testu byly nejproblematictější tyto tři položky:

Položka č. 5: *Jak se jmenuje osobnost, kterou vystihuje následující popis.*

Narodil jsem se v Krnově 1. 9. 1872. Navrhl jsem řadu budov. Například Střelecký dům, Larischovu vilu, tělocvičnu na Petrovické ulici, a dokonce i Obchodní dům Breda v Opavě. Na náměstí v Krnově mám i svůj památník. Celková úspěšnost v této otázce byla 19,8 %. Přitom pomník Leopolda Bauera mívají děti téměř denně. Navíc stojí kousek od jídelny, kam děti chodí

na stravování. Je zřejmé, že si ani tuto osobnost žáci nespojili se zmíněnými stavbami. Některé budovy z dílny Bauera žáci navštěvují pravidelně v rámci svých zájmových útvarů. Navíc stavby jsou fyzické věci, které jsou nepřehlédnutelné a často přetrvávají déle, než je samotná délka běžného života.

Položka č. 6: *K obrázkům doplň název stavby*. Celková úspěšnost v této položce byla 60,7 %. Žákům většinou dělalo problém pojmenování stavby, často psali, co se v budově nachází, případně kde se v Krnově nachází. Překvapující bylo, že žáci chybovali v určování stavby – krnovský zámek. Přitom je to stavba nacházející se přímo vedle školní jídelny, kam se většina žáků chodí stravovat. Obtíž také tvořila odpověď - zřícenina hradu Cvílín (Šelenburg). Toto místo nenajdeme přímo v centru Krnova, žáci ho nemají tolik na očích. Přesto patří k součásti historie Krnova.

Položka č. 8: *Jak se nazývá největší krnovský rybník, kolem kterého vede cyklostezka?* Celková úspěšnost v této položce je 63,5 %. Žáci často uváděli místní název Balaton, případně Krnovský rybník. A dokonce u této položky bylo vyrovnané „skóre“ mezi žáky bydlícími v Krnově (úspěšnost 60,5 %) a žáky bydlícími mimo Krnov (60 %).

Cílem výzkumného šetření bylo zjistit, jaké mají žáci 5. ročníku znalosti o svém regionu Krnov. Pomocí nestandardizovaného didaktického testu, jsme zjistili, že znalosti žáků jsou dostatečné. Znalosti žáků jsou sice přítomné v různých oblastech, avšak nejsou systematické a komplexní. Navíc lze pozorovat částečné rozdíly v úrovni znalostí mezi žáky na jednotlivých školách.

Dílním cílem výzkumu bylo zjistit, zda jsou znalosti žáků navštěvující ZŠ Janáčkovo nám. srovnatelné se ZŠ Dvořákův okruh. Potvrdili jsme, že toto očekávání odpovídá skutečnosti. Poloha obou škol je výhodná i co se týká osobního prozkoumávání pamětihodností v okolí, tak i vytváření příležitostí pro poznávání Krnova.

Dalším dílním cílem bylo zjistit, jestli jsou znalosti dívek a chlapců srovnatelné. Zjistili jsme, že dívky mají větší znalosti o regionu než chlapci, i když rozdíly nejsou příliš markantní. Vzhledem k obecné technické orientaci chlapců by mohl být jejich zájem o region podněcen například návštěvou technických památek, případně krnovského muzea s výukovým programem na předem domluvené téma. Pro rozvoj znalostí u dívek bychom mohli více zapojit umělecké citění. Dramatizace krnovských pověstí či výtvarné ztvárnění významných osobností, by mohlo být jedním ze správných směrů. Obě pohlaví by si krnovskou historii určitě

prohloubili v restaurátorských dílnách, nebo na naučných procházkách s přírodovědným tématem.

Posledním dílčím cílem výzkumu, bylo získat informace, zda jsou znalosti žáků bydlících v Krnově větší než žáků bydlících mimo Krnov. Zjistili jsem pravý opak. Ačkoliv jsme předpokládali úplně jiné výsledky. Očekávali jsme ale, rozdíly mezi žáky nebudou tak velké, natož aby žáci bydlící mimo Krnov měly výsledky lepší. Je vidět, že Krnov má co nabídnout i svému okolí. V oblasti je mnoho zajímavých pamětihodností, a navíc se zde pravidelně konají kulturní a společenské akce, jejichž význam a rozsah výrazně přesahují hranice města.

Výsledky výzkumného šetření jsme využili při tvorbě návrhu metodických listů k výuce o regionu Krnov.

ZÁVĚR

V teoretické části diplomové práce se soustředíme na získání informací o regionu Krnov. Snahou byl představit obecný obraz tohoto regionu, jeho historii, současnost, kulturu a významné osobnosti, které působily na jeho utváření.

Stěžejním cílem diplomové práce bylo zjistit, jaké znalosti mají žáci 5. ročníku základních škol o svém regionu – Krnov. Dílčím cílem bylo zjistit, zda jsou znalosti dívek a chlapců srovnatelné a zda se liší úroveň znalosti žáků v jednotlivých školách. Déle jsme zjišťovali znalosti u žáků bydlících v Krnově a mimo něj.

Výsledky výzkumného šetření ukázaly, že žáci mají velmi dobrou znalost o svém regionu. Mírným překvapením pak bylo, že dívky měly lepší výsledky než chlapci. Celkově se ve znalostech lépe umístila Základní škola Janáčkův okruh. A závěrečným překvapením pak byl vynikající výsledek znalostí žáků bydlících mimo Krnov.

Navzdory veškeré snaze základních škol, hraje největší roli rodina, která má klíčový podíl na výchově a může značně ovlivnit vztah žáka ke svému regionu. Pokud totiž rodina nedokáže u dětí vytvořit vazbu k regionu, školní prostředí nemusí být natolik účinné v podpoře této vazby.

Prínos diplomové práce pak spatřuji v nabídce metodických listů (přílohy 4 až 19), které mohou být zdrojem další inspirace, a hlavně ušetřením času učitelům, kteří se snaží svým žákům ještě více přiblížit téma regionu. Teoretická část pak poskytuje faktické informace, které učitelé mohou použít jako podklad, kdež to empirická část slouží jako ukazatel znalostí žáků a svém regionu. To umožňuje učitelům zjistit, na co by se měli během výuky zaměřit.

SEZNAM ZKRATEK

atd.	a tak dál
č.	číslo
m. n. m.	metr nad mořem
např.	například
nám.	náměstí
Obr.	obrázek
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
s.	strana
sv.	svatý
Tab.	Tabulka
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
ZŠ	základní škola

SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

BALLA, Jaromír. *Evropská integrace*. Ostrava: Advertis, 2000. ISBN 978-80-900907-0-5.

BALLA, Jaromír. *Krnov a Osoblažsko: perla Slezska v podhůří Jeseníků*. Vydání první. Krnov: Advertis, 2008. ISBN 978-80-900907-0-5

BLUCHA, Vladimír. *Klíč k domovu: čtení o Krnovsku pro mládež i dospělé*. 2., opr. vyd. Regio Litera. Krnov: Město Krnov, 2013. ISBN 978-80-87826-00-3.

BLUCHA, Vladimír. *Město mezi dvěma řekami - Krnov: čtení o pozoruhodné historii města zvaného Kyrnow, Jegerdorf, Carnovia, Jägerndorf, Karniów*. Krnov: Město Krnov, 2007. ISBN 80-239-5542-x.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Pedagogika (Grada). Praha: Grada, 2007. ISBN isbn978-80-247-1369-4.

KALHOUS, Zdeněk a OBST, Otto. *Školní didaktika*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-571-4.

MACHATÝ, Radek. *Vlastivěda hrou: zábavné aktivity pro 3. až 5. třídu ZŠ*. Ilustroval Magda HRNČÍŘOVÁ. Praha: Fragment, 2017. ISBN 978-80-253-3310-5.

RAMAZANOVÁ, Renata a Martin BODEŠÍNSKÝ. *Průvodce městem Krnov*. 2014. Opava: BITTISK, 2014. ISBN 987-80-87826-06-5.

ZAPLETAL, L. *Geografie města Krnova*. 1. vyd. Krnov: Moravské tiskařské závody, 1969. 181 s.

ZAPLETAL, Miloš. *Velká encyklopedie her*. 2. vyd., 1. vyd. v nakladatelství Leprez. Praha: Leprez, 1995. ISBN .isbn80-901826-6-6.

ZAPLETAL, Miloš. *Vycházky a výlety s dětmi: zážitky, objevy, hry, zábava, poznání*. Praha: Portál, 2003. ISBN isbn80-7178-750-7.

Internetové zdroje

Autoři. Vladimír Blucha. [online]. [cit. 13.1.2024]. <https://www.cbdb.cz/autor-24310-vladimir-blucha/hodnoceni>

BLUCHA, Vladimír. *Klíč k domovu: Čtení o krnovsku pro mládež i dospělé* [online]. 1995. Krnov: Město Krnov, 1995 [cit. 5.2.2024]. ISBN 978-80-87826-01-0. Dostupné z: https://www.krnov.cz/assets/File.ashx?id_org=7455&id_dokumenty=14542

Bruntálský deník. *Vladimír Blucha*. [online]. [cit. 13.1.2024]. Dostupné z: https://bruntalsky.denik.cz/zpravy_region/zemrel-vladimir-blucha-smrt-kronikar-krnov-mokre-lazce-20201127.html

Databáze poslanců. *Hans Kudlich*. [online]. [cit. 13.1.2024]. Dostupné z: <https://databazeposlancu.cz/galerie-medii/>

Fotografie. *Evangelický kostel v Krnově*. [online]. [cit. 3.1.2024]. Dostupné z: <https://www.megapixel.cz/foto/74447>

Městské informační a kulturní středisko. *Historické vily Krnova*. [online]. [cit. 3.1.2024]. Dostupné z: https://www.krnov.cz/assets/File.ashx?id_org=7455&id_dokumenty=24373

Informační portál. *Město Krnov*. [online]. [cit. 2.1.2024]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Krnov>

Kofola Music Club Krnov. [online]. [cit. 13.1.2024]. <https://www.kofolamusicclub.cz/>

Krnov.cz. *Rozhledna Cvilín*. [online]. [cit. 3.1.2024]. Dostupné z: <https://krnov.cz/poutni-vrch-cvilin/d-1673>

Krnov.cz. *Naučné stezky*. [online]. [cit. 3.1.2024]. Dostupné z: <https://www.krnov.cz/naucne-stezky/d-3616>

Oficiální stránky města. *Počet obyvatel Krnova se vloni zvýšil*. [online]. [cit. 9.1.2024]. Dostupné z: <https://krnov.cz/pocet-obyvatel-krnova-se-vloni-zvysil-o-26-osob/d-39790>

Oficiální stránky města. *Městské muzeum*. [online]. [cit. 8.1.2024]. Dostupné z: <https://www.krnov.cz/mestske-muzeum/ms-1616>

Mapy.cz. *Krnov*. [online]. [cit. 2.1.2024]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?l=0&q=krnov&source=muni&id=4532&ds=2&x=17.6774278&y=50.1005363&z=11>

Mapy.cz. *Památník Leopolda Bauera*. [online]. [cit. 12.1.2024]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?source=base&id=1982299&ds=1&gallery=1&sourcep=foto&idp=5904465&x=17.7027525&y=50.0897346&z=17>

Městské muzeum. *Franz Rieger*. [online]. [cit. 11.1.2024]. Dostupné z: <https://mikskrnov.cz/muzeum/vyroci-a-vyznamne-dny/3913-vyroci-franz-rieger>

Městská knihovna Krnov. [online]. [cit. 11.1.2024]. Dostupné z: <https://www.knihkrnov.cz/>

Památkový katalog. *Poutní kostel*. [online]. [cit. 2.1.2024]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/kostel-panny-marie-sedmibolestne-a-povyseni-svateho-krize-12531950>

Památkový katalog. *Leopold Bauer*. [online]. [cit. 12.1.2024]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/obchodni-dum-breda-13806374>

Rámcový vzdělávací plán základního vzdělávání. [online]. [cit. 12.1.2024]. <https://www.edu.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/>

Statistika. *Počet obyvatel a struktura- Krnov*. [online]. [cit. 8.1.2024]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/krnov/stats-PU-SLDB-3-stranka/>

Slavné vily. *Vila Hanne Larischové*. [online]. [cit. 8.1.2024]. Dostupné z: <https://www.slavnevily.cz/vily/moravskoslezsky/vila-hanne-larischove>

Slavné vily. *Vila Hermanna Larische*. [online]. [cit. 8.1.2024]. Dostupné z: <https://www.slavnevily.cz/vily/moravskoslezsky/vila-hermanna-larische>

Slavné vily. *Vila Aloise Chlupačka*. [online]. [cit. 9.1.2024]. Dostupné z: <https://www.slavnevily.cz/vily/moravskoslezsky/vila-aloise-chlupacka>

Středisko volného času Krnov. [online]. [cit. 9.1.2024]. Dostupné z: <https://www.svckrnov.cz/svc-meda>

Turistické informační centrum. *Městské divadlo Krnov*. [online]. [cit. 12.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/mestske-divadlo-krnov/d-1241>

Turistické informační centrum. *Vladimír Blucha*. [online]. [cit. 12.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/blucha-vladimir/d-1284>

Turistické informační centrum. *Chářovský park – přírodní památka*. [online]. [cit. 4.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/charovsky-park-prirodni-pamatka/os-1402>

Turistické informační centrum. *Flemmichova vila*. [online]. [cit. 7.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/flemmichova-vila/os-1301>

Turistické informační centrum. *Geiringerova vila*. [online]. [cit. 8.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/geiringerova-vila/os-1309>

Turistické informační centrum. *Chlupačkova vila*. [online]. [cit. 7.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/chlupackova-vila/os-1304>

Turistické informační centrum. *Larischova vila*. [online]. [cit. 9.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/larischova-vila/os-1308>

Turistické informační centrum. *Larischova vila*. [online]. [cit. 9.1.2024]. Dostupné z: https://www.infokrnov.cz/en/vismo/galerie2.asp?id_org=101357&id_galerie=1137&n=vila%2Dhermanna%2Dlarische%2Dfotogalerie&p1=1142

Turistické informační centrum. *Leopold Bauer*. [online]. [cit. 11.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/bauer-leopold/d-1285>

Turistické informační centrum. *Kandlerova vila*. [online]. [cit. 11.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/kandlerova-vila/os-1311>

Turistické informační centrum. *František Křížík*. [online]. [cit. 4.1.2024]. <https://www.infokrnov.cz/krizik-frantisek/d-1278>

Turistické informační centrum. *Ježečkův palouk – Lesní hřiště*. [online]. [cit. 4.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/jezeckuv-palouk-lesni-hriste/os-1405>

Turistické informační centrum. *Městské muzeum*. Dostupné z: <https://www.krnov.cz/mestske-muzeum/ms-20708>

Turistické informační centrum. *Naučná stezka Horky*. [online]. [cit. 5.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/naucna-stezka-horky-kabatuv-kopec/os-1397>

Turistické informační centrum. *Staré hlíniště – naučná stezka*. [online]. [cit. 3.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/naucna-stezka-stare-hliniste/os-1400>

Turistické informační centrum. *Kino Mír 70 Krnov*. [online]. [cit. 14.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/kino-mir-70-krnov/d-1240>

Turistické informační centrum. *Krnovská synagoga*. [online]. [cit. 8.1.2024]. Dostupné z: [Krnovská synagoga: Krnov - Turistické informační centrum \(infokrnov.cz\)](https://www.infokrnov.cz/)

Turistické informační centrum. *Koncertní síň sv. Ducha*. [online]. [cit. 11.1.2024]. <https://www.infokrnov.cz/koncertni-sin-sv-ducha/d-1242>

Turistické informační centrum. *Kostel sv. Martina*. [online]. [cit. 6.1.2024]. Dostupné z: <https://www.infokrnov.cz/kostel-sv-martina/os-1315>

Ubytování. *Steuerova vila*. [online]. [cit. 13.1.2024]. Dostupné z: <https://www.booking.com/hotel/cz/villa-cafe.cs.html>

Zámek Krnov. *Historie krnovského záměčku*. [online]. [cit. 6.1.2024]. Dostupné z: [Historie zámku | ZLT Zámek Krnov \(zamekkrnov.cz\)](https://www.zamekkrnov.cz/historie-zamku)

Zámek Krnov. *Fotografie záměčku*. [online]. [cit. 6.1.2024]. Dostupné z: : <https://www.zamekkrnov.cz/fotogalerie/>

Zámek Krnov. *Jan Jiří Krnovský*. [online]. [cit. 8.1.2024] <https://www.zamekkrnov.cz/jan-jiri-krnovsky/>

Zřícenina hradu Šelenburk. [online]. [cit. 3.1.2024]. Dostupné z: [Zřícenina hradu Cvilín – Šelemburk | Blog o všem trochu jinak. \(ijacek007.cz\)](https://www.ijacek007.cz/zricenina-hradu-cvilin-selenburk)

Základní škola Dvořákův okruh 2, Krnov. [online]. [cit. 4.2.2024]. Dostupné z: <https://z1k.cz/>

Základní škola Janáčkovo náměstí 17, Krnov. [online]. [cit. 4.2.2024]. Dostupné z: <https://www.zsjnkrnov.cz/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obrázek č. 1: Mapa – poloha Krnova
- Obrázek č. 2: Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné
- Obrázek č. 3: Cvilínské schody
- Obrázek č. 4: Rozhledna na Cvilíně
- Obrázek č. 5: Kam až z rozhledny dohlédneme
- Obrázek č. 6: Zřícenina Hradu Šelenburk
- Obrázek č. 7: Památník Slezského barda Petra Bezruče
- Obrázek č. 8: Ježník – rozhledna
- Obrázek č. 9: Soutok Opavy a Opavice
- Obrázek č. 10: Počet obyvatel Krnova dle věku k 31. 12. 2022
- Obrázek č. 11: Pohyb obyvatel Krnova dělený dle věku k 31. 12. 2022
- Obrázek č. 12: Kostel svatého Martina
- Obrázek č. 13: Evangelický kostel
- Obrázek č. 14: Krnovská synagoga
- Obrázek č. 15: Krnovský zámeček
- Obrázek č. 16: Flemmichova vila
- Obrázek č. 17: Chlupáčkova vila
- Obrázek č. 18: Vila Aloise Larische
- Obrázek č. 19: Vila Rudolfa Larische
- Obrázek č. 20: Vila Karla Larische
- Obrázek č. 21: Steuerova vila
- Obrázek č. 22: Kandlerova vila
- Obrázek č. 23: Geiringerova vila
- Obrázek č. 24: Víkendový dům Hanne Larischové
- Obrázek č. 25: Jan Jiří Krnovský
- Obrázek č. 26: Franz Rieger
- Obrázek č. 27: Hans Kudlich
- Obrázek č. 28: František Křížík
- Obrázek č. 29: Leopold Bauer

Obrázek č. 30: Pomník Leopolda Bauera

Obrázek č. 31: Fotografie Vladimíra Bluchy

Obrázek č. 32: Interiér muzea – zimní zahrada

Obrázek č. 33: Interiér koncertní síně

Obrázek č. 34: Krnovské divadlo

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Maximální počet bodů v jednotlivých položkách

Tabulka č. 2: Celkové vyhodnocení didaktického testu

Tabulka č. 3: Celkové vyhodnocení testu v jednotlivých položkách

Tabulka č. 4: Celkové vyhodnocení škol

Tabulka č. 5: Položka č. 1

Tabulka č. 6: Položka č. 2

Tabulka č. 7: Položka č. 3

Tabulka č. 8: Položka č. 4

Tabulka č. 9: Položka č. 5

Tabulka č. 10: Položka č. 6

Tabulka č. 11: Položka č. 7

Tabulka č. 12: Položka č. 8

Tabulka č. 13: Položka č. 9

Tabulka č. 14: Položka č. 10

Tabulka č. 15: Vyhodnocení dívek a chlapců

Tabulka č. 16: Úspěšnost dívek a chlapců v jednotlivých položkách

Tabulka č. 17: Vyhodnocení žáků bydlících v Krnově a mimo něj

Tabulka č. 18: Úspěšnost žáků bydlících v Krnově a mimo něj v jednotlivých položkách

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Úspěšnost žáků v testu

Graf č. 2a: Úspěšnost testu ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 2b: Úspěšnost testu ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 3a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 1 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 3b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 1 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 4a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 2 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 4b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 1 ZŠ na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 5a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 3 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 5b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 3 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 6a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 4 na ZŠ Janáčkovo nám

Graf č. 6b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 4 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 7a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 5 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 7b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 5 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 8a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 6 na ZŠ Janáčkovo nám

Graf č. 8b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 6 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 9a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 7 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 9b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 7 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 10a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 8 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 10b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 8 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 11a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 9 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 11b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 9 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 12a: Procentuální rozložení bodů v položce č. 10 na ZŠ Janáčkovo nám.

Graf č. 12b: Procentuální rozložení bodů v položce č. 10 na ZŠ Dvořákův okruh

Graf č. 13a: Úspěšnost dívek

Graf č. 13b: Úspěšnost chlapců

Graf č. 14: Procentuální úspěšnost dívek a chlapců v jednotlivých položkách

Graf č. 15a – Úspěšnost žáků bydlících mimo

Graf č. 15b – Úspěšnost žáků bydlících v Krnově

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Pověsti o Cvilíně

Příloha č. 2: Pověst o Benediktovi

Příloha č. 3: Didaktický test

Příloha č. 4: 1. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 5: 2. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 6: 3. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 7: 4. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 8: 5. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 9: 6. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 10: 7. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 11: 8. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 12: 9. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 13: 10. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 14: 11. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 15: 12. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 16: 13. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 17: 14. metodický list k výuce o regionu Krnov

Příloha č. 18: Mapa Krnova

Příloha č. 19: Hra: Já mám, ty máš ...

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Pověst o Cvilíně

Podle jedné z nich existuje na hradě Cvilín (dnes známý jako Šelenburk) poklad, který chtěl získat třicetiletý mladík Teodor, příčinlivý a schopný řemeslník tkalcovského stavu. Měl jediný úkol, vysvobodit prokletou dívku, zakletou rytířovu dceru. Avšak nejošklivější plazy mládence málem dostali. A tak je poklad údajně stále čeká na svého objevitele. (Blucha, 2002)

Nejčastěji vyprávěnou pověstí s tematikou Cvilína je pověst O chytré Kristýně. Mladá šenkýřka Kristýna obsluhovala bohatého kupce Jonáše, který zrovna vyprovázel svoji právě vdanou dcerku na cestu do Opavy. Veselá společnost si vyprávěla, jak na hradě Cvilíně straší. Šenkýřka se noci nelekla a povídá: „U hradu je jeřáb a z toho vám donesu větévku, abyste věřili, že jsem tam byla.“ V tom se ji smekla noha. A okolní světla zhasla, Kristýna utíkala, ale za sebou slyšela dusot koní, proto se schovala v houští. Najedenou ze tmy na ní někdo vyskočil. Tak přece jsem se nemýlil!“ Co tu chceš? “Ozval se hrubý mužský hlas jednoho z loupežníků. Strhl ji z hlavy šátek a poznal šenkýřku. Kristýna na cizince neviděla, protože měl tvář zahalenou šátkem. Kristýna dál nečekala, hodila po něm nožem a prchala zadní cestičkou k domovu. Za nějakou dobu se v zámku přihlásil do služby urostlý chlapík. Vrchnost byla s jeho službou spokojena. Nejčastěji ho bylo vidět právě v šenku. Za nějaký čas se o Kristýnu ucházel a chtěl ji za ženu. Při zábavě tančil jen s Kristýnou a při jednom tanci vytančili ven a chlapík naložil Kristýnu na koně. Uháněl z města a říkal Kristýně, že tentokrát neupláchne jako pod Cvilínem. Vyhrožoval Kristýně, že za přepadení a bodnutí nožem budou spolu účtovat. Šenkýřka ihned poznala loupežníka. Na mostě se však kůň splášil a spadli s koněm do vody. Děvčeti se podařilo vyplavat. Loupežník se utopil v Opavici. (Blucha, 2002)

Další cvilínskou legendou je ďábelský lazebník. Po roce 1523 Hohenzollernové vypudili z města všechny katolíky. V minoritském klášteře ve městě byla zřízena mincovna, kostel se proměnil v sýpku a v jeho mariánské kapli si našel obydlí stolař, který znesvětil a spálil svaté obrazy, včetně oltářního obrazu. Za tento zločin ho postihla kletba, ze které se mohl vykoupit jedině tím, že bude konat dobro za obtížných podmínek, dokud nebude obnoven úcty hodný vztah k Panne Marii. Stal se poustevníkem a žil v jeskyni na svahu Cvilína, obživoval se pouze ořechy a lesními plody. Z léčivých bylin připravoval masti, které nechával tak, aby je nemocní mohli najít. Před lidmi se skrýval, což mu vyneslo přezdívku "ďábelský lazebník". Až po návratu minoritů do města byl zbaven kletby, vyznal se, obdržel rozhřešení a na Cvilíně byla postavena kaple Panny Marie. Teprve potom mohl konečně skonat v míru. (Průvodce městem, 2014)

Příloha č. 2: Pověst o Benediktovi

Benedikt vyrůstal se svou sestrou Scholastikou – dvojčetem. Jakmile byl starší, odešel studovat. Škola ho ale velmi zklamala. Odešel do hor a žil v jeskyni jako poustevník. Časem se rozšířily zprávy o jeho zbožnosti. Skupina mnichů jej požádala, aby se stal jejich představeným. Přijal, ale neporozuměli si. Proto se rozhodl odejít a žít opět sám. Postupně za ním přicházeli muži, kteří chtěli žít jako on. Bylo jich stále více, a tak začali stavět nové kláštery. Jednou se jej jeden závistivý mnich pokusil otrávit. Benedikt to ale poznal a jeho ochočený havran chléb s jedem odnesl. Benedikt přišel se zcela novou myšlenkou. Mnichové neměli trávit čas jen modlitbou, jak bylo do té doby zvykem, ale i prací. Pravidla společného života moudře promyslel a zapsal. Benedikt a jeho žáci vykonali obdivuhodnou práci: zakládali školy, kláštery, zúrodnili zemi. Nad jejich dílem žasnou lidé dodnes. A přestože Benedikt zažil mnoho těžkostí, nikdy se nevzdal a jeho srdce bylo stále větší. Také proto byl brzy po své smrti nazván svatý. (infokrnov.cz [online])

Příloha č. 3: Didaktický test

Didaktický test – KRNOV

Jsem: a) dívka   b) chlapec

Bydlím: a) v Krnově   b) jsem z okolí Krnova

Napiš, kterou základní školu navštěvuješ: .....

1. Pracuj s mapou: Vybarvi pastelkou kraj, ve které se město Krnov nachází a napiš jeho krajské město je .....

2. Kolik obyvatel žije v Krnově? Vyber jednu možnost, která nejlépe vystihuje současný stav.

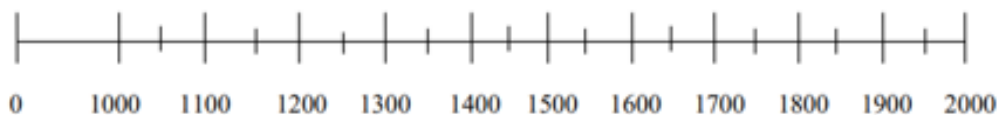
- a) 2 600
- b) 22 600
- c) 122 600

3. Z následujících možností vyber, kdo stojí v čele města Krnova?

- a) primátor
- b) starosta
- c) hejtman

Pokud znáš jeho jméno, napiš ho: .....

4. Na časovou osu vyznač rok 1240, datum první zmínky o městu Krnov:

5. Jak se jmenuje osobnost, kterou vystihuje následující popis.

Narodil jsem se v Krnově 1. 9. 1872. Navrhl jsem několik budov. Například Střelecký dům, Larischovu vilu, tělocvičnu na Petrovické ulici a dokonce i Obchodní dům Breda v Opavě. Na náměstí v Krnově mám i svůj památník.

Jmenuji se .....a jsem významný architekt.

6. K obrázkům doplň název stavby.

.....

.....

.....

.....

7. Zakroužkuj znak, který patří městu Krnov.

8. Jak se nazývá největší krnovský rybník, kolem kterého vede cyklostezka?

.....

9. Jak se nazývá nejznámější vrch, kde nalezneme rozhlednu i kostel?

.....

10. Jak se jmenují řeky, které protékají Krnovem?

..... a

.....

Příloha č. 4: 1. metodický list k výuce o regionu Krnov

Úvodní motivace: *Vylušti tajenku, každé dítě samo.*

 Vylušti tajenku a zjisti, jaké bude dnešní téma!

Nahraď číslice písmeny, podle pořadí v abecedě, například č. 1 je písmeno A, č. 9 – G a podobně. Pomůže ti tabulka pod křížovkou.

20	10	29	31	23	25	19	21
9	29	31	27	23	20	34	17
8	18	27	21	23	36	x	x

(ŘEŠENÍ: *Město plné stromů je Krnov*)

Žáci získají dvě informace:

- 1) *Téma město Krnov*
- 2) *A že Krnov je město plné stromů – a to bychom si osvětlili – Krnov se pravidelně hlásí do soutěže Město stromů a dlouhodobě má strategii vysazovat zeleň. Město má také díky tomu název Zelená perla Slezska.*

Příloha č. 5: 2. metodický list k výuce o regionu Krnov

Další rozechřívací aktivita:

Skupinová aktivita: Rozstříhám na jednotlivé tvrzení, a děti musí najít správnou „dvojici“

Následně reflexe, co o tom žáci ví, či proč to tak je.

KRNOV JE ...

- 1) **ZELENÁ PERLA SLEZSKA...**
město spojené s krásnou přírodou...
- 2) **MĚSTO VARHAN...**
město spojené s tradiční výrobou varhan...
- 3) **MĚSTO MEZI DVĚMA ŘEKAMI...**
Krnov leží na soutoku Opavy a Opavice...
- 4) **MĚSTO KOFOLY...**
vyrábí se zde lahodný nápoj Kofola...
- 5) **SLEZSKÁ HANOJ...**
snad nežije Krnovák, který nemá kolo...
- 6) **SLEZSKÝ MANCHESTER...**
kdysi takto přezdívaný díky významné textilní výrobě...
- 7) **ČISTÉ MĚSTO...**
kdo nás navštíví, tak to o nás říká a my jsme na to pyšní...
- 8) **DOMOVEM PĚKNÝCH HOLEK...**
mimo jiných krásných dam zde bydlí česká miss z roku 2012 Tereza Chlebovská...
- 9) **MĚSTO KULTURY...**
u nás to prostě žije, důkazem jsou pravidelně pořádané Krnovské hudební slavnosti, Kofola Music Club a spousta dalších...
- 10) **MĚSTO SPORTU...**
co Krnovák, to sportovec, v Krnově je široká sportovní základna pro: fotbal, hokej, florbal, plavání, volejbal, basketbal, karate, zápas, silový trojboj, cyklistiku, sebeobranu, krasobruslení, tenis, záchranáře, šachy a další...
- 11) **MĚSTO KRNOV JE KRRR!...**
protože u nás probíhá ojedinělá přehlídka 70 mm filmu KRRR!...

S žáky dospějeme ke zjištění k tomu, že to jsou společné znaky města. A každé město se přeci musí reprezentovat podle svých symbolů. Určitě děti zmíní, které symboly má ČR, a i města mají také své symboly.

Příloha č. 6: 3. metodický list k výuce o regionu Krnov

Proto bych každému dala další pracovní list. Jen tak bez zmínky. A k tomu hned zkusit hádat hádanky. A postupně bychom si tyto symboly probrali.

Symboly města

Znak města (od roku 1311):

Hádanky:

Znak města má tři lovecké rohy protože:

- Víc rohů se tam nevešlo
- Znázorňuje, že se v Krnově hojně lovilo, hlavně v noci, proto přidali hvězdičky
- Na náměstí místo radnice stával domek myslivce a k němu vedly tři cesty

Logo města (od roku 2017):

Proč má logo jako by modré a žluté „ká“ navíc, říká se jí dvojšipka?

- je to teď moderní
- do loga chtěli přidat městské barvy
- dvojšipka má připomínat soutok řek Opavy a Opavice

Vlajka Krnova

Barvy vlajky:

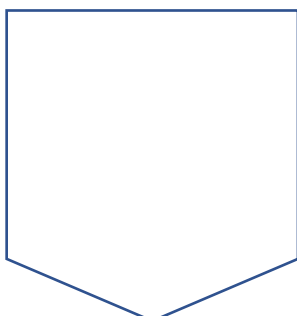
- vybral náhodně 1. starosta města
- vychází z barev použitých v městském znaku
- jsou barvy, které si vybrali občané v hlasování

Původní název města Krnov byl Jägerndorf

Jägerndorf v překladu znamená:

- město duchů
- lovecká vesnice
- město mezi kopci

«zde si můžeš domalovat svůj vlastní erb, který by se líbil tobě»

Příloha č. 7: 4. metodický list k výuce o regionu Krnov

Práce s mapou, jejíž reálné rozměry jsou 45x30 cm (ta v příloze č. 18). Děti by pracovaly v týmech.

 V jednotlivých týmech **sestavte trasu prohlídky** podle mapy, jak by bylo nejlepší a především nejkratší, si projít **historický okruh města**, který by tvořily níže vypsané památky, první zastávka by byla radnice města:

1. RADNICE MĚSTA KRNOVA	1. RADNICE MĚSTA KRNOVA
2. POLIKLINIKA	2. ....
3. KOSTEL SVATÉHO MARTINA	3. ....
4. KOSTEL SVATÉHO DUCHA	4. ....
5. ŠVÉDSKÁ ZEĎ	5. ....
6. SLEZSKÝ DOMOV	6. ....
7. KRNOVSKÁ SYNAGOGA	7. ....
8. KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE	8. ....
9. ZÁMEK	9. ....

 Možná ti napoví i obrázky na další straně, které si pak očísľuj do červených bublinek, podle své zvolené trasy.

Tahle aktivita je přínosná i v tom, že žáci mohou sestavit více okruhů. A je skvělé si okruhu porovnat. Doptat se, co žáky vedlo, zvolit jejich trasu.

Příloha č. 8: 5. metodický list k výuce o regionu Krnov

Už máte hotovo a čekáte na další tým? Tak šup na osmisměrku. Hledej slova typická pro Krnov 😊

OSMISMĚRKA pro zábavu,
v písmenkách jsou schovaná slova,
najdeš je všechna ?

S	J	E	Ž	N	Í	K	S	M	Z	Á	M	E	K	K	O
Y	K	C	T	I	T	A	U	B	A	K	I	R	I	G	P
N	E	K	N	A	A	I	R	O	Z	H	L	E	D	N	A
A	K	V	L	H	Z	Y	K	O	N	C	K	U	I	A	V
G	Í	G	O	Á	B	S	L	O	K	N	K	A	E	K	I
O	O	U	N	N	I	D	G	T	R	I	F	B	A	I	C
G	R	M	Í	K	A	R	A	D	N	I	C	E	K	N	E
A	Y	K	L	V	C	S	I	K	O	S	T	E	L	I	L
G	O	T	I	E	D	R	R	E	V	G	T	E	I	L	T
K	L	D	V	K	J	U	I	T	Y	S	N	U	T	K	L
Y	A	Z	C	I	B	R	I	A	U	N	U	Í	X	I	M
K	I	N	O	N	O	M	T	N	R	R	A	L	E	L	T
L	X	L	E	T	Z	R	S	R	N	R	I	H	T	O	K
R	E	L	S	S	T	A	R	O	S	T	A	S	R	P	A
E	E	I	O	I	L	A	V	I	T	S	E	F	T	A	L
Š	H	O	R	K	O	F	O	L	A	L	N	X	O	A	V

Hledej tato slova:

KRNOV

KOSTEL

KOFOLA

VARHANY

BAUER

CVILÍN

ŠELENBURK

JEŽNÍK

SYNAGOGA

RADNICE

RYBNÍK

VLAK

FESTIVAL

TEXTILKA

OPAVICE

ROZHLEDNA

STAROSTA

DIVADLO

KINO

TURISTA

HISTORIE

GYMNÁZIUM

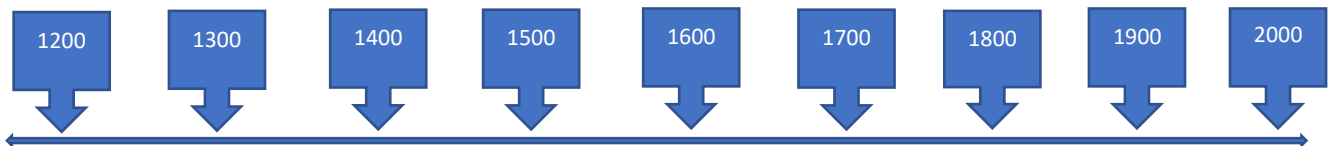
ZÁMEK

POLIKLINIKA

Příloha č. 9: 6. metodický list k výuce o regionu Krnov

V další aktivitě bude žákům představeno 5 top památek. Nejprve by žáci mohli zkusit sami spojit obrázek s tvrzením. Je dobré nechat žáky nad úkolem přemýšlet. Následně si o úkolu více pohovořit.

Stavby najít na mapě. A především bychom se pobavit i o dnešní „funkci“ těchto staveb. Jejich dataci vzniku bychom si zanesli na časovou osu, se kterou bychom pracovali i dále.

 Spoj obrázek se správným textem:

Dochovaly se široké zdi,
hluboká studna, kruhová věž
a obranný příkop.

Poutní kostel je duchovní perlou
Slezska a je přezdíván Slezský
krnovský Kopeček.

Budova stojí na místě, kde stávala
radnice z 16. století.

V zadní části této náboženské
stavby se také objevil vstup do
záhadné podzemní chodby, která
podle pověstí pokračuje pod
celým městem.

Výstavbou této budovy ve
městě ztratil hrad Cvilín
(Selenburk) notně na
významu.

Příloha č. 10: 7. metodický list k výuce o regionu Krnov

Práce v týmech s informačními technologiemi.

Nejdříve vytvořit jednu modelovou situaci.

Seznámit žáky s prací na jakýchkoliv online mapách.

Projít zadání, aby žáci rozuměli. Zdůraznit, že zastávky MHD nemusí být přímo u památky. Také auto leckdy nemůže parkovat hned vedle budovy.

Na iPadu najdi tyto informace:

1. Tým:
Jak dlouho by trvala cesta **od krnovské radnice k Poutnímu kostelu Panny Marie Sedmibolestné?**
A) místní autobusovou linkou (MHD)
B) pěšky
C) autem
2. Tým:
Jak dlouho by trvala cesta **od Kostela sv. Martina ke zřícenině hradu Šelenburk?**
A) místní autobusovou linkou (MHD)
B) pěšky
C) autem
3. Tým:
Jak dlouho by trvala cesta **od krnovské radnice ke krnovskému zámku?**
A) místní autobusovou linkou (MHD)
B) pěšky
C) autem

Konečné stanovisko by znělo. Který typ dopravy byste v týmu doporučili a proč?

Cílem aktivity je také uvědomění žáků, že Krnov je opravdu malé město. A chodit pěšky je to nejlepší, co mohou udělat. Nejen pěstovat kladný vztah k pohybu, ale cestou potkají mnoho dalších zajímavostí, kterých by si z okna dopravních prostředků nevšimli, nebo je ani nemohli vidět, protože trasa vede jinudy než pěší stezka.

Příloha č. 11: 8. metodický list k výuce o regionu Krnov

Vylušti PŘESMYČKY, jedná se o stavby a typické výrobky v Krnově:

LICVÍN	.....(řešení Cvilín)
ALFOKO	.....(kofola)
ZEMÁK	.....(zámek)
AGAYSONG	.....(synagoga)
ARVYHNA	.....(varhany)
KINOLAIKLIP	..... (poliklinika)
DIODLVA	..... (divadlo)
DCERINA	..... (radnice)
JÍKŽEN	..... (Ježník)
LOKETS	..... (kostel)

Práce s mapou z přílohy č. 18, mapy jsou dostupné zdarma v infocentru města:

Vylušti tajenku. Zakroužkuj písmenko označující správnou odpověď:

	ANO	NE
1) Najdeme v blízkosti krnovské synagogy ulici Barvířskou?	☐ O	☐ V
2) Je krnovské muzeum umístěno ve Flemmichově vile?	☐ P	☐ R
3) Nalezneme krnovskou radnici na náměstí Hrdinů?	☐ A	☐ O
4) Najdeme evangelický kostel v blízkosti divadla?	☐ K	☐ M
5) Protéká řeka Opavice v blízkosti budovy Kina Mír?	☐ D	☐ L
6) Sídlí Střelecký dům na ulici Dobrovského?	☐ A	☐ O
7) Najdeme na Cvilíně Kostel sv. Martina?	☐ V	☐ D
8) Nachází se krnovský zámek blízko Gymnázia?	☐ U	☐ Ě

V tajence se ukrývá, o čem v dávných časech lidé snili: _ _ _ _ _ (*O POKLADU*).

 Jak tato místa lidé poznávali? To se dozvíš ve článku STRAŠIDLA v Krnově.

Od práce s mapou se přesuneme k práci s textem. Krnovské pověsti

Níže uvedená je spíše vtipná zmínka.

STRÁŠIDLA V KRNOVĚ

Věříte na strašidla?

Obyvatelé Krnova kdysi věřili na mnoho nadpřirozených bytostí a strašidel.

Tak například v každém stavení byl had hospodářček, který pečoval o blaho obyvatel domu a zaháněl nemoci.

Opatřit si lidé mohli létajícího dráčka, který se klubil z malých vajec, jež kladou slepice na konci snůšky. Neměl-li hospodář o draka zájem, zneškodnil vejce skrývající nebezpečí tak, že je přehodil přes hřeben střechy svého domu.

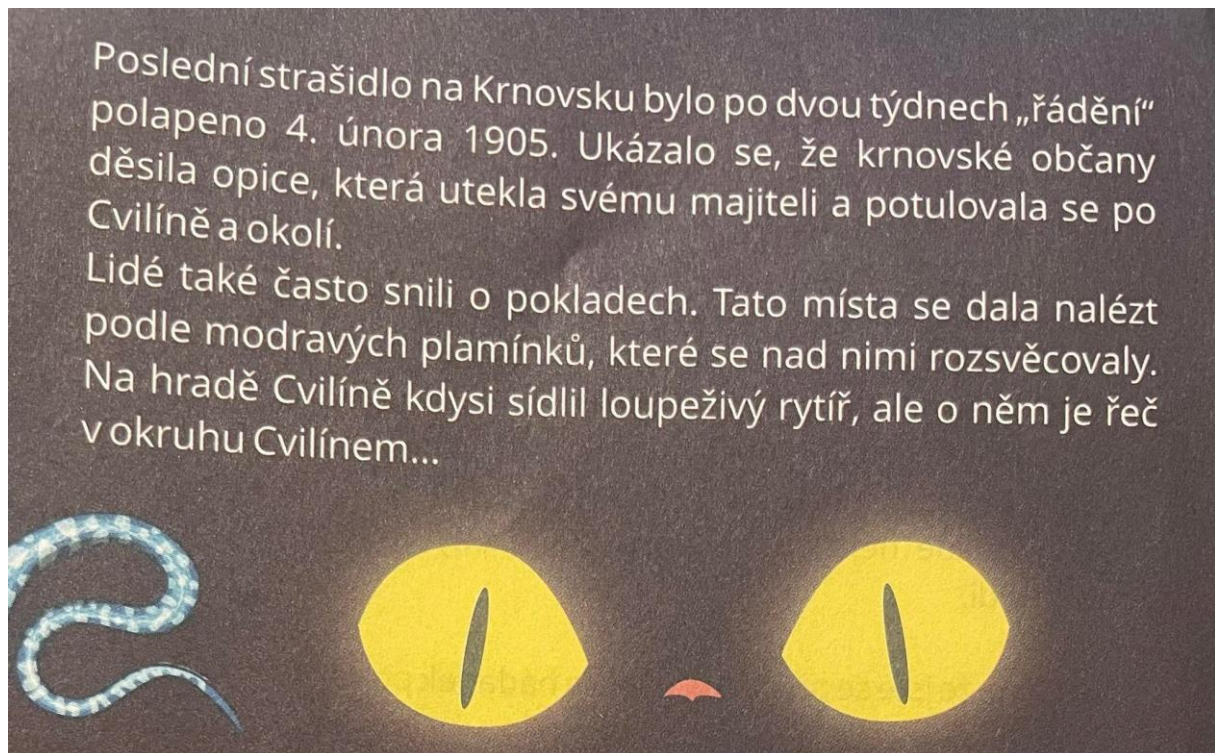
Bázliví lidé věřili například i tomu, že obyčejná kočka se po sedmi letech života změní v čarodějnici.

U soutoku Opavy a Opavice se v noci potulovali ohniví muži. Často posvítili osamělému poutníkovi na cestu, avšak nezdořáky zle vytrestali.

Pod Kosteleckým vrchem, ale i jinde v okolí města, sídlili skřítkové. K lidem, které neznali, se často chovali zlomyslně, známým však pomáhali. Získat jejich přízeň bylo snadné: stačilo je obdarovat koláčem či plackou.

Vodníci se v Krnově vyskytovali také v hojné míře. Nejznámější z nich bydlel pod jezem na řece Opavě u dnešního kina Mír. Krnovští měšťané s ním dobře vycházeli, na čemž měly zřejmě zásluhu také jeho dvě sličné dcery, které si rády u muziky zatančily s místními hochy.

■ Takže jaká byla odpověď na otázku: Jak lidé poznávali místa, kde si mysleli, že je poklad?

Určitě žáci zmíní všechno, co jsi zapamatovali. Jako létajícího dráčka, hada hospodářčeka, vodníky, skřítky, ohnivé muže či hojně vyskytované vodníky. A opičku si určitě zapamatují na celý život.

Další aktivita je určena k vyznačení datací na časové ose – práce s ní. (Integrace s matematikou) Ale aby to neměly tak jednoduché. Musí si letopočty vyluštit, a přitom použít princip světových stran. Děti podobnou hru znají z matematiky, kdy hledají čísla ve stovkové tabulce.

Také narazíme na některá nová slova, jako: privilegium, senior, Pobaltí, průkopník, architekt, fabrika atd.

Žákům po vypátrání letopočtů a celkové kontrole předložíme 3 portréty. A budou hádat, kdo to je z těch 3 zmíněných. Pěkným závěrem by bylo, kdyby poznali Leopolda Bauera, jehož pomník a busta jsou na náměstí a mnoho dětí kolem něj chodí denně.

Příloha č. 13: 10. metodický list k výuce o regionu Krnov

Významná krnovská data – pouze jako práce s čísly (integrace s M) a práce se zdroji

- 1) **Počátky města** pocházejí ze **13.** století, poprvé se **Krnov** objevuje v **historických dokumentech** z roku ....., v listině českého krále Václava I. Krnovský hrad Cvilín.
- 2) Německý název **Jägerndorf** je **poprvé zmíněn v roce** ....., Název města se ve středověkých dokumentech latinizoval na Carnovia. Krnov vznikl na křižovatce obchodních cest, která spojovala pobaltská města s Itálií.
- 3) Textilní výroba se váže také k počátkům města, když v roce ..... **byl založen obchodní dům se sukem.**
- 4) Roku ..... **dochází k potvrzení privilegií Krnovu** seniorem přemyslovského rodu, vévodou Janem II. Opavským.
- 5) **Základní kámen kostela na Cvilíně** byl slavnostně položen roku .....
- 6) Roku ..... **narodil se Franz Rieger**, průkopník varhanářské tradice v Krnově.
- 7) V roce ..... **dospěla železnice do Krnova** díky **Františkovi Křížíkovi**. V témže roce **se narodil** slezský architekt **Leopold Bauer**.
- 8) V letech **1901-..... je největší stavitelský ruch v Krnově.** Vzniká nejvíce budov. Od škol, přes fabriky, až po honosné vily místních majitelů průmyslových továren.
- 9) V roce ..... **postihla Krnov ničivá povodeň**, která zaplavila téměř celé město.
- 10) Další **živelnou pohromou**, která se přes Krnov 18. 06. .... **přehnala**, bylo **tornádo**. Vír způsobil škody na pětikilometrové trase.

Vypátrej jednotlivá data v tabulce, můžeš použít směřovou družici. Ale jistě ti napoví šipky kolem tabulky. Začni na políčku start.

1) 3V-3J-6Z-1S (řešení 1240)

2) 2S-3Z-5JV-2SZ (1253)

3) 1Z-3SZ-6J-2SV (1379)

4) 1SV-3JV-1JZ-1SZ (1422)

5) 2S-3S-2Z-1J (1722)

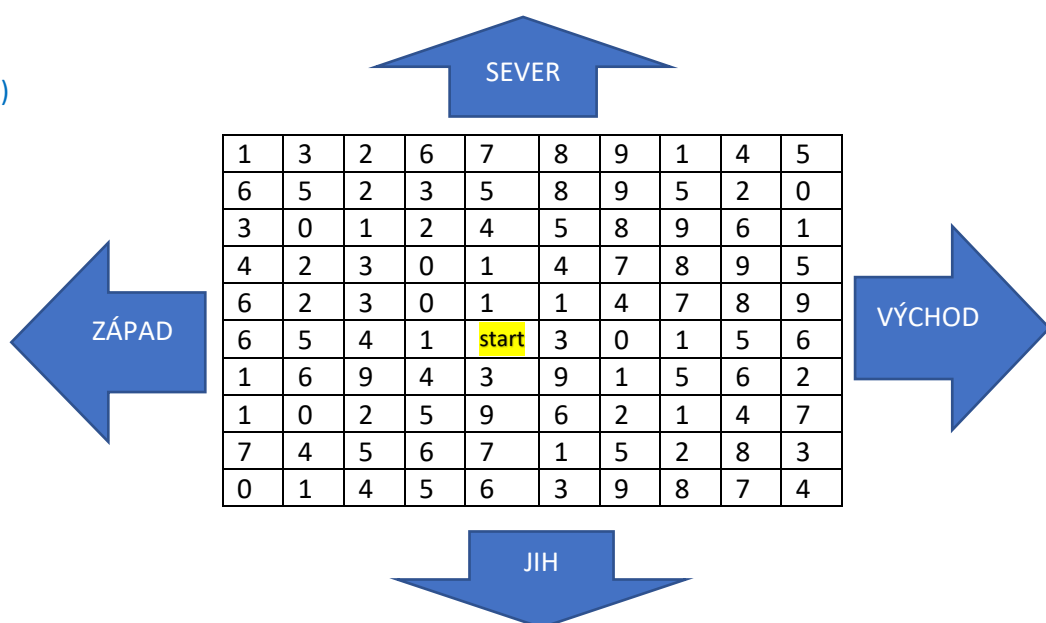
6) 3V-1SV-1JZ-3J (1812)

7) 1SV-4S-1Z-2Z (1872)

8) 3V-3S-6Z-5V (1908)

9) 1S-2JZ-3V-3JV (1997)

10) 2JZ-1Z-2J-4V (2013)

Všechny letopočty, které jsi vyluštil, vyznač na tuto časovou osu, se kterou už jsme pracovali.

 Franz Rieger

 Leopold Bauer

 František Křížík

Žáci vypátraná data pak zanesou na časovou osu, se kterou už pracovali. Viz metodický list č.6.

Příloha č. 14: 11. metodický list k výuce o regionu Krnov

Učitel přečte pověst.

Pověst o Cvilíně a chytré Kristýně

V Krnově se slavila veliká svatba. Kupec Jonáš vdával svou nejstarší dceru. Když nadešla chvíle odjezdu novomanželů do Opavy, všichni svatebčané je vyprovodili i s nevěstinou bohatou výbavou a vrátili se zpět ke korbělu piva. Kočár s novomanželi zatím vyrazil z městských hradeb. Nedojeli však daleko. Za Krnovem je přepadli loupežníci, jež vedl strašný vůdce Hunzaches.

Nevinné novomanželé pobili a okradli. Mezitím se v hostinci společnost bavila svými těžko uvěřitelnými hrdinskými skutky. V hostinci pracovala šenkýřka Kristýna, která rozjařenou společnost a její strašidelné vyprávění poslouchala. Řekla jim, že jestli jsou takoví hrdinové, jak teď vypraví, ať jdou na cvilínský hrad a na důkaz přinesou větévku jeřábu.

Nikomu se z těch hrdinů jít nechtělo, a tak se úkolu zhostila sama Kristýna. Když konečně došla k hradu, přišla ke zdi, kde rostla jeřabina. Ve chvíli, kdy ji chtěla utrhnout, zaslechla lidský hlas. Zvědavost přemohla strach. Nahlédla do úzké štěrbině ve zdi, kde spatřila tlupu loupežníků, jak se přehrabuje v množství zlata. Kousek od nich ležela svázaná nařikající žena přivázaná k nehybnému mužskému tělu.

Kristýna v nich okamžitě poznala novomanžele. Rozběhla se k městu, aby všem pověděla, co se stalo. Loupežníci ji však uslyšeli a vydali se po jejích stopách. Nakonec ji dohonil sám vůdce Hunzaches, který dívku pozoroval, aniž by si ho všimla. Dívka se mu velmi líbila a rozhodl se, že si ji vezme s sebou. Přiskočil k ní, že ji políbí. Kristýna se však vzpamatovala, vytrhla loupežníkovi dýku a vrazila mu ji do obličeje.

Bez dechu doběhla do hostince, kde povyprávěla, co se jí přihodilo. Všichni se okamžitě vydali ke Cvilínu, kde však už loupežníky nenašli. Ve sklepeních objevili jen mrtvá těla novomanželů. Kristýna se stala velice žádanou nevěstou. Její nebojácnost a statečnost se rozšířila po celém okolí. Na tancovačkách byla obletována všemi mládenci. Nejčastěji se však o ni zajímal chlapík s mohutným plnovousem, který k ní byla byl velmi zdvořilý. Proto se nebála s ním vyjít na procházku.

Chlapík ji však v ten moment uchopil, hodil na koně a uháněl s ní z města. Kristýna v něm poznala Hunzachese. Na mostě se s ním začala prát, pod tíhou se most rozlomil a oba se zřítily do řeky.

Kristýna se ještě stačila zachránit, ale loupežník i s koněm utonuli. Kristýna se pak provdala za hodného chasníka, který ji již dávno dlouhou dobu miloval a společně vedli hostinec, jež díky proslulosti Kristýny měli vždy plný.

Po přečtení: co děti zaujalo, jak na ně pověst působila. Zda jsou slova, kterým nerozuměli.

Kdo byli hlavní hrdinové. Zda si myslí, že je pověst pravdivá nebo ne.

Postupně by děti společně vyvodily znaky pověsti (například napsat na tabuli fixem):

- Útvar lidové slovesnosti

- Krátké vyprávění

- Vztahuje se k určitému místu nebo určité osobě
- Odehrává se v historickém čase
- O pravdivosti jsou všichni přesvědčeni
- Charakteristika nemusí být úplně přesná, ale najdeme v ní klíčové informace
- Mohou se v ní objevovat prvky pohádky, legendy a mýtu

 Hra ANO / NE žáci milují i pohyb. Na protilehlých stranách rozmístíme karty, jedna bude ANO, naproti přes třídu (hřiště, louku, ...) bude NE. Dětem se kladou otázky vztahující se k textu. A děti budou pobíhat, kam si myslí, že je správná odpověď. A společně si vyhodnotíme odpověď správnou.

Otázky:

- 1) Jmenovala se chytrá šenkýřka Katka? (ne - Kristýna)
- 2) Uslyšeli loupežníci Kristýnu a vydali se za ní? (ano)
- 3) Přepadli novomanželé skřítci? (ne – loupežníci)
- 4) Měla Kristýna u hradu ukrást jeřába? (ne – jeřabinu)
- 5) Přehrabovali se loupežníci ve zlatu, když na ně koukala Kristýna? (ano)
- 6) Uháněl mladík s plnovousem z Krnova s Kristýnou v kočáře? (ne – na koni)
- 7) Zachránila se Kristýna, když se pod ní, Hunzachesem a koněm, praskl most? (ano)

A další otázky mohu neustále vymýšlet.

Příloha č. 15: 12. metodický list k výuce o regionu Krnov

Nyní můžeme přistoupit k celkovému hodnocení, a můžeme zapojit smysly žáků a jejich způsob vnímání. V následujícím pracovním listě o Krnově, na kterém by žáci zhodnotili, své vnímání města Krnova.

V posledním odstavci vytvořili společný pětilístek, který bychom zaznamenali. Abychom zachytili společné úsilí, vytvořila by se koláž. Ta by obsahovala společný pětilístek, použité fotografie s popisem a od každého žáka namalovaný obrázek s popisem o Krnovu (symbol, památka, stavba, místo, které má rád...). Vystavit a pokud možno se k obrázkům vracet.

kkrnov

MÍSTO, KDE ...

CHCI...

MUSÍM...

POTŘEBUJI...

SDÍLÍM...

ZMĚNÍM...

NAUČÍM SE...

ZLEPŠÍM...

PAMATUJI...

VYHLEDÁVÁM...

TĚŠÍM SE...

JSEM RÁD, ŽE...

OBDIVUJI...

PĚTILÍSTEK O KRNOVU

téma .....

2 přídavná jména ..... a .....

3 slovesa .....

1 věta .....

synonymum .....

Příloha č. 16: 13. metodický list k výuce o regionu Krnov

Nyní vám předkládám „ceremoniál,“ něco jako pasování na vzdělaného občana. A pro děti je připraveno jmenování na „Krnovského znalce.“ Pasování s doprovodným textem:

**Ve jménu krnovských památek, osobností a krásných míst,
jmenujeme Tebe..... krnovským znalcem.**

**Měj v úctě toto město původně jmenované Jägerndorf,
co ve znaku nosí barvy nebe, sněhu i slunce,
jež leží na soutoku dvou řek Opavy a Opavice,
obklopeno tajuplnými vrchy Cvilín a Ježník,
kde rozhledny jsou jako na dlani
a tvá přání ti podle pověstí vždy odhalí.
Město, jehož historie je stejně bohatá,
jako počet stromů, jež ve městě se tyčí.**

*Jeden z dalších výstupů, je hra **Já mám, kdo má... o Krnově** (ukázka níže). Pomocí ní si děti mohou zdokonalit v pojmenovávání památek a poznávání pomocí fotografií. Těžší verze, že žáci památky vyhledávají na mapě.*

Já mám...

Kdo má ...

Krnovskou synagogu

Já mám...

Kdo má ...

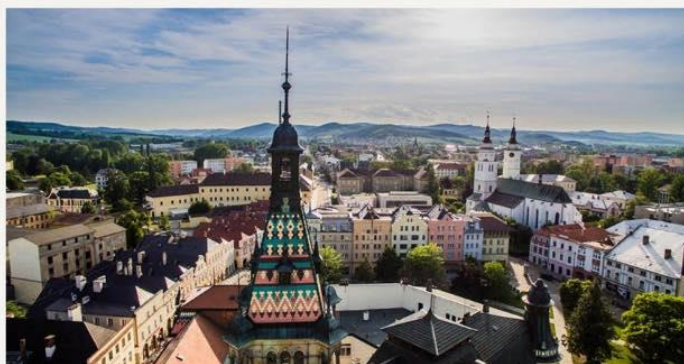
Krnovskou radnici

Příloha č. 17: 14. metodický list k výuce o regionu Krnov

Ocenění pro žáky.

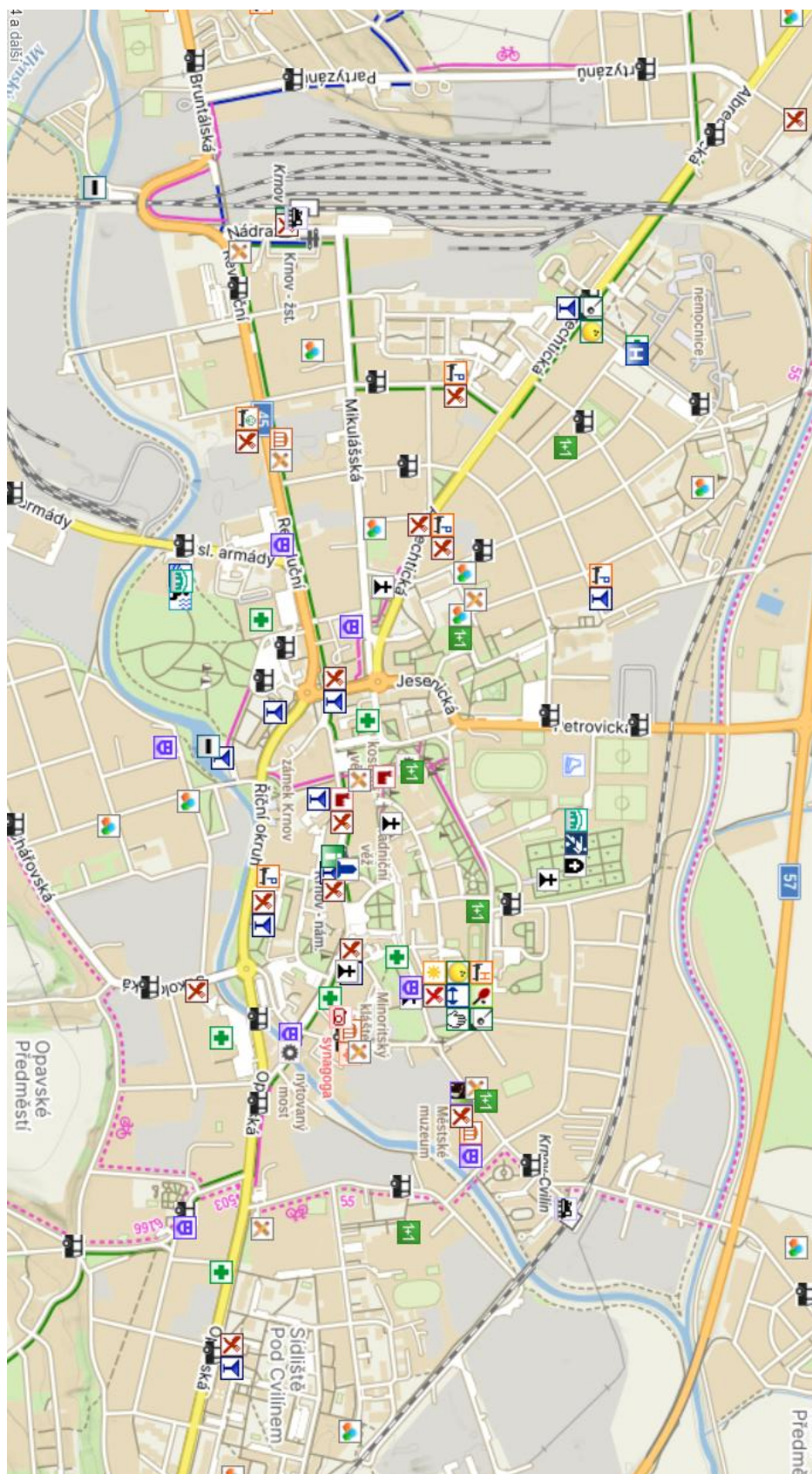

*Krnovský znalec
pro*

Příloha č. 18: Mapa Krnova

Nejlepší a nejhodnější poskytuje zdarma infocentrum Krnov.

Příloha č. 19: Hra- Já mám, ty máš...

Já mám...

první kartu

Kdo má ...

Poutní kostel

Já mám...

Kdo má ...

Lichnštejnskou
rozhlednu

Já mám...

Kdo má ...

Koncertní síň

Já mám...

Kdo má ...

Rozhlednu Vyhlídka

Já mám...

Kdo má ...

Krnovskou synagogu

Já mám...

Kdo má ...

Krnovskou radnici

Já mám...

Kdo má ...

Flemmichovu vilu

F

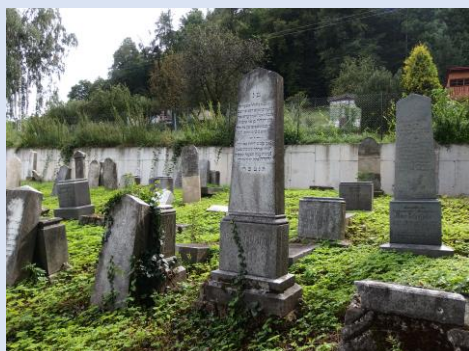
Já mám...

Kdo má ...

Židovský hřbitov

Já mám...

Kdo má ...

Farní kostel,
s vyhlídkovou věží

Já mám...

Kdo má ...

Střelecký dům

Já mám...

Kdo má ...

Kostel sv. Benedikta

Já mám...

Kdo má ...

Minoritský klášter s
kostelem

Já mám...

Kdo má ...

Evangelický kostel

Já mám...

Kdo má ...

Památník L. Bauera

Já mám...

Kdo má ...

Cháňovský park

Já mám...

Kdo má ...

Mohyly P. Bezruč

Já mám...

Kdo má ...

Vilu továrníka Larische

Já mám...

Kdo má ...

Letní sídlo paní
Larischové

Já mám...

Kdo má ...

Zříceninu hradu
Šelenburk

Já mám...

Kdo má ...

Městské divadlo

Já mám...

Kdo má ...

Tělocvičnu navrženou
L. Bauerem

Já mám...

Kdo má ...

Zámeček

Já mám...

Kdo má ...

Švédská zeď a
Neptunova kašna

Já mám...

Kdo má ...

Nýtovaný most přes
řeku Opavu

Já mám...

Kdo má ...

Secesní meteostanici

Já mám...

Kdo má ...

Výrobna varhan

Já mám...

Tělocvičnu navrženou
L. Bauerem

Já mám...

Kdo má ...

Mám poslední kartu